

בעזה"יית

קונטרס

קול השחיטה

עובדות ומספרים ממצב השחיטה במשחטות
החרדיות בניו יורק וברחבי ארצות הברית וקנדה
משנת תשכ"ז עד שנת תשל"ז

•

מאתי הצעיר באלפי ישראל

שלום יהודא גראס

רב דקהל מגן שאול ור"מ בכולל בית ישע"י
"מכון להוראות בשחיטות ובדיקות"

•

פה ברוקלין יע"א

שנת תשמ"ב לפ"ק

•

נדפס מחדש ע"י חברי הכולל פה ברוקלין נוא יארק

שנת תשמ"ז לפ"ק

•

תורגם מאידיש ללשון הקודש ע"י

פרץ רחלזון

אדם אוסר דבר שהוא שלו

אני מחבר הספר "קול השחיטה" מבקש בכל לשון של בקשה מכל מי שמקבל את הספר, שלא ימסור אותו לחבריו, לא משנה למי מהם, ללא רשות המחבר, בשל סיבות וטעמים שונים.

כתובת המחבר:

Rabbi Sholom Y. Gross
4711 — 12th Avenue, Apt. A-5
Brooklyn, N.Y. 11219
(718) 436-8086

הקדמה

בקונטרס זה אני מביא חלק מזכרונותי מסביב לנעשה בתחום מצב השחיטה בניו יורק ומקומות אחרים, שבמו עיני ראיתי וחשתי את הנעשה שם, כשהייתי במשך למעלה מ-10 שנים שוחט ובודק בהרבה מהמשחטות החרדיות לעופות ובהמות שהתנהלו תחת מערכות הכשרות "הטובים ביותר". קונטרס זה כתבתי בעיניים דומעות כשנסעתי להשתטח על קברות הצדיקים ברומניה והונגריה. את אשר תקרא בספר כתבתי על פי הזכרון, ולצערי לא היה לי זמן להרחיב עוד יותר.

קונטרס זה כתבתי בעיקר לעצמי בכדי לזכור את כל אשר קרה באותם השנים שעסקתי בתחום זה. אבל, כשהראיתי את הקונטרס לרבנים ידועים ומכובדים (וכן למספר תלמידי חכמים ידועים) העירו לי שאני חייב להדפיס את הקונטרס ולהפיצו לדראון עולם, על מנת שגם אחרים יידעו לאיזו מצב הגענו בתחום זה, ואיך שמכשילים מדי יום ביומו עשרות אלפי יהודים חרדים מסלתה ומשנה של היהדות החרדית רבנים ואדמורי"ם תלמידי חכמים וכו' באכילת נבילות וטריפות רח"ל, ולהתבונן לאיזה מצב התדרדרנו. לכן אני מדפיס את הקונטרס הזה בשביל כל אלו המחפשים ורוצים לדעת את האמת.

והנני תפילה שהשי"ת יתן לי בריאות וכח להמשיך את החיבור שלפניכם ולהדפיסו שוב בהרחבה ובשלימות אמן.

בקונטרס זה השמטנו את שמות השוחטים ובתי המטבחים (בערך 30 שובי"ם נזכרים בקונטרס זה בהעלם

שם, כשחלקם מוזכרים כמה וכמה פעמים), כי כוונתי אינו חלילה להבאיש את ריחם או לרודפם ולבזותם, הכוונה היא רק לגלות ולחשוף את השערוריה וההפקרות השוררת בכל השחיטות, (אותה הפקרות שנתגלתה בשנים האחרונות דרך רבנים מובהקים בפרשת הניקור חלב ודם) שזהו הגורם הישיר לאסונות הרבים בכלל ישראל, ולטמטום המוח והקרירות בכל הקשור ליהדות, כשבכל פעם נופלות נפשות ללא כל אשמה.

דברים אחדים

א. במשך עשר שנים (תשכ"ז - תשל"ז) הסתובבתי בכל השחיטות המהודרות, ולצערי ראיתי את כל מה שתקראו לקמן בספרי.

ב. במשך אותו זמן סיפרתי הרבה פעמים את אשר ראיתי ב"עולם השחיטה" ולכן הדברים חרותים בזכרוני כאילו אני רואה אותם היום לפני.

ג. על אף שמשנת תשל"ז עזבתי כליל את השחיטה, המשכתי בפיקוח על מערכת השחיטה, ולכן שמרתי קשר מתמיד עם השוחטים, בודקים, משגיחים, ובעלי האיטליזים מארה"ב וקנדה, אירופה, ארץ ישראל, היתה לי הזדמנות להיווכח שה"בעל דבר" שתמיד נשתתף לשחיטה לא שכח גם את הדור שלנו ועוד ידו נטווי די ירחם.

נוכחתי לדעת שלמרות מספר התיקונים שנעשו, המצב הוא איום ונורא, כפי שתווכחו במה שכתבתי בסוף הקונטרס.

ד. את הקונטרס הזה כתבתי במיוחד ליהודים יראים ושלמים הרוצים לדעת את האמת למען כבוד שמים

ומוכנים לוותר על חתיכת הבשר כשיווכחו מה האמת המרה, ולא כמו אלו האומרים "מה איכפת לי מה נעשה שם, האם הבשר טריפה, אנו אוכלים על חשבונם של הרבנים המכשירים", הללו הינם בכלל "כל באיה לא ישובון"...

ה. קרא נא את הסיכום של הספר שהוא נחוץ וחשוב לכל אחד לדעת.

סיכום

א. הבעל עקידה כותב: "אין חכם כבעל הנסיון" אין חכם כמו זה שחי את הנושא, אימרה זו היא אמת ויציב ומקיפה את כל מכלול החיים. כל אדם שחי נושא מסויים, ואין נפ"מ במה שהוא עוסק, אם הוא סופר, או מלמד, תפרן, טבח, או אופה, אם מישהו יתן לו עצה ויאמר לו שכך טוב יותר לעשות, הוא ישיב לו אתה אולי צודק בתאוריה, אך המציאות שונה, אני חי את הנושא ומכירו.

ב. הנמשל הוא, שחיטה, בדיקה, ניקור, ומליחה, מי שהיה לו את ההזדמנות והתנסה בהם, ויודע מה הולך שם, כשהוא קורא את התאוריות של כל אלו הכותבים ומנסים להטביר איך צריך לפעול ולעשות שם יבין, כי אלו דברים בעלמא, אלו רצונות של ה"בעל דבר" הרוצה להכשיל את האנשים, כי רק מי שהיה שם והתנסה בעובדות, רק הוא יכול לדעת ולציין כי "גופא דעובדא הכי הוי", ואכן קורה שם כפי שצינתי בקונטרס.

ג. מזמן לזמן ברוב רחמי שמים, נודעים ומתפרסמים עובדות על שוחטים, שאינם יראים את ה' ונתפסים במקומות מקולקלים ועוברים על איסורים שהם בבחינת "יהרג ואל יעבור", וגם נודע על מכשולות רבים המזעזעים את הצבור כמו איסור חלב וכיוצא, בכדי להוכיח לאלו

הרוצים לראות שמצב הבשר ירוד כ"כ, וכי היצר הרע כל כך חזק שם, שכל מה שמספרים חייבים להאמין.

ד. למרות שכל בן תורה הפותח ספר יודע על מה שקרה בתחום זה בעבר, ואלו מכשולות היו בעת השחיטה ולאחריה, נביא כאן כמה ציטטות של גאוניס וצדיקים שחיו בארה"ב והעידו על המצב, והורו איך לנהוג בתקופתנו.

ה. בכדי להבין איך קורה ששוחטים עומדים מאחורי לחץ וטרור ממש של הקצבים, ראה להלן בסוף הספר בקונטרס "שמירה טובה" באריכות גדולה.

ו. המסקנה מכל מה שהבאתי הוא שה"בעל דבר" תוחב את ראשו בכל פעולה של השחיטה לחוד:

1. השוחט בגלל המשכורת הגבוהה שהוא מקבל, נמצא תמיד בלחץ ופחד מתמיד מהבעל הבית שלו הקצב, ולכן הוא שוחט במהירות רבה, הוא נאלץ לעבוד בעייפות נוראה מיד כשמגיעים לאחר נסיעה ארוכה בת שעות רבות, ומפחדים פחד מות שלא להטריף עופות.

2. המשגיח אינו עושה דבר, ה"בעל דבר" מצליח להסוות את עיניו, ובכדי להסוות את עין הצבור לוקח הבעל הבית עובד פשוט ונותנים לו את התואר "משגיח" (בשחיטת הבהמות המשגיח הוא זה ששם את התוויות (בלומבעס) על הבהמות, ובעופות זה מישהו שיש לו תפקיד פעיל), ובזמן האחרון השגחה ידועה מינתה משגיח שכל תפקידו הוא רק לבדוק סכינים.

3. הקצב בשל רצונו לעשות מליונים רבים הוא משתדל ככל האפשר לצמצם בהוצאות, ולכן נאלצים השוחטים והבודקים לעבוד מעל לכוחותם, והם נאלצים לעשות עבודה כפולה.

הבעל הבית ממנה מנהל שכל תפקידו לשמור ולפקח על מי שעובד לאט מדי, ומי שעושה יותר מדי טריפות, ובמיוחד על אלו שמנסים לעורר את השוחטים לשחוט במתינות וישוב הדעת ולבדוק יותר את הסכינים.

יהודים יקרים יראים ושלמים, המבקשים להקים בית כשר בישראל, תדעו שנסיונות השחיטה הן גדולות מאוד, ואלו יעמדו עד לביאתו של משיח צדקנו (כפי שאותו צדיק גילה להגאון הצדיק ר' הלל קאלאמייער זצוק"ל), המפתח להשתמש בבשר כשר מונח בידכם.

דעו כי רק בזכותכם וכחכם שאתם תמיד נשמעים למעוררים נגד בשר הבהמה ונוזהרים מלאכול אותן, וכן נוזהרים משחיטת העופות, שאת זאת חשים בעלי האיטליזים והקצבים בכיסם, כך הם נזכרים שהעולם אינו הפקר ואי אפשר לעשות ככל העולה על רוחם, ויחייב אותם להכניס תיקונים לפחות במקומות ששוחטים שם למען השחיטה המהודרת.

מעולם התיקון עדיין אנחנו רחוקים, חבל מאוד, שהצבור אינו תובע יותר, כי רק כך יש סיכוי שאי פעם נצליח לעשות סדר בתחום זה. חבל שהבעל דבר מצליח לגייס את היושבים שעות במקוה, והמשוחחים בעת התפילה, והוא מכשיל כל סיכוי לפעולה של ממש.

מפתח לקול השחיטה

- א. השחיטה בבוסטון — 400 טוירקיס לשעה על גלגל נע.
- ב. גוים הורגים טוירקיס (תרנגולי הודו) ושמים עליהם תווית (בלומבעס) כשר — הבעה"ב ישראלי רוצח — השוחטים משיגים גבולם של שוחטים אחרים.
- ג. שוחט חרדי מסתובב במקומות המטונפים.
- ד. השחיטה בקונטוקי — מורטים את הנוצות במים חמים.
- ה. שוחטים טוירקיס בסכינים (חלפים) פגומים — נזירה שוחטת בשביל השחיטה הכשרה.
- ו. שחיטת (כבשים) עם הרבה בעיות — הבעל הבית מערבב טריפות להכעיס — החלפים עם פגימות — מכשירים את כל הטריפה.
- ז. שחיטת הארטפוד מלא בטריפות רח"ל — השוחטים אינם תופסים את התרנגולות — אינם בודקים את הסימנים.
- ח. הארטפורד — משגיח למדן בעת המליחה אינו רואה דבר — נכריות מולחות רק בצד

אחד, הם מתירים על סמך של בדיעבד ושעת הדחק כו'.

ט. ... שוחט אחד 400 טוירקיס לשעה ר"ל – אין זמן לבדוק את הסכין.

י. עופות קשישות עם בעיות – שוחטים בתוך המפרקת – הסכינים עם פגימות – לא שוחטים את רוב הסימנים.

יא. שוחטים ב... 400 כבשים בשעה (שלא יתכן שיהיה כשר) – הסכין נפגם במהירות.

יב. שחיטת בהמות במונטריאל – שוחטים 60 לשעה – שוחטים ללא הרגשה – שוחטים בסכין פגום – בבדיקת חוץ קורעים את הסירכות – השוחטים מקילים ומתירים הכל.

יג. הרב המכשיר אוסר את השחיטה – שוחט חרדי שוחט שם בטענה שהבשר מיועד לצבור מודרני ר"ל.

יד. שחיטת כבשים בפטערזאהן – 60 לשעה – צווארים קשים פוגמים את הסכין – שוחטים בסכינים פגומים – רק שוחט אחד שוחט ואין אחר שיבדוק את הסכינים.

קול השחיטה

- טו. הרב המכשיר אינו בודק את הסכינים בעת השחיטה — הוא בודק רק במשרד מתוך פחד, הוא מוצא שוחטים ללא סכינים טובים.
- טז. שוחט ירא שמים אינו רוצה לשחוט כבשים בשל הבעיות הגדולות שלהם — שנים אחרים נסעו לשחוט שם.
- יז. שחיטה מהודרת בניו ג'רסי הרב מגיע לשם רק פעם בשנה — שוחט עושה הגרמות — המשגיח אינו בודק מקום השחיטה — חוששים מדתי שמא יגלה סודות מהחדר.
- יח. שוחט רואה פגימה והוא מראה זאת לשוחט מקובל, ההוא מכחיש וממשיך לשחוט ר"ל.
- יט. הריאות מתערבבות בעת בדיקות חוץ — לא יודעים מה בודקים — לשוחטים אין ציפורניים להוריד סירכות.
- כ. שוחט מעורר על קלקולים והאחרים צוחקים ממנו — שחיטתו נבילה.
- כא. אלפי עופות ללא שאלה יום יום — רב נותן לשחוט באופן פרטי כמות קטנה ויש שם הרבה שאלות יותר מאשר בכל המשחטה.

קול השחיטה

יא

כב. זורקים את העופות (שאלת ריסוק אברים) — 2 רבנים מעוררים לתקן את הדבר אך לא עושים דבר.

כג. שוחטים על מכונה בהארטפורד — כל העיר רועשת וגועשת ומעוררים את גדולי הרבנים על כך — רבנים מבטיחים לעשות ואינם עושים דבר — הכל כפי שהיה בעבר — שוחט חושש לגלות את הקלקולים בגלל חשש לפרנסתו.

כד. בעל השור על שורו — בעל הבית פושע ישראל מכה שוחט שעשה נבילות — בגלל פחד מכשירים השוחטים נבילות.

כה. בשחיטת ... למדן חסיד מאכיל טריפות — שוחט גורם הרבה הגרמות ומשאירם בתור כשר.

כו. הבעל הבית מכריח את השוחטים להשאיר לפחות 50% בתור גלאט בטענה שבמקום אחר גם עושים זאת.

כז. שוחטים ללא מקוה בתקופה של יותר משלשה חדשים — שוחטים שלשה חדשים עם אינפקציה קשה ביד.

כח. משחטה בניו ג'רסי — בעל המכשיר נראה כמו גוי — לא בא אף פעם לבדוק את

השחיטה — נותן הכשר למקומות רבים — אינו יודע כלל מהנעשה במשחטה.

כט. שוחטים על הנוצות — שוחט מודה שהוא ממשיך לשחוט גם כשהוא רואה פגימה גדולה.

ל. מחלוקת השוחטים בענין ההרגשה — הרב המכשיר סומך על השוחטים — הם שוחטים ללא (או ספק) הרגשה — השוחטים מתפארים שהם שוחטים 1200 לשעה.

לא. השוחטים מכינים סכינים יפים כשיודעים שהרבנים צריכים להגיע — הרבנים מגיעים בזמנים שמודיעים מראש — רבנים חרדים ידועים מתירים שחיטת 1200 עופות לשעה לכל שוחט — מכריחים את האו יו להאכיל טריפות לכבוד הנייר שקיבלו — בעיר אוכלים בהכשר נבילות וטריפות.

לב. שוחט אחד רודף את השני כי הוא דתי מדי — מזלזל מהעובדה שהשאר הגרמות — אינו מאפשר לבצע טוב בדיקות חוץ טובות — הוא מלמד להיות קל.

לג. שוחטים שמשאירים הרבה פעמים סירכות בתור גלאט — שוחט מכחיש כשמעוררים לו — שוחט אחד מודה.

לד. תויות (בלומבעס) מתגלגלים הפקר בעשרות אלפים — כל גוי כו' יכול לעשות בהם כרצונו ולשימם על נבילות וטריפות.

לה. רב חרדי אינו רוצה לקנות עבור האטליז שלו משחיטה שנשחטה ע"י שוחטים שאין להם זקנים — קלים וריקים מגדלים זקנים בשביל לשחוט לאתו רב.

לו. שוחטים קורעים את הסירכות.

לז. שוחטים בחורף בקור עז ללא חימום — שוחטים רבים ללא הרגשה הרבה שנים — הקצב מכריח את השוחט לשחוט על אף שיש לו דלקת ריאות וחום גבוה.

לח. תקופה ארוכה שוחטים ללא מקוה ב... — היה שם מקוה אך היו עצלים ללכת לשם.

לט. שחיטה ידועה — 2 שוחטים (ידועים) שוחטים 3000 לשעה ר"ל (נו"ט).

מ. שוחט ששחט כל הלילה (10 שעות) מיד לאחר מכן נסע לשחוט במקום אחר — שוחט נתפס בגניבה.

מא. שוחט ששוחט ללא הפסק בכמה בתי מטבחיים — שוחט שמבלה כסדר בפוליטיקה ודברים בטלים.

מב. קצב מבית מטבחים המוכר כסדר כשר מערבב תמיד טריפות בין הכשרות – שוחט נזרק כי הפריע לקצב להאכיל נבילות וטריפות.

מג. גויים מבית המטבחים תולים על המתלה עופות חיים בין השחוטים – המשגיח אינו יכול לעשות דבר – השוחט מעיד שיהודים חרדים מדקדקים אוכלים כסדר נבילות וטריפות.

מד. עדותו של מרן זי"ע על קבלה לשוחט.

מה. משחטה שאין מולחים שם רק מטבילים את העופות בתוך מי מלח ולזה הם קורים כשר.

מו. שוחט חרדי ששוחט כל השנים בקביעות עם פגימות רח"ל – שוחט בתוך המפרקת – שוחט באמצע שהוא מולח עם סכין מלוח – רבנים אינם רוצים לקחת עופות מאותו שוחט כי הסכין אינו טוב.

מז. שוחטים עם דרסה – אישיות ידועה מעוררת את השוחט והוא ממשיך לעשות כפי שהוא רוצה.

מח. שוחט ידוע טוען שהוא לא מראה אף פעם את הסכין (חלף) לרב – הוא מדבר ניבול פה על חשבונם של הרבנים.

מט. שחיטה ב... עדותו של שוחט ששוחט זקן אחד שוחט שם 100 לשעה (שהן נבילות) – הוא שוחט בידיים רועדות – עוד שוחט שם מודה שהוא שוחט 100 בהמות לשעה רח"ל.

נ. שוחט עם סכין-משור שיש עליו פגימות 1200 לשעה – אינו יודע להכין סכין – שוחט שהוא גנב ורוקד עם נכריות ר"ל – 2 משגיחים ולא עוזר דבר – הבעל הבית כועס על המשגיח.

נא. במשחטה אחרת כמה שוחטים כל אחד מהם שוחט 1200 לשעה שוחט אחד שוחט 1800 לשעה רח"ל – הבעל הבית מפקח על העבודה דרך טלויזיה פנימית (בעל השור על שורו) – שוחט מעביר דרכו נבילה.

נב. נסיונות בעת השחיטה, גויים עומדים על הראש ומוכרחים לשחוט במהירות אפילו כשהסכין אינו מוכן – לשוחט יש מעט סכינים.

נג. שחיטה לאחר יום הכיפורים – המנהל מכריח שוחטים ותיקים לשחוט במהירות – הרב המכשיר אינו יודע דבר ממה שקורה.

נד. הרבה שוחטים, שוחטים בחדשי החורף
 ללא חימום – קלות של שוחטים –
 מתקמצנים לקנות תנור חימום בחורף –
 המנהל מכריח לשחוט בקור עז ללא
 הרגשה גם את השוחטים הזקנים – הרב
 בעל המכשיר יהודי ירא שמים אבל אינו
 יודע ממה שנעשה שם.

נה. שוחטים חרדים ללא מקוה תקופה ארוכה
 – שוחט ידוע כלל אינו מעוניין במקוה.

נו. שוחט חרדי ידוע אינו מאפשר לתקן
 קלקולים גדולים – שוחטים ומולחים
 במכונות – השוחט חוסם את פיו של
 המשגיח שלא יגלה סודות.

נז. שוחט מאכיל טריפות – עושה שחיטה
 עצמאית מבולבלת – בעבר לפני 30-35
 שנה היה שוחט כמויות גדולות לצבור
 החרדי – הוא גרם לחורבנות גדולים.

נח. באנו לסדר מה בין בשר בהמה לבשר עוף
 וממנו יראו כי הנמנע מבשר בהמה שומר
 מצרת נפשו ונפש ביתו, וניצול מעשירות
 חששות רציניות.

נט. ספר שמירה טובה.

קונטרס

קול השחיטה

— א —

השחיטה בבוסטון — 400 תרנגולי הודו (טוירקיס) נשחטות בשיטת הסרט נע

בשנת תשכ"ט, נסעתי לשחוט לבוסטון, משם נסענו במכונית עד ללבנון, ומשם המשכנו במטוס עם השוחט ר' ... נ"י שם היתה משחטה גדולה של תרנגולי הודו (טוירקי), כשהתרנגולים נעו על שולחן נע ונאלצו להספיק לשחוט לפחות 400 לשעה רח"ל, אני לא ידעתי איך זה אפשרי להספיק בשעה כ"כ הרבה, אבל ראש השוחטים ר' ... הרגיע אותי ואמר לי אתה תתרגל ואז תבין איך שזה אפשרי.

השחיטה החלה, השולחן הנע הלך במהירות רבה, וחלקן של העופות לא הספקתי לשחוט מאחר והמהירות היתה גבוהה מדי, ולכן הוכרחו להוריד את התנגולות שעדיין לא נשחטו מהשולחן הנע, ואז החלו צעקות היתכן שכל השוחטים יכולים להספיק ואילו הקבוצה הזו שהגעתי עמה אינה יכולה להספיק את הכמות הזו, בעלי המקום נאלצו להאט את קצב מהירות השחיטה.

הדבר גרם לבעיה, מאחר וכמות התרנגולות שהגיעו עם המשאיות חייבות היו להישחט, לכן נאלצנו לעבוד 12 שעות ולהספיק כמות שאחרים היו רגילים לגמור בתוך 4 שעות. אנחנו

התחלקנו בעבודה, אחד שחט והשני נח בינתיים, כל אחד מאתנו בדק לשני את החלפים, וזו היתה הפעם הראשונה והאחרונה שנסעתי לאותו מקום לשחוט. בשבוע שלאחר מכן הזמינו אותי לשחוט, ואז הודעתי להם שבשום כסף שבעולם איני מוכן לשחוט שם.

בקיצור, השבוע עבר ואני לא נסעתי לשם, ומספר ימים לאחר מכן אני פוגש את השוחט האברך ר' ... והוא מספר לי שהיתה לו שחיטה מאוד קשה השבוע, הוא מראה לי את ידיו הנפוחות מתפיסת תרנגולי הודו (אינדיקעס) שבהם חתך את ידיו, לשאלתי כמה הספקת לשעה השיב, 400 טוירקיס לשעה. לשאלתי למה לא בקשת שיורידו קצת את קצב מהירות השולחן הגע השיב, אני אמנם ביקשתי, אך הם התנגדו בטענה שאם השוחטים האחרים יכולים הרי שגם אתה צריך לעשות זאת והוא נאלץ לעבוד כך. יצויין ששחיטה זו היתה מיועדת עבור בתי מטבחים המשווקים לצבור חרדי ביותר.

— ב —

הגוים הורגים תרנגולי הודו (טוירקיס)
 ושמים עליהם תוית (בלומבע) כשר —
 בעה"ב ישראלי רוצת — שוחטים משיגים
 גבול שוחטים אחרים

עם השוחטים ר' ... ור' ... (2 שוחטים ותיקים) הייתי נוהג הרבה פעמים לשחוט ליד וויינלאנד, גם שם השחיטה היתה מהירה מאוד, אבל שם הייתי משמש רק כעוזר לשוחט, בכדי שהותיקים יוכלו בינתיים לנוח, אינני זוכר את כמות השחיטה המדוייקת, אך היא היתה מהירה. החלפים של אותם השוחטים הותיקים היו רח"ל עם פגימות גדולות, כי הם היו חייבים לשחוט עד למפרקת, והם היו צועקים אלי "יודעלע שחוט עמוק יותר", עניתי להם שאיני יכול לשחוט עמוק יותר כי אני מפחד מהמפרקת העלולה לפגום

את הסכין, ולאחר נגיעה במפרקת חייבים לבדוק את הסכין 6 בדיקות, ענה לי שוחט ותיק אל תדאג לסכין, המפרקת אינה פוגמת תסתכל על הסכין שלי, אני אף פעם לא הבנתי איך שהם אינם מתחיישים להראות חלפים עם פגימות כאלו רח"ל...

חתנו של הרב ... נ"י היה שם המשגיח, הוא סיפר לי שיום אחד אמר לו הבעל הבית ... היות ויש שלג גדול ותרנגולי ההודו (טורקיס) לא הגיעו, לא שוחטים היום ואין צורך שיבוא. המשגיח ר' ... היה אז בבית מלון שהיה במרחק מספר קילומטרים (מיילים) ממקום השחיטה, ואז הבין הבעל הבית שהמשגיח לא יגיע ביום כזה, מאחר ואין לו מכונית, אותו משגיח ר' ... שהיה שמן מאוד, והוא היה רגיל בשלג הקשה ביותר ללבוש חולצה בלבד, אף פעם לא היה לו קר, ומאחר ואף פעם לא למד, אז הוא השתגע מלהסתובב משועמם, ולכן הוא החליט לטייל קצת לכיון בית המשחטה ("פלענט"), כשהגיע הוא נדהם למראה עיניו, כשראה איך שהורגים תרנגולים (טורקיס) ושמים עליהם תוית (בלומבע) של כשר, וכל זאת ללא שוחט רח"ל!!!

הבעל הבית איים עליו, שאם הוא יספר זאת למישהו הוא יירה בו, בעל הבית היה נוהג להסתובב עם אקדח, היה פושע ישראל, הוא היה חייל בצבא בארץ ישראל, והיה חשוד כאיש עולם התחתון. השוחט שתק ולא סיפר, אבל לי הוא החליט לספר... וזאת הרבה זמן לאחר שהדבר קרה ולאחר שאני כבר לא שחטתי שם. באותו מקום עבדתי כ-6-8 שבועות בתור עוזר לשוחט ר'...

פעם אחת לא הרגשתי טוב, ושלחתי את השוחט ר' ... לשחוט במקומי, השוחט המפקח ר' ... ראה שהשוחט ר' ... שוחט בדיוק כמוהו בתוך המפרקת הוא ביקש ממנו שישאר במקום לעבוד במקומי, שם היו מקבלים 60 דולר ליום, כשעבדו למעשה רק יומיים בשבוע. בקיצור, השוחט ר' ... אמר לי בשבוע שלאחר מכן שהוא נשאר לשחוט שם כפקודת המפקח, השוחט ר' ... שאלתי אותו היתכן? "השגת גבול", הראיתי לו בספרים את ההלכה, אז

הוא הציג את הדברים בפני המפקח והלה השיב לו, אצלי אין דבר כזה שקורים לו "השגת גבול". אני אכניס ואוציא את מי שאני רוצה, בעיני מוצא חן מי שמספיק הרבה, ומאחר ואתה מספיק יותר ממנו לכן אני מעדיף אותך על פניו, וכך התפטרתי מאותה שחיטה ב"ה.

— ג —

שוחט מפורסם מסתובב במקומות המטונפים

אצל אותו בעל הבית הקצב ... עבדתי ונסעתי לאוהיא עם השוחט ר' ... ומשם נאלצנו לטוס במטוס נוסף. פעם אחת אחרנו את המטוס באוהיא, ואז אמר הקצב ... לממונים על חברת התעופה במקום, שעמו יחד עומדים להגיע 2 הרבנים הראשיים של ישראל לישיבה חשובה ומיוחדת עם נשיא המדינה, שלהם גם דרכונים (פספורטים) של דיפלומטים, ואם לא יגיעו למקום עד 12 בלילה, יכתבו בכל העיתונים שחברת התעופה אינטערנשיונאל גרם להם עוול שכזה. בקיצור, הסיפור הבדוי שסיפרו לממונים על חברת התעופה הצליח, והם ניסו לסדר לנו מטוס מיוחד שיקח אותנו לשם אך הדבר לא יצא אל הפועל, ואז הממונים על חברת התעופה העמידו לרשותם של השוחטים לימוזין שהעביר אותם למלון יקר מאוד שמתאכסנים בו נשיאים ואישים מכובדים — אם אינני טועה שם המלון היה אמבסדור — הגענו למלון, והשוחט ר' ... ביקש לעצמו חדר לבד, הוא הסביר זאת, שעליו להכין ניגונים (מיוחדים לרבי), ולכן הוא צריך לישון בנפרד, השעה היתה אז 12 בלילה.

בערך בשעה 12:30 בלילה נגשתי לחדרו של אותו שוחט, ר' ... רצייתי לשאול אותו משהו, ואיננו !!! אז פניתי לדסק (למשרד) לשאול היכן הראב"י, אז הם ענו לי שעלי לחפש אותו שם ... כשהם מצביעים על המקומות המטונפים ר"ל. אז הבנתי מדוע היינו זקוקים למלון כל כך יקר, ומדוע הוא לקח חדר בנפרד, כשהמחיר לכל חדר יקר במיוחד שרק עשירים גדולים יכולים להרשות לעצמם, אבל השוחט ר' ... ואצל הבעל הבית הקצב ...

כא

היה ברור מדוע עליהם לבזבו מחיר כל כך יקר לבית מלון שכזה
ללינת לילה אחת.

ישנם שם גם בעיות של שחיטה רבות, אך אינני זוכר אותם
כרגע.

— ד —

השחיטה בקונטוקי — מורטים את הנוצות במים חמים

אצל אותו קצב ... שהיה בעל הבית בכמה בתי מטבחיים, והיה
אדם שפל, שחטתי גם במקומות אחרים. המשגיח שם היה חסיד
קראסנע, המקום היה קונטוקי אוהיא. בקיצור, אני שוחט תרנגולי
הודו (טוירקיס) השחיטה שם ב"ה היתה איטית היה תענוג לעבוד
שם עד שאמרו לי להפסיק. מה קרה? התרנגולות שכבו על הריצפה
בכמויות גדולות כשהן מלאות בנוצות, הן לא נתנו למרוט מהן את
הנוצות. אני נכנס לחדר היכן שהתרנגולות מגיעות לאחר השחיטה,
ואני רואה שמחבית המים שבו עוברות התרנגולות לאחר השחיטה,
עולה הבל, אני מכניס את ידי לתוך החבית ומרגיש שהמים חמים.
ע"פ ההלכה לפני המליחה, אם טובלים את התרנגולות בתוך מים
חמים אי אפשר לקבוע אותה תרנגולת כ"כשר למהדרין מן
המהדרין", ובמיוחד לא בשביל אותן בתי מטבחיים שעבורם
שחטנו שתבעו הידור רב. נגשתי אז למשגיח ר' ... הלה יודע את
ה"נועם אלימלך" בע"פ הוא מוכר אתרוגים (ב ... עוועניו ורחוב
...) ואני שואל אותו היתכן? אני שוחט כשר, ואילו כאן זה הופך
לטריפה? המשגיח השיב מה אני יכול לעשות עם אותו קצב ...
הוא אינו מסכים לעשות אחרת, אני מפחד ממנו, ואז הודעתי לו
שאני לא אשחט יותר אם יכניסו את העופות לתוך מים חמים אחרי
השחיטה, שיחפש לו שוחט אחר, ואז אמר לי המשגיח
שהתרנגולות (טוירקיס) ימותו וזו סכנה להתחיל עם הבעל הבית, כי
הוא יכול לקחת לידו אקדח ואסור לעשות עמו חכמות!.

בקיצור, החלטתי שלא להמשיך לשחוט, ובמקום הפכה מהומה גדולה, היתכן שהשוחט אינו מוכן לשחוט? קראו במהירות לקצב ... והוא מתחיל לצעוק עלי, העבודה כולה עומדת, התרנגולות ימותו אם לא ישחטו אותן מיד, הפועלים הנכריים אינם עובדים בינתיים, והעסק עולה לו הון רב ואיך זה שאני עומד? ואז השבתי לו שאם אני שוחט עם מים חמים אז כל השחיטה הופכת להיות פסולה ולעולם לא אוכל עוד לשוב ולשחוט, ולכן לא אעשה זאת בשום אופן רק אם יאפשרו לשחוט עם מים קרים. ואז הוא התחיל להתמקח עמי שאסכים לפחות שהשחיטה תיערך במים פושרים בסביבוכת 80 עד 90 מעלות החום, הסכמתי, אך ציינתי בפניו שלאחר מכן תהיה לו בעיה עם מריטת הנוצות, כי למריטת הנוצות זקוקים או למים קרים מאוד, או למים חמים מאוד, עד שהוא ראה בעצמו (לאחר שניסה) שאני צודק והוא החליט להחליף את המים לקרים מאוד, ואז אמרתי לו: אתה רואה, כשעושים כשר אז הנוצות נמרטות בקלות!. וכן בכל הענינים האחרים, בעל הבית עשה ככל שעלה על רוחו, והשוחטים עשו ככל שצוה עליהם, וכך הכשירו השוחטים טריפות מתוך פחד מבעל הבית.

— ה —

שוחטים תרנגולי הודו (טוירקיס) עם חלפים פגומים — נזירה שוחטת בשביל השחיטה הכשרה!!!

במקום אחר בקונטוקי שחטתי תרנגולי הודו (טוירקי) לבד, שם השחיטה היתה איטית, אך איך שהתחלתי לשחוט בתרנגולת השנייה או שלישית חתכתי בתוך רשת ברזל שהיה בוושט וסכין השחיטה נפגם, קבעתי מיד את התרנגולת האחרונה כטריפה, ולקחתי מיד סכין אחר, ולאחר מספר תרנגולות שחטתי שוב תרנגולת שבוושט היה מסמר והסכין שוב נפגם. בקיצור, עד ששחטתי 10-15 תרנגולות קלקלתי 5-6 סכיני שחיטה ונשארתי

תקוע כאמצע השחיטה, בעל הבית הגיע למקום ופתח בצעקות, שהשוחט הזה עושה יותר טריפה מאשר כשרה. אני הראיתי לו את הציפורן והרשת שהגיע למקום שהוצאתי מן הוושט, ואז הוא השיב שהוא כבר שוחט שנים רבות וזו הפעם הראשונה ששוחט נשאר תקוע בלי סכין שחיטה, אף אחד מעולם לא סיפר לו סיפורים על סכינים פגומים, ולדעתו מותר לי להמשיך ולשחוט באותן הסכינים הפגומים.

להם לא היתה סבלנות להמתין עד שאכין את הסכינים שוב, ומיד לאחר שהסתובבתי לראות את הנעשה במקום, אני רואה איך שניזירה עומדת במקומי ושוחטת עם סכין אלקטרוני העורף את הגרונות אוטומטית, רח"ל. נתתי מיד צעקה שתפסיק מיד ומה קורה כאן, ואז היא עונה לי שאין חילוק ביני לבינה וכי גם היא יודעת טוב איך לשחוט. רצתי במהירות למשגיח אותו חסיד ... ואמרתי לו שהכל טריפה, הוא הלך להגיד לבעל הבית מה שקורה. הבעל הבית כעס מאוד ושאל את אשתו האם הניזירה שחטה, ואשתו השיבה שזה "שקר" וכי הניזירה כלל לא שחטה. לה (לאשתו של הבעל הבית) הלך בחיים להשתמש דווקא באותן התרנגולות שהניזירה שחטה.

המשגיח המשיך לפחד, הוא נראה מופחד מאוד וכמי שאינו מסוגל לעשות דבר, הוא עלול לאבד את פרנסתו אם יפתח את פיו ולא יתן להשתמש באותן התרנגולות שראיתי איך שהניזירה שחטה, אני עשיתי במקום "ויצעקו", והמשגיח הבטיח לי שהוא יחתום את התרנגולות כטריפה כשהעופות כבר יהיו בקרטונים, זהו — לטענתו — פטנט שהגוי לא יכעס שהטרפנו את התרנגולות. מי יודע אם אכן כך היו פני הדברים, ואם באמת העופות נחתמו כטריפה, המקום היה מלא בעיות רח"ל, כשהבעיה המרכזית שלו היה המשגיח המקומי שבנושאי הכשרות הוא היה וותרן גדול בשל החשש שיאבד את פרנסתו.

יותר לא נסעתי לאותו מקום — על פי זכרוני.

— ן —

שחיטת אווזים עם בעיות רבות — הבעל הבית
מערבב טריפות להכעיס — החלפים עם פגימות
— מכשירים את הטריפה

הלכתי לשחוט אווזים עם השוחט הזקן ר' ... בלאַנג איילנד, הייתי המשגיח ושמרתי על תהליך השחיטה, המקום היה נחמד מאוד, (המקום קסם לי מאוד), שחטו רק 21 אווזים בפעם אחת. היו 2 טורים עם פחים ששם מכניסים את האווזים. על פי הסדר היו צריכים לשחוט את כל 21 האווזים ולאחר מכן לבדוק את הסכינים, כי זה לוקח זמן עד שנשפך כל הדם מהאווזים ומכניסים 21 אווזים נוספים. לאחר שחיטת 21 אווזים נהיה הסכין מאוד מדומם ומלא עם נוצות קטנים. — זו בעיה אחת.

הבעיה השניה והגדולה שבהם, שקשה מאוד לשחוט את הקנה שלהם שהוא קשה מאוד, הסכין מתקלקל מיד, קל יותר לשחוט 1000 עופות מלשחוט 50 או 100 אווזים, לאחר כל 21 או 42 אווזים חייבים לשפשף מחדש את הסכין על אבן חלקה. בפעם הראשונה כשהשוחט ר' ... שחט לא ראיתי סכין, יכול להיות שהוא רצה להראות לי ואני לא רציתי לראות כי מה לי ולצרה הזאת בחנם, שם במקום לא היה בידי לתקן דבר.

היתה שם בעיה נוספת שכל האווזים שנטרפו נאלצו לחתוך להם חצי רגל להשליכו לצד, ולהזהר שהגוי לא יגנוב אותה ויערבב אותה ביחד עם הכשרות, הוא היה עושה זאת תמיד להכעיס. היתה לו רפת עם עשרות אלפי אווזים, ובכל זאת היתה זאת עבורו מציאה לתפוס אווז טריפה ולערבבה יחד עם הכשרות, כשהתירוץ הוא שזה מיועד למען גוי וכו'.

ויהי היום הגיע הזמן והוזמנתי לשחוט עבור השחיטה של קהילת ... התחלתי לשחוט וסכין השחיטה היה במצב נורא, היה

ממש פחד להסתכל על הסכין, אמנם לא היו פגימות של ממש אך הוא איבד את החלקלקות שלו וצריכים היו הרבה לשפשף על היד בכדי לדעת אם הסכין פגום, ורק לאחר מכן לשפשף על האבן. הדבר לוקח הרבה זמן, ולא יכולתי בשום אופן להספיק את מהירות השחיטה הנוכחית שלא היתה מהירה במיוחד. מצאתי גם בוושט חתיכות עץ, ומתכת, כמה וכמה פעמים.

כשנאלצתי להטריף כמות של עופות, נהגתי לסדר ולאסוף את הטריפה, וזרקתי אותן ביער בין העשבים הגדולים במקום שהבעל הבית לא ימצא אותן לעולם, אך היו לי בעיות אחרות. כשהסכינים נפגמו לאחר שחיטת 21 אווזים ולאחר שחיטת 10 אווזים והבעל הבית ראה כמו עיניו, כשביחד היו לי קרוב ל-50 חתיכות טריפה. הוא רתח וזעם, כשטען שבשר אווז יקר מאוד. ראיתי את הבעל הבית כשהוא מתהלך סהרורי. אף פעם עוד לא קרה אצלו שיהיו כל כך הרבה אווזים טריפה. חששתי מאוד שבעל הבית יערבב את הטריפה ביחד עם הכשר, אז הודעתי לבעל הבית שאני קונה ממנו את כל העופות הטריפה ומשלם לו כמה שזה שווה. התקשרתי גם עם הרב המכשיר ר' ... מקהילת ... שהשחיטה היתה מיועדת להם וביקשתי ממנו שיגיע מיד למקום מאחר וישנן בעיות. תוך שעתיים הוא היה במקום, הוא הרגיע את הבעל הבית, ואני נאלצתי לשלם את בשר הטריפה מאחר ולרב ... לא היה מתאים שיקרה כ"כ הרבה טריפה, כי אם כך הם פני הדברים, הרי כל השחיטה עומדת בסימן שאלה? משחטה זו ממילא לא היתה טובה. שחטו שם תחת לחץ וטרור, והשוחטים חששו להטריף.

הרב המכשיר ר' ... אמר לי שהוא אינו מבין איך זה שאצל שוחטים אחרים השחיטה הזו קלה ואין בעיות, אף פעם לא קרה שכ"כ הרבה אווזים יהיו טריפה, למה אני כזה "שלימזל"? השבתי לו חייבים שיהיו במקום 2 שוחטים וכי אחרת אסור לשחוט. ואז הוא הציע לי שאסתכל איך שהשוחטים הזקנים והותיקים ר' ... ור' ... שוחטים, ואז אבין כי זה ממש משחק ילדים. בקיצור, חייכתי

פעם לראות איך שאותם השוחטים ר' ... ור' ... שוחטים לראות איך שזה משחק ממש.... ואז למדתי את המשחק... הסכינים היו מלאים בפגימות רח"ל, הם שחטו בתוך 4 שעות 1200 אודים ומתוכם היו בס"ה אחד או שתיים טריפה, אצלם לא היו בעיות כלל, זו הרי שחיטה קלה במיוחד. בפעם השנייה הלכתי ביחד עם להבל"ח השוחט ר' ... ע"ה אחד שחט ואחד הכין סכיני שחיטה (חלפים) כל הזמן, הוא הודה ששוחט אחד אסור לו לשחוט, ומאז היו שוחטים 2 שוחטים באותה קהילה ... במשך תקופה ארוכה.

— ז —

**שחיטת הארטפורד מלאה בטריפות רח"ל —
השוחטים אינם תופסים את העופות —
אינם בודקים את הסימנים**

בהארטפורד שחטו תרנגולי הודו (טוריקיס) בערך 150 לשעה. השוחט הותיק ר' ... שהיה המנהל של בית השחיטה מינה את השוחט ר' ... לשחוט שם, אותו שוחט אפילו לא ידע איך לתפוס את העופות, בכמה מאות הראשונות שראיתי היו ממש הכל טריפה, הוא לא תפס את העופות על פי ההלכה, וממילא הסימנים לא היו מתוחים כנדרש, ולא בדק את סימני השחיטה, אך הוא הפך להיות כיום אחד שוחט מיוחד שמספיק הרבה מאוד. אותו דבר קרה אצל העופות כשהשוחט ר' ... ניסה לעורר שהעופות אינם כשרות, אז השוחט ... הממונה על בית המטבחים השיב שככה לומדים את המקצוע.

— ה —

הארטפורד — משגיח למדן בעת המליחה
 אינו רואה כלום — נכריות מולחות,
 ומתירים את השחיטה בסמך של בדיעבד
 ובשעת הדחק כו'

פגשתי שם משגיח ת"ח גדול הרב ר' ... חסיד ... שהיה בקי
 בש"ס, שעמד בעת שהמליחו את הטורקיס, ראיתי איך שנכריות
 מולחות והוא עומד שם כמו גולם. שאלתי אותו האם הם מולחות
 טוב, ואז הוא השיב ועוד איך. הן נאלצות להתמודד קשה עם
 טורקיס שכל אחד מהן בן 50 פאונט, (25 ק"ג) אך הן מולחות
 מעולות. ניגשתי והסתכלתי טוב על עבודתן, וראיתי שבקושי מלחו
 מצד אחד, ואז הראיתי למשגיח שבתוך הטורקיס כלל לא היה
 מלח, אז הוא השיב לי מה כל הרעש הרי נמלח מצד אחד כשר!
 השבתי לו שזה רק בדיעבד, אך בשום אופן לא בכמות של עשרות
 אלפים בקביעות, ובמיוחד כשטורקיס מיועד ליהודים המבקשים
 שזה יהיה בהידור רב, ואז הוא השיב לי, כשמישהו מקבל על עצמו
 להיות משגיח באמריקה, עליו לדעת כי הוא חייב לפעול בדיעבד
 ושעת הדחק, בכדי להיות בטוח בפרנסה טובה, ואם הוא לא מוכן
 לכך, הרי שאין לו מה לחפש שם, ועוד הוא הוסיף ואמר: אתה
 עדיין אברך צעיר, ועליך לדעת שבשמים ייעדו גהינום מיוחד
 למשגיחים, שוחטים, ורבנים, לאף אחד לא יתנו להיכנס לאותו
 גהינום, עכ"ל.

— ט —

**בבית המטבחיים... שחט שוחט 400 טוירקיס
בשעה רח"ל — אין זמן לבדוק את הסכיני
(חלף)**

כששחטתי בבית מסחר ענק וידוע ... לעופות היה שם גם שחיטה מיוחדת לטוירקיס, שם שחטו 400 לשעה, היה זה ממש פחד לראות איך שבלתי אפשרי כלל לבדוק את הסכינים (חלפיים). הטוירקיס נסעו על הגלגל הנע, הן נזרקו מצד לצד, השוחט ביקש לצאת לשירותים ושאעזור לו כמה דקות. ביקשתי שיאיטו את קצב מהירות הגלגל הנע, ושחטתי בערך 5-10 דקות, והשחיטה היתה קשה, השוחט חוזר ונתן לי עבודה לכמה דקות נוספות, הוא היה עייף מאוד והוא ביקש לנוח, ולכן הסכמתי להחליפו. פתאום חטפתי מכה מכנף של טוירקי ומשקפיי נפלו על הרצפה ונשברו, ולא יכולתי להמשיך לשחוט אפילו את השעה שנותרה למען אותה שחיטה של הרב ... שליט"א.

— י —

**עופות זקנות עם בעיות — שוחטים בתוך
המפרקת — סכיני שחיטה (חלפים) עם
פגימות — לא שוחטים רוב הסימנים**

שחטו עופות ביצים למילוי בקופסאות שימורים, במשחטה קטנה ידועה שהיתה שייכת להרב ר' ... אותן העופות נשחטות קשה מאוד, הקנה שלהן רך מאוד וכו' מהירות הגלגל הנע היה איטי בהרבה מהמהירות הנורמלית, כל שוחט שחט בין 200 ל-300 לשעה. עשיתי הרבה מאוד טריפות ולאחרים היו קצת מאוד טריפות, אני פשוט התביישתי, יצא שאצלי הטריפות יהיו יותר

מאשר הכשרות, לכן שלחתי לקרוא לשו"ב המקומי הממונה על הפיקוח ר' ... ואני הודעתי לו שאינני מסוגל לשחוט את העופות, אז הוא שואל אותי למה אחרים יכולים, השבתי לו נו! הם הלא מבוגרים ממני להם יש נסיון גדול יותר, עוד הוספתי ואמרתי שאני מוכן להחזיר את \$75 של יום השחיטה המגיע לי בשביל אלו שיעבדו במקומי. ואם כך הרי טוב, הרי זה סימן שאינני עצל כי אני מוותר על כספי, אז האחרים עבדו במקומי. הסוד של העופות הקשישות, שאין מרגישים את השחיטה עד שמגיעים למפרקת, מוכן שאני לא יכולתי להראות זאת, כי לאחר כל עוף יהיה עלי לעבור בשש בדיקות, ועל כולם המפרקת של אותן העופות עם שפיץ הגורם פגימות לסכין. בקיצור, הפסקתי לשחוט. נכנסתי לחדר מריטת הנוצות ואני מסתכל ורואה איך נראים השחיטות של האחרים, ואז אני רואה שלפחות מחצית השחיטות לא נשחטו רוב הסימנים, וחוץ מזה כל המפרקות היו חתוכים רח"ל, אני נבהלתי ממה שקורה, מיד קראתי לרב המכשיר הרב ר' ... שליט"א, והראיתי לו את העופות, הוא ציזה לקחת מיד את העופות שאינן שחוטות, פניו הפכו לבן כמו סיד, ושאל אותי איך זה יכול להיות ששוחט יעביר מתחת ידו עוף שאינו שחוט? הוא סיפר לשוחטים מה שהוא מצא וציזה עליהם שישגיהו יותר בלשון נקי, כך לימדתי את הרב המכשיר ... ו... איך בודקים אם הסכינים פגומים מבלי שרואים את הסכינים, שכשהוא נכנס לחדר מריטת הנוצות ומסתכל במקום השחיטה, אם המפרקות חתוכות הרי שזה סימן שהסכין (חלף) פגום. אפשר לראות במהירות רבה את ההבדל בין שוחט אחד למשנהו, כן אפשר לראות אם השוחט מרט את הנוצות לפני השחיטה, והאם זו שחיטה גדולה או קטנה, הגרמה וכדומה.

בבדיקות החוץ של הבני מעיים של העופות הקשישות ישנן שאלות רבות, אני סבור שלפחות 10% היו עם שאלה. באותו יום היו כמה מאות עופות טריפה במעיים, כי העופות הן עופות ביצים קשישות, צריכין לבשל אותם הרבה זמן למרק, המחיר היה אז 6

סנט לכל פאונט. הרב המכשיר נאלץ בכל היום לפסוק שאלות, אז אמרתי לרב המכשיר שיידע שהם יודעים יותר טוב ושאני איני מסוגל לשחוט טריפה, הדבר לא מצא חן בעיניו, אך עשיתי כפי שהתורה מורה לנו.

— יא —

שוחטים ב... "400 עגלים" לשעה (שלא יתכן בשום אופן בתור כשר) — החלף (הסכין) הופך מהר לפגום

בעיר ... (היכן שגרים יהודים חרדים רבים) ששם שוחטים עגלים, נעים העגלים במהירות של 400 לשעה ללא כל הגזמה. והיה היום הצלחתי לשכנע את השוחט המקומי שיקח אותי עמו לשחיטה שם. אני טענתי שאני צריך לדעת הכל, ואני מוכשר מאוד, אין דבר שאי אפשר ללמוד, את הכל ניתן להתלמד, מכל מלמדי וכו'.

ראיתי בשחיטה שהעגלים נעים על הגלגל הנע ושוחטים, בודקים את הסכין לאחר כל 5 או 10 עגלים, ואם הסכין פגום, כורתים את אוזנו של העגל וזה הסימן שזה טרף. הוא נתן לי את הסכין שלו בכדי לשחוט 8 עגלים. 2 עשיתי הגרמות, הסכין לא היה חד ולא ניתן היה לשחוט. לא בדקתי את הסכין, אבל יודעי דבר אומרים שזה לא טוב, וכי אם אותו שוחט רוצה הוא יכול להכין סכין כפי שצריך. כפי ששמעתי לפני חמישים שנה הרב מ... זי"ע אכל עוד מהשחיטה של אותו שוחט הש"י. ניתן אולי להמליץ טוב ולומר שאולי אז הוא היה שוחט טוב. עוד הוא סיפר לי ששחיתת העגלים זו שחיטה קלה, אך שחיתת כבשים 400 לשעה זה קונץ רח"ל, כשאני הייתי שם לא שחטו כבשים, וחבל.

— יב —

שחיטת בהמות ב... שוחטים 60 לשעה —
 שוחטים ללא הרגשה — שוחטים עם סכין
 פגום ר"ל — בבדיקות חוץ חותכים את
 הסירכות — השוחטים מקילים ומתירים את
 הכל

הייתי ב... אצל קרוב שלי ... בשחיטת הבהמות, אני כבר ידעתי
 איך לשחוט אך לכולם אמרתי שאני עדיין לומד לשחוט, ושאני
 עדיין לא יודע כלום, וממילא יכולתי לשמוע ולראות את הכל, לא
 פחדו ממני. סכיני שחיטה (חלפים) היו לי יפים במיוחד, ידידי ר'
 ... וגם ר' ... התפעלו מהחלפים שלי שזו למעשה האומנות
 המרכזית אצל השוחט, הללו אמרו לי ... שאם הם יראו לי חלפים
 ואני אמצא עליהם פגימות שלא אדבר על כך. שם היו שני
 שוחטים אחד חסיד של הרבי מ... ושוחט אחר ... שהיה ליטאי.
 השוחט החסיד ר' ... מראה לי את הסכין שלי שהיה חלק מאוד אך
 באמצע היתה פגימה איומה, אך אני שמרתי על התנאי הכפול שלא
 לומר דבר.

בקיצור, הקרוב שלי השוחט שחט לכד 60 לשעה ובדק את
 הסכין לאחר כל שחיטת בהמה ולאחר מכן נתן לי לבדוק את
 הסכין, אמרתי לו שאני צריך ללמוד מה נקרא שומן. באמצע
 שחיטת הבהמות בין שחיטה לשחיטה מרגישים שומן, אם לא
 מדובר בפגימה. הוא בדק את הסכין ואח"כ גם הראה לי אותו. פעם
 אחת מצאתי שם פגימה, ואני אומר לו שאני מרגיש משהו, יתכן
 ומדובר רק בשומן. הוא בדק את הסכין שוב במהירות ואומר
 שהסכין טוב. הוא המשיך לשחוט 5-6 בהמות ומוסר לי שוב את
 הסכין לבדיקה, אני חזרתי ושוב אמרתי לו שאני מרגיש משהו, ואז
 הוא שוב בדק והודה שאכן קיימת בסכין פגימה, הוא הטרף את
 הבהמה. ואמרתי לו שבאותו מקום הרגשתי גם קודם את הפגימה,

הוא שאל אותי א"כ מדוע לא אמרת לי, ע"כ השבתי לו שהרי אמרתי לך שחשתי במשהו, אך אינני מבין בהבדלים שבין שומן לפגימה ואני רק לומד כעת.

למען האמת, אני הרגשתי את הפגימה טוב כי הייתי כבר הרבה במשחטות, אך רציני לראות איך אני ארגיש כשאשחוט לבד 60 לשעה, האם בכלל קיימת הרגשה, ואיך היא. למעשה השוחט המשיך לשחוט מבלי ששוחט אחר יעמוד לצדו ויבדוק תמיד את הסכין (ועי' בזה בספרי שחיטת ואכילת בשר כהלכתה ח"א במעבר לשער אות א' משו"ת טוטו"ד ח"א בפתחי שערים שכי' הגאון שר התורה מהרש"ק זצ"ל עיי"ש, וע"ע שם בדף ס"א אות כ"ו, וע"ע בדרכי"ת סי' ל"ט סק"ז, ובשו"ת בית הלל סי' מ"ז, ובס' שמרו משפט להגה"צ בעמח"ס לב העברי מובא בס' משכיל אל דל).

בדיקות הפנים נערכות כשהבהמות תלויות, כל בודק כותב לעצמו בפתק מה הוא מצא ומוסר את הפתק ל"בודק חוץ". אותם הבודקים אינם קשורים כלל לשחיטה. העסק מנוהל בצורה מתוכננת. הבודק ר' ... התיר כל דבר שהיה לו מקור בפוסקים, גם כשהיה לו רק מקור אחד לקולא הוא היה מתיר, הוא היה מוריד את הסירכות הכי חמורות וכו'. פעם אחת ראיתי איך שהוא מנסה להוריד סירכה תלוי' ובסופה עם כפתור מלאה דם שכל הפוסקים אוסרים אותה, ואז שאלתי אותו למה אתה מתאמץ להוריד אותה הרי הבהמה הזו ממילא טריפה, והוא השיב שבהחלט לא, קיימת שיטה בבית דוד שגם במקרה כזה זה כשר, הוא הראה לי את הספר שמתיר והוא קבע שהבהמה הזו כשרה, זו היתה עבודתו למצוא היתרים אפילו כמשדובר היה בשיטה של יחיד נגד רוב שסברו אחרת ולזה הוא קרא "גלאט כשר למהדרין". העבודה על הריאה לקחה בערך 15 דקות, אצל אותו בודק למדתי איך מורידים סירכה, הוא היה מכניס את כל השוחטים החרדים בכיס הקטן, כי חלק מהשוחטים שלנו בכלל אינם יודעים איך להוריד סירכה, הם רק קורעים את הסירכה, אין להם אפילו ציפורניים לעשות זאת. אותו

בית מטבחים כבר נשרף, וכ"ה פחת מקום אחד הגורם שיהודים יאכלו נבלות וטריפות רח"ל.

— יג —

הרב המכשיר אוסר את השחיטה — שוחט
חרדי שוחט במקום בתירוץ כי הבשר מיועד
ליהודים מודרנים ר"ל

אותו השוחט (המדובר באות יב) היה שוחט במקום ליד אטעווע, שם נהוג שהבהמה עומדת ישר ומרימים את ראשה דרך אפה, מכניסים מזלג לתוך האף והבהמה נאלצת לעמוד ישר. אותו שוחט סיפר לי שהרבי ... שהיה בעל המכשיר במקום אמר לו שאסור לשחוט כך, אך הוא טען שהשחיטה הזו מיועדת ליהודים מודרנים (שהללו ג"כ שומרי תורה ומצוות) ר"ל. הייתי שם פעם אחת וראיתי איך שהבהמה מכבירה על הסכין, אך השוחט אומר שכשהוא מרגיש זאת הוא מטריף את הבהמה. (לשיטתו יכול גם גוי לשחוט מאחר והבשר מיועד ליהודים מודרנים, ואז אין זה משנה אם זו נכילה רח"ל).

— יד —

שחיטת כבשים בפעטערזון — 60 לשעה
— צוואר קשה מקלקל את הסכינים —
שוחטים עם סכינים פגומים ר"ל — רק
שוחט אחד שוחט ואין שני שיבדוק את
הסכינים

נסעתי לשחוט כבשים ביחד עם הקרוב שלי השוחט ר' ... בפעטערזון, שוחטים שם בשביל ..., המהירות נעה בסביבות 60 לשעה, היו לו 4-5 סכינים, הייתי אז בבחינת מתלמד, ומפעם אחת

שראיתי ידעתי טוב, ולא הייתי זקוק לחזור לשם עוד. ר' ... היה שוחט כבש או שנים, והסכין היה נפגם, הצוארים היו מלאים בבוץ שנקרח והיה פוגם מיד את הסכינים. השתמשנו שם בסכינים שלו ושלי וכולם נפגמו. אני נאלצתי לעמוד ולהכין סכינים בכדי שהוא יוכל להמשיך ולשחוט, אך כידוע שמפגימה לא ניתן במהירות רבה לתקן את הסכין, ואז שאלתי אותו, א"כ איך זה שאתה שוחט תמיד לבד? הרי אפילו 2 שוחטים אינם מספיקים לשחיטה כזו, ואז הוא השיב לי מה אעשה ש... הנהיג כאן שמספיק רק שוחט אחד רח"ל, לא יאומן כי יסופר, אינני יודע אם היה שם כבשה אחד כשורה, הסכינים לא היו טובים, זה לא היה כפי שצריך להיות, אני לא רצייתי יותר להסתכל על הסכינים, ידעתי כבר איך שהם נראים.

— טו —

**הרב המכשיר אינו בודק אף פעם את
הסכינים בעת השחיטה — הוא יושב רק
במשרד מרוב פחד — הוא מצא שוחטים
עם חלפים פגומים**

נסענו לגניו גירסי ביחד עם שני שוחטים מפורסמים ר' ... ור' ... לשחוט עגלים, שם שחטו באותו יום גם כבשים והבעל המכשיר הרב ... עלה למשרד לבדוק את סכיני השחיטה, כי בעת השחיטה הוא אף פעם לא ירד לבדוק את הסכינים, הוא בדק את הסכינים של השוחט הראשון ר' ... והסכינים לא היו טובים, השוחט השיב לו שהוא אינו מבין מדוע אין לו מזל לרבנים, כולם פוסלים את הסכינים שלו בעוד שכל השוחטים אומרים שיש לו את הסכינים הכי יפים, וכשרב מסתכל על הסכין תמיד הוא קובע שזה לא טוב!, ועל אף שהרבנים ידעו שהוא אינו יודע להכין סכינים כפי שצריך, בכל זאת לא העבירו אותו אף פעם מעבודתו.

— טז —

שוחט חרדי אינו רוצה לשחוט כבשים בשל
הבעיות הרבות שבשחיטה כזו — 2
שוחטים אחרים נסעו ושחטו

הייתי באותו מקום עם שוחט אחר, היו לו סכינים יפים מאוד
והוא היה שוחט ירא שמים, בדקתי את הסכינים שלו בעת
השחיטה, פעם אחת אמרתי לו שהסכין שלו אינו טוב, ואז הוא
הטריף את העגלים, אותו שוחט לא רצה לשחוט כבשים בשל
החששות הרכים ובשל מהירות השחיטה, ואז הקצבים בדלית
ברירה נאלצו לשלוח שוחטים אחרים, בכל פעם כאלו שהיו מוכנים
לעשות את מה שהקצבים מבקשים רח"ל.

— יז —

שחיטה חרדית בניו ג'רסי — הרב המכשיר
מגיע למקום רק פעם בשנה — שוחט
עושה הגרמות — המשגיח אינו בודק מקום
השחיטה — מפחדים משוחט שהוא יותר
מדי "חרד" שמא הוא יגלה סודות מן
החדר

הייתי בניו ג'רזי ב ... קא. ששם שחטו בשכיל אותו קצב.
הייתי שם בערך חצי שנה או שנה. בכל תקופת עבודתי שם ראיתי
את הרב בעל המכשיר רק פעם אחת בכדי לבדוק את הנעשה שם.
השוחט ר' ... היה בודק פנים והיה שם תויות (בלומבעס) על
הריאות. הוא קרא לבעל המכשיר ... וראה לו שאת שלשת
הלשוניות שהוא הולך כעת לסמן בתוית, הם שלושתם הגרמות,
רואים על הקנה שלא נשאר טבעת, ואז הרב ... נותן צעקה "אוי
וויי", ואז אותו שוחט הזהירו שיזהר בעתיד, מאחר ויש לנו במקום

"פרומאק" (שוחט שהוא חרד מאוד) הוא עוד מסוגל ללכת ולספר לאנשים מה קורה כאן, לכן השתיקו את כל הענין והשאירו את הסדר הקיים כפי שהיה. השוחט שהשאיר את ההגרמות היה מקובל כחסיד שהיה לומד תמיד, הוא היה דוקא יהודי חרד וירא שמים, אך השחיטה המהירה גרמה לו שהוא לא היה מוסגל לבדוק את מקום השחיטה האם שחטו כפי שצריך, והוא נאלץ בשוגג להאכיל יהודים נבילות וטריפות, אך השוחטים האחרים ובעל המכשיר ידעו את האמת ובכל זאת לא עשו דבר.

— חי —

שוחט רואה פגימה והוא מראה זאת לשוחט האחר שהיה מקובל, השני מכחיש וממשיך לשחוט באותו סכין

היה לי סיפור גם עם השוחט ר' ... בפעטערזון. הוא הראה לי את הסכין באמצע השחיטה, אני האמנתי שהוא שוחט ירא שמים, ואז אמרתי לו שאני חש במשהו, ואז הוא פתח זוג עינים ואמר שזה טוב, אני פחדתי שהוא לא ירדוף אותי, השבתי לו שאני רק תלמיד, יתכן וזה רק שומן וצריך רק לנקות את השומן, אני אינני מומחה, ומאז נזהרתי גם ממנו.

— יט —

הריאות מתערבבות בעת הבדיקת חוץ — לא יודעים מה בודקים — לשוחטים אין צפרניים לקחת סירכות

בשחיטה בניו ג'רסי ... הראתי לשוחט ר' ... שבבדיקות חוץ מתחלפות הריאות ולא ניתן לראות בסימן שיכדיל בין הריאות — ואז הוא צעק על הבודק, האם הוא יודע להוריד סירכה? הרי אין

לו בכלל צפרניים, והמשיך בצעקות שחמורים שוחטים בהמות, ואותו שוחט היה מרוצה מדבריו של הבדוק שאני יודע יותר טוב מהם להוריד סירכה. הם נהנו, הם קיוו שאני אוכל להיות שוחט טוב ואעשה כמוהם רח"ל.

— כ —

השוחט מעורר על קלקולים וצוחקים ממנו
— השחיטה שלו כולה נבילות

בשחיטה המהודרת נעה מהירות הגלגל הנע של הבהמות בסביבות 13 לשעה, שם שחטו 2 שוחטים ידועים, אחד היה שונא את השני, הם היו מקבלים בחינם ככדים ולשונות (צונגען) וכו'. כשהיה מספיק כשרים היו נותנים להם הרבה בעין טובה וביד רחב, אני קבלתי מאחד השוחטים סכין לבדוק וחשתי בפגימה, אז אמרתי לו שנדמה לי שיש פגימה בסכין, ואז הוא צעק אלי ואמר, אתה אינך יודע מה שאתה מדבר, הסכין טוב. מתוך פחד השבתי באיך ברירה כי אני בס"ה תלמיד ומן הסתם מדובר רק בשומן, אני עדיין לא מבין טוב בסכינים, וכך נשארתי ידידו, אך האמת היה שהמצב שם היה איום ונורא.

— כא —

אלפי עופות ללא כל שאלה מדי יום ביומו
— רב המבקש לשחוט כמות קטנה יש לו
יותר שאלות מאשר לכל האלפי העופות
הנשחטות בבית המטבחיים

הייתי שוחט כ... פעם אחת בשבוע, הגה"צ הרב ... שליט"א [וצ"ל] היה במקום בכל קיץ שבועיים, והיה שוחט 200 עופות וטוריקיס. הייתי נותן לו שיבדוק את הסכין לאחר כל 5 עופות

ככדי שהוא יאכל את העופות בשקט, בחוץ כדי כך רציתי שהוא ילמד איך בודקים סכין, כלילה הייתי עוזר לו לפתוח את העופות ולבודק את השאלות. היו לו יותר שאלות מאשר לכל משחטת העופות ששוחטים מאות אלפי עופות, שוחחתי עמו פעמיים במשך 6 שעות, עבדתי אז על הספר נפש ישעי', ושפכתי בפניו את מר לבי, ספרתי לו שאני מוצא אצל השוחטים פגימות רבות ואינני יודע מה לעשות? כבר כמה פעמים אמרתי להם, אך הריאקציה שלהם היתה קשה, ואז הוא אמר שלא כדאי לעשות עסק מכך, כי אם אני אגלה את הנעשה, אז יקרה לי מה שקרה לו, זרקו אותו מהתאחדות הרבנים, ואינני נושא בשום אחריות כי לא אוכל לתקן דבר, רק יצקו שאני בטלן ואינני יודע איך לעשות זאת ואסבול רק בזיונות, וכך הוה.

— כב —

זורקים את העופות (שאלת ריסוק אברים)
— שתי רבנים חשובים מבקשים לתקן
ואינם עושים דבר

הייתי אצל הגה"צ המפור' הרב ... ז"ל וסיפרתי לו שבבית המטבחים שיש לו הכשר מארגון כשרות ידוע ... זורקים שם את הארגזים עם העופות מגבוה וקיימת שאלה של ריסוק אברים, ואני זועק נגד מעשה זה, והבעלי בתים אומרים שאני משוגע כי אף שוחט אחר מעולם לא צעק על כך. הרב ... ז"ל הבטיח לי שהוא יעשה משהו בנידון, אך לא יצא דבר מכך ומפטירין כדאמתול, הכל נשאר כפי שהיה.

— כג —

שוחטים במכונה (בהארטפורד) — כל העיר
 רועשת מעוררים את גדולי הרבנים על
 בעיות גדולות — הרבנים מבטיחים לעשות
 אך אינם עושים דבר — הכל מתנהל כפי
 שהיה — השוחט חושש לגלות את
 הקלקולים מחשש לפרנסתו

מעשה שהי' כך הי', בהארטפורד התחילו לשחוט על המכונות
 העגולות ואז חיממתי את הדתיים מק"ק ... יצ"ו וכו', עד שבכל
 העיר דיברו שמכונה שוחטת, עולם גולם אינם יודעים חכמות,
 הרעש וההמולה זעקה עד לב השמים, עד שהרב ... זי"ע שהיתה לו
 גם אחריות שם נודע לו על כך והוא שלח לקרוא לשוחט של
 המקום. ההוא לא ידע מה הרב רוצה ממנו, מה שהוא כן ידע שהרב
 רוצה לשאול על בעיות השחיטה. בקיצור, אותו שוחט ר' ... קורא
 לי לאטליו כשאף אחד לא היה שם, כדי לשוחח מה עושים בכדי
 לפתור את הבעיה, הוא היה צריך לעמוד במבחן והוא אינו רוצה
 לומר שקר כי יתפסו אותו. והיתה לו בעיה נוספת כי אם הוא יגיד
 משהו לרב ... זי"ע, והרב אח"כ יעביר את דבריו למישהו אחר הוא
 הרי ימסור זאת בשמו, ולכן הוא מבקש להתייעץ האם להגיד את
 האמת או להעדיף ולשתוק, אמרתי לו בשפה זו, בא נדבר ביזנס, זה
 שאתם שוחטים כאן הרי אתם עושים זאת כי אין לכם ברירה, אתם
 זקוקים לפרנסה, ולכן למען עצמך הדבר כדאי שתסבול, כי מה לא
 עושים למען הפרנסה. אבל עליך לקחת בחשבון שאם תשקר לרב
 אז אתה לוקח על עצמך את כל האחריות של השחיטה במקום, ואז
 כל מה שעושים יתר השוחטים יהיה על הגב שלך, והרי על
 עבודתם אינך מקבל דבר, אז למה שתקח על עצמך את מה שאין
 לך מכך דבר. זאת ועוד, עכשיו כשקיימת הזדמנות, אם תאמר את
 האמת, ייאלצו לעשות תיקונים במקום, ואם לא תאמר אמת, הרי

שבשל כך תשא באחריות עד סוף כל הדורות, תיארתי לו את דברי החפץ חיים, שכל אבר ינתחו לחדד וכו' ציינתי לו את הזוה"ק אוחה"ק, יושה"ע וכו'. אך על אף כל מה שאמרתי לו, הוא עדיין חשש מדבר אחד שהרב יספר את הכל בשמו והוא יפסיד את פרנסתו, ואז נתתי לו עצה שאני אלך איתו ושהוא יגיד את הכל, ואם השוחט הזקן ר' ... שהיה בעל הבית ומנהל השחיטה המקומית ישאל אותו היתכן שסיפרת? תאמר לו אכן נכון שאמרו זאת, אך לא הוא אמר זאת אלא אני, ואם הוא ישאל אותי אח"כ האם נכון שאני אמרת זאת, אשיב לו נכון אני אמרתי ואינני מפחד ממך, כי בשבילי נותן רק הקב"ה פרנסה ואינני מקבל לא מהשוחט ולא מהקצב את פרנסתי.

בקיצור, הגענו לרב ז"ל והוא שאל אותנו מה קורה בשחיטה? ביקש אותו שוחט שאני אדבר קודם, ואז העליתי את בעיית ריסוק האברים באותה משחטה, שזורקים את הארגזים, לרב היה פתק קטן ושם הוא רשם את כל מה שאמרתי, ואז שואל הרב את אותו שוחט, נו, ומה יש לך לומר, השיב השוחט שהוא יאמר בקיצור, אני שוחט 200 עופות ובודק את הסכין ואם אני מוצא פגימה, אני לא יכול להטריף רק את האחרון. שאל הרב היתכן? הרי צריכים על פי ההלכה להטריף את כל מה ששחטו מאז הבדיקה האחרונה? השיב ... אם אעשה זאת פעם או פעמיים יזרקו אותי ויצעקו עלי שאני בטלן, האם הרבי יתן לי פרנסה?, אף אחד לא יעמוד לצדי. בעבר היה הרב עומד לצדו של השוחט, אבל היום מי יעמוד לצדי? הרב רשם את דבריו בפתק וזה נשאר בפתק, למעשה לא יצא מאותם הדברים דבר, לא עשו תיקונים ולא היה כל ערך לכל הזעקה שהקמנו.

— כד —

בעל השור על שורו — בעל הבית קצב
 פושע ישראל הכה שוחט על שקבע טריפה
 — בגלל הפחד מכשירים הרבה מן
 השוחטים אפילו נבילות

הקרוב שלי השוחט ר' ... הלך הרבה פעמים להחליף שוחט
 אחר והרבה פעמים שחטו בשביל ... או בשביל ... פעם אחת הוא
 עשה כמה נבילות בעת השחיטה או בעת הבדיקה, ניגש אליו הבעל
 הבית שהיה פושע ישראל והחטיף לו סטירה בפרצוף, הוא נפל על
 הריצפה ולא יכל לזוז, ואז אמרתי לו שיזמין אותו לבית המשפט
 שישלם לו מליון דולר, וע"ז השיב לי כי הוא מפחד ממנו כי יש
 לו אקדח והוא יכול להרוג אותו רח"ל. מכאן ניתן להוכיח
 שהשוחטים פשוט מפחדים מהבעלי בתים הקצבים ומכשירים גם
 נבילה.

— כה —

בשחיטה ... למדן חסיד מאכיל טריפות —
 שוחט עושה הרבה הגרמות ומשאיר הכל
 בתור כשר

כמשחטת ... שחטו למען קהילת ... שם שחטתי ביחד עם
 שוחט חשוב ר' ... נ"י בשביל השחיטה של הרב ... שליט"א, אותו
 שוחט היה שוחט חרדי, אני הייתי מכין לו סכיני שחיטה, הוא היה
 שוחט עם הסכינים שלי כי הוא היה עצל להכין את הסכינים שלו,
 כך שהיה לי בכל יום כמה שעות עבודה להכין סכינים. אני עשיתי
 זאת מרצוני הפרטי ללא כל תשלום. השחיטה היתה במהירות של
 13 בהמות לשעה, היה שוחט נוסף שהיה בודק בדיקת פנים ובדיקת
 חוץ, ואני עזרתי לו לעשות בדיקת חוץ, כי הוא לא היה יכול לבדו
 לבדוק גם בדיקת פנים וגם בדיקת חוץ אצל 13 בהמות בשעה

אחת. העבודה שלי היתה לבדוק ולשים את התוית (בלומבע) כשר, הרבה פעמים הורדתי את הרירים הקטנים ששמם סירכות קטנות, ולפעמים הוא עשה זאת. (ועיין מה שכתבתי בזה באריכות בספרי שו"ת זבחו זבחי צדק בענין זה ותבין) שם היה חסיד ... הוא היה שוחט עבור הרבנים מניו ג'רסי, הוא ה' מאכיל טריפות, הוא לא היה יכול להטריף יותר מ-2% או לכל היותר 3%, הוא היה זקן ... יושב ולמדן מופלג, וגם בעל חוקע בקהילת ... (נדמה לי שהוא כבר יותר לא הבעל חוקע, כי אני סיפרתי לר' ... (עסקן ובעל דיעה באותה קהילה) מה טיבו של אותו ברנש, אותו אדם היה גם מלמד שיעור שם ...) אז הוא ניגש אלי ומספר לי שהשוחט ר' ... עשה 4-5 הגרמות והניח אותם בתור כשר רח"ל, באותו רגע תפסה אותי חרדה, לאחר כל כך הרבה מאמץ שעולה לי יש לנו כל כך הרבה נבלות, אמרתי לו לך תאמר זאת לשוחט הראשי (שהיה ירא שמים) וכך הוה ר' ... אותו שוחט תפס את עצמו בראשו. בקיצור, סיפרו את מה שקורה למנהל הממונה ר' ... ולשנינו ה'כבר תפקיד חדש לבדוק כל לשון אם אין שם הגרמה, אמרתי לאותו שוחט ר' ... שהוא מחוייב לספר זאת לרב, כי זו שאלה האם אותו שוחט מותר לו להמשיך לשחוט כי הוא העביר הגרמות בתור כשר, אמרתי לו שאם קשה לו לראות, אז אני מציע לו שילבש משקפיים, ואז הוא השיב כי הוא רואה טוב, הכח של הבעל דבר אין לשער.

— כו —

**הבעל הבית מכריח שישאר 50 אחוז בתור
גלאט כשר בטענה שבשחיטה מהודרת אחרת
האחוז הוא כזה**

שחטנו גם ב... עגלים 50-60 לשעה, שוחט אחד (שהיה המנהל הממונה) ר' ... היה שוחט והשוחט האחר ר' ... היה הבודק פנים וחוזף, שם הוא מצא גלאט 7% בערך, הבעל הבית צעק על אותו שוחט היתכן? הרי ב... יש להם 50% גלאט כשר ללא כל

כאבי ראש, ואילו אתם מוציאים רק 7% גלאט, אז הוא השיב אולי יש להם יותר נסיון מאתנו, הוא חשש לומר שאכן השוחטים האחרים מאכילים נבילות וטריפות, כי אז הוא היה מאבד את פרנסתו, וכן בשל הטרור שהיו מפעילים נגדו — במקרה זה היתה הבעיה שהעגלים היו גדולים והיו מלאים בסירכות, ולא ניתן במקרה זה להתיר את הסירכות.

— כז —

**השוחט אינו הולך למקוה במשך שלשה
חדשים ושוחט במשך אותה תקופה
כשאינפקציה בידו**

השו"ב ר' ... היתה לו אינפקציה קשה בידו, היה אסור לו ללכת למקוה במשך שלשה חדשים, אך לשחוט היה מותר לו עפ"י הוראת איזה רב מ... הרע-בנים.

— כח —

**משחטת עופות בניו ג'רסי — בעל המכשיר
נראה כמו גוי — אף פעם לא בא לכדוק
את השחיטה — נותן הכשר להרבה
משחטות — אינו יודע כלל מה נעשה
במשחטה**

שחטתי תקופה ארוכה בניו ג'רסי במשחטת עופות, במקום נערכה שחיטה איטית וטובה, גם ר' ... שו"ב שחט שם במשך 15 שנה. ויהי היום אני באמצע הכשרת העופות, אני רואה איזה יהודי נמוך עם כובע שחור הוא היה נראה כמו איזה גוי איטליאני, הוא התקרב אלי, אמרתי לו "גוט מארנינג" (בוקר טוב) והוא אומר לי שהוא הראב"י הרב המכשיר של המשחטה. נהיה לי רע על הנשמה,

אבל רצייתי לראות איזה סוג אדם הוא, הוצאתי סכין והראתי לו, והוא אומר יפה מאוד, שאלתי אותו מדוע בעבר לא ראיתי אותך כאן? והוא עונה לי שהוא בא למשחטה בכדי להסיר את השגחתו, שאלתי אותו למה? והסביר לי כי הוא נותן השגחה לכמה משחטות גדולות, במקום אחד בלבד שוחטים קרוב ל-2000 עגלים ליום, וכן יש לו השגחה למשחטת כבשים, ויש לו יותר מדי על הראש ולכן הוא החליט להסיר את השגחתו. לשאלתי מהיכן הוא ידע בעבר שאני שחטתי עם סכין, אולי חלילה עם משורר חשמלי? השיב כי הוא שמע עלי שאני אברך טוב. הסיבה מדוע הוא מסיר את ההשגחה הבנתי כי במקום אחר החליטו לתת לו יותר כסף, אך המשכתי לשאול אותו על פי התשובה המתחמקת שלו אם אתה יכול לשאת על כתפך משחטה של 2000 עגלים ליום ועוד משחטות ענקיות של כבשים, האם על 200 עופות ליום שאין לך שם כמעט שאלות, שחיטה שהיא איטית מאוד, מזו אתה מפחד?

— כ ט —

שוחטים על הנוצות — השוחט מודה שהוא ממשיך לשחוט גם אחרי שהוא ראה פגימה גדולה

לדאבוני לימדתי שחיטה לתלמיד עפ"י פקודת כ"ק אדמו"ר מסאטמאר זי"ע, התלמיד היה בטלן גדול, עד שהצלחתי ללמדו ההלכות הדבר היה קשה מאוד יותר מאשר הסכין, עד שלמולי הוא קיבל קבלה והתחיל לשחוט. ב... היה חסר והממונה במקום השוחט הזקן ר' ... לקח אותו שישחט שם. הוא היה בטלן ולא יכל לשחוט כפי שהאחרים שוחטים. פעם אחת הסתכלתי וראיתי איך שהוא שוחט על הנוצות בדיוק כמו השו"ב ... אותו מאכיל הנבילות וטריפות הידוע. הדבר נתן לי דקירה בלב בתוך 2-3 ימים הוא התדרדר כל כך, הדבר כאב לי נורא כי הוא היה תלמיד שלי ועוד בפקודת מרן זי"ע. ויהי היום בפעם הרביעית או החמישית שהוא

מה

שחט שם הוא הראה את הסכין (חלף) בפני אותו שו"ב זקן מאכיל נבילות וטריפות ... והוא מצא בסכין פגימה גדולה, הוא שואל אותו מתי קרה לסכין אותה פגימה, השיב אותו שוחט שזה קרה לפני כשעה וחצי, ואז הזקן החל לצעוק עליו למה שתקת ולא אמרת אז, אם היה לך ספק מדוע שתקת היה עליך להראות זאת לשוחטים מבוגרים יותר. אך הכל — כל אותה שחיטה — נשארה כשרה רח"ל.

— ל —

מחלוקת השוחטים בענין הרגשה — הרב
המכשיר סומך על השוחטים — הם
שוחטים ללא (או ספק) הרגשה — שוחטים
מתיימרים ומתגאים שהם מספיקים לשחוט
1200 לשעה

פעם אחת כשהרב ... בעל המכשיר הגיע אז במכונית בדרכו חזרה ביחד עם השוחטים ערך אסיפה, והוא שאל את השוחטים שאלה כזו. הענין הוא כזה, היינו שוחטים תמיד משעה 6:30 בבוקר עד 11:00 לפני הצהריים, כשבאמצע היתה לנו הפסקה של 15 דקות, אחרי עבודה של בערך 4.5 שעות, היו השוחטים מתחלקים, חלק היו עובדים וחלק היו נחים. לאחר שעת ארוחת הצהריים בשעה 12 היו שוחטים שם השוחטים של האו יו, היו משלמים שם \$60 ליום לכל שוחט. השחיטה של אחר הצהריים היתה נערכת עד לשעה 2:30 בערך. בקיצור, בסיום העבודה חסרו לבעל הבית עופות. לפני הצהריים הוא הספיק 12-13 אלף עופות והוא היה זקוק לעוד כשנאלצו לשחוט שעה אחת נוספת לפחות, שאל אז הרב המכשיר את השוחטים האם אחר הצהריים יש לשוחטים את אותה הרגשה כפי שיש להם בבוקר, והוא שואל אותי מה אני אומר? יתכן שהוא העדיף לשאול אותי קודם כי הוא חשש

ממני הוא ידע שאני דתי וכו', השבתי לו אני בס"ה אברך צעיר, חשאל קודם את השוחטים הותיקים שיש להם גסיון רב ממני. השו"ב ר' ... כבר הציע לי בעבר את התכנית שגשחוט שעה נוספת, ואני אמרתי לו שלדעתי זו מעמסה קשה. הרב שאל שוחט אחר מה דעתך, ואז ענה השוחט שבשעה השניה כבר אין לו את אותה הרגשה כפי שהיה לו בשעות הבוקר וכוודאי שאין לדמות כלל את השחיטה של אחר הצהריים לשחיטת הבוקר כשקמים רגועים. אך כמובן, השוחטים הקלים נצחו, וסוכם שאמנם אחר הצהריים אין את אותה הרגשה כפי שיש בבוקר אך בכל זאת קיימת הרגשה, ולכן הוחלט להמשיך ולעבוד שעה נוספת, כמובן שאלו שהסכימו לעבוד שעות נוספות קיבלו גם חוספת שמנה.

— ל* —

**השוחטים שוחטים כשהם עייפים לאחר יום
עבודה קשה — שוחטים 1200 לשעה —
הסכין (חלף) נוגע בכל העופות במפרקת
(הגורם לפגימת הסכין) וטוענים שזה כלום**

על פי הסיכום שקיבלו הוסיפו שעת עבודה נוספת, ואז נוצרה בעיה שנאלצו להמתין שעה וחצי נוספת עד ששוחטי האו יו יגמרו לשחוט, והשוחטים חשבו שאם כן חבל על אותו זמן, כדאי לנצל אותו ולשחוט בשביל האו יו ולהשתכר \$60 נוספים, במיוחד כשנאלצו להמתין 2-3 שעות עד שלקחו את השוחטים הכיתה באותה מכונית. השוחט ר' ... הציע את ההצעה ויענו כל העם אמן כסף! כסף!, הרי מי אינו רוצה לעבוד 1.5 שעות תמורת \$60, במיוחד כשמדובר בזמן שהולך לאיבוד, ואז שחטנו 1.5 שעות נוספות. אני לא הסכמתי לשחוט וויתרתי על הכסף, והשוחטים האחרים התחלקו ביניהם בעבודה, אמרתי להם שאני מאוד אוהב כסף אך אני עיף עד מות ואיני מסוגל לעשות זאת. אחר הצהריים

כשהשוחטים עלו מהשחיטה, אותם שני השוחטים עוד לא הספיקו להגיע לחדרם נפלו ונרדמו, אך אין לשכוח בעת העבודה עבדו במלוא הכח והקצב, השו"ב ר' ... היה תמיד מתגאה ומספר שבשעות אחר הצהריים הוא הספיק לשחוט לא פחות מאשר 1200 לשעה, בכל עוף הוא נגע במפרקת. הוא טען שהמפרקת אינה פוגמת את הסכין רח"ל (לדאבוני יש הרבה מה לספר על אותה שחיטה...)

— לא —

השוחטים מכינים חלפים יפים כשהרב המכשיר מגיע לבדוק — הרבנים מגיעים כשהם מוזמנים ומודיעים מראש — רבנים ידועים ומוכרים כותבים פסק הלכה המתיר שחיטת 1200 לשעה או יותר לכל שוחט — או יו נאלץ להאכיל נבילות וטריפות — בעיר אוכלים נבילות וטריפות עם הכשר

פעם אחת ביום רביעי בשעה 3:15 לפנות בוקר היינו במקוה, ואז השו"ב ר' ... אומר לשוחטים שהרב ... הבעל המכשיר עשה שלום עם הרב ... (שהיה גם הוא בעל מכשיר שני) כשבעבר היה ידוע שהם מסוכסכים ופגעו אחד בשני קשות, ואז קראתי ואמרתי "אוי געוואלד", ואז אותו שו"ב שסיפר את הסיפור שואל אותי מדוע אתה כל כך מודאג? אמרתי ככל הנראה שניהם יתנו כעת יחד את ההכשר, ואותו שו"ב מאשר לי שאכן הם מגיעים היום בכדי לתת יחד את ההכשר על השחיטה שנשחוט.

בינתיים שאלו אותי השוחטים האם לא ידעת, הרי המנהל הממונה השוחט ר' ... טלפן אליהם אתמול וביקש מהם שיכינו סכינים (חלפים) טובים, אך לי הוא בכלל לא צלצל. בקיצור, אותו

רב ... בדק את הכל והמקום מצא חן בעיניו, הגלגלים כבר נעו, כמעט בכל מקום התעכבו והסתכלו הרבה, אך באולם שחיטה עצמה התעכב מספר דקות בלבד, את הסכינים הוא לא רצה לבדוק בעת השחיטה כמנהגו של הרב ... (הבעל המכשיר הראשון).

הבעל הבית המקומי קיים במקום ישיבה עם שני הרבנים, מאחר ואז תכננו מכונה חדישה לשחיטה, שהעופות יסעו בעצמם והשוחט ישחוט כשגם הוא נע על הגלגל יחד עם העופות, הם היו זקוקים לאישור שמותר לשחוט 1200 לשעה, כי כשאנחנו היינו 5 שוחטים, על אותה כמות של שחיטה היה לאו יו 12 שוחטים שפירושו של דבר שאצלנו הגלגל נע בסביבות 3500 לשעה והאו יו שחטו רק 600 לשעה, ניתן להבין מה עשו השוחטים שלנו בכדי להספיק 3500 לשעה, היו חייבים לשחוט בקצב אדיר, הבעל הבית קיבל תיאכון גדול כשראה את ההספק כשרק 5-6 שוחטים יכולים להספיק את כל הכמות ולמה עליו לשלם ל-12 שוחטים \$400 נוספים ליוניאן על אותה כמות שפירושו של דבר שהוא יכול לחסוך \$2400 בכל שבוע, כשהסך הכל שלו הוא \$120.000 לשנה, לכן הוא ביקש מאותם שני בעלי המכשירים שיתנו לו מכתב כמה מותר לשחוט בשעה ושיהיה על אחריותם, ובשביל אותו מכתב הציע הבעל הבית לשלם מחיר גדול והרבנים הסכימו. במשרדו של הבעל הבית ארגנו מיד נוסח למכתב, הכתבנית הדפיסה אותו, והרבנים חתמו את שמותיהם על אותו המכתב הקובע שמותר לשחוט 1200 לשעה לכל שוחט "ויאכלו עוים וישבעו".

"הרצים יצאו רחופים" הקצב בעל הבית פנה מיד ליוניאן והודיע שיש לו 6 שוחטים מיותרים כי יש לו הכשר מ-2 רבנים גדולים שקבעו שמותר לשחוט 1200 לשעה והוא אינו חייב לשלם חינם לשוחטים בטלנים, תוך שבועיים מאז אותו מכתב כבר לא היו במקום 4-5 שוחטים, כי ל-או יו לקח זמן עד שהפכו להיות חסידים של אותם הרבנים המכשירים ושיסכימו לשחיטת 1200 לשעה. השוחטים של האו יו קיללו את אותם שני הרבנים יומם

קול השחיטה

מט

ולילה הם כינו אותם בתואר "רע-כנים" שהתירו שחיטה מהירה שכזו, ועוד כשהסכימו לתת מכתב המאשר שחיטת כמות כזו. בדלית ברירה הפכו שוחטי האו יו למספיקי כמויות גדולות, מאחר והשחיטה שלנו שחטה רק יום אחד בשבוע, ואילו הם עבדו חמשה ימים בשבוע, ניתן לתאר כמה נבילות וטריפות יצאו משחיטה זו ר"ל, והכל על סמך 2 רבנים חסידיים ידועים.

* * *

— לב —

שוחט אחד רודף את חברו על שהינו
מחמיר יותר — צוחקים על שהשאירו
הגרמות — אינו מאפשר לעשות בדיקות
חוץ ראויות — מלמד אותו להיות קל

אצל שחיטת ... קא. היכן שהשו"ב ... שוחט עמדתי ליד השו"ב האברך ר' ... כדי לראות איך שהוא שוחט הוא עוד היה אז שוחט חדש, הוא היה מסתכל הרבה על הסכין בין שחיטה לשחיטה הוא תמיד חשב שיש על הסכין פגימה, הקרוב שלו ... גם הוא שוחט שם היה מקלל אותו ואמר חבל שהוא לימד אותו שחיטה, כי הוא משתגע מכל כך הרבה פעמים להסתכל על הסכין, הוא היה צועק אליו תחליט בדעתך כן או לא. פעם אחת בעת השחיטה כשהוא היה באמצע השחיטה הגיע במהירות הבעל הבית ... כשבידו לשון, ואומר לו שאם עוד פעם אתה חוגש לשחיטה אני אהרוג אותך, הוא היה שוחט לצד הגוף יותר כדי שלא יביא להגרמה. את הלשון מוכרים בסך של \$7 לכל פאונט ואם הוא שוחט לצד הגוף מגיע ללשון עוד פאונט בשר לפחות, ואם הוא אינו עושה זאת, יש לבעל הבית הפסד של 500 פאונט על כל 500 בהמות וזהו סכום גדול. כשהבעל הבית התנפל עליו חשבנו שהוא עומד להרוג אותו, ואז אחרי שהבעל הבית הקצב יצא מחדר

השחיטה הקרוב שלו ר' ... צעק עליו בקולי קולות ומוכיח אותו קשות עד שגם השו"ב ר' ... לא יכל לסבול זאת והיה מבקש ממנו שיתן לו כבר מנוחה, אבל מאחר וקרובו ר' ... הינו אדם סימפאטי, בודאי הוא התכוון להוציא מראשו של השוחט הצעיר את הדתיות (פרומקייט).

הזמנים השתנו מאז, אותו שוחט שהיה פעם ירא שמים הוא הפך לקל בשחיטה בדיוק כמו הקרוב שלו, אני זוכר איך שהוא היה כותב על הלוח לפני הבדיקות לפחות 10 דברים, והקרוב שלו היה צועק עליו משוגע האם ראית עוד שוחט אחד שכותב לעצמו את כל מה שאתה כותב, האם אתה באמת חושב שכל ריר צריך לכתוב, אתה כל הזמן חושב אולי יש גם כאן איזה ריר ושם איזה ריר תכתוב אחת ולתמיד שכל הבהמה מלאה ברירים, וכך המשיך תהליך זה עד שאותו שוחט למד את המלאכה והתחיל להתייר טריפות ממש.

* * *

— לג —

שוחטים משאירים הרבה פעמים סירכות
בתור גלאט — שוחט מכחיש מה
שמעוררים לו — שוחט אחד מודה

היה לי שימוש על בדיקות בשחיטת הגלאט של ... קא. בדרך כלל כשהכל הלך חלק לא נכנסתי לתוך הבהמה (בדיקת פנים), אך כשהיו בעיות, והבהמה לא היתה מיועדת לאנשינו אלא לצבור מודרני הייתי כן נכנס לתוך הבהמה, לפעמים הייתי עושה זאת גם בבהמות שהיו מיועדות לצבור שלנו, היו פעמים שבדקתי לאחר השחיטה של ר' ... ומצאתי שם סירכה, ולכן השארתי אותו עם השומן בכדי שימצאו את הסירכה בחוץ, אני אומר לו אתם בודאי השארתם לי את הסירכה על המתפצלת, והוא השיב לי אל תדבר

שטריות אני לא השארתי דבר, המשכתי ואמרתי לו הרי השארתי את הבהמה עם השומן, והוא השיב, אתה אינך יודע מה אתה שח, אמרתי לו שמן הסתם עשיתי טעות, אני תפסתי אותו בשעת מעשה, אבל היה אסור לי לעמוד ולהתווכח עמו, עשיתי את עצמי כאילו שאני לא רואה ולא יודע, ואז עמדתי מרחוק ואני רואה איך שהוא מוריד את הסירכה שאני השארתי, אני יותר לא שאלתי אותו. גם אצל השוחט ר' ... תפסתי הרבה פעמים סירכות גם שם חשבתי שאולי הוא השאיר זאת בכוונה בכדי לבחון אותי, בינתיים הוא הודה לי שהוא פשוט לא ראה את הסירכה.

* * *

— לד —

עשרות אלפי תויות (בלאמבעס) מתגלגלות
הפקר — כל גוי כו' יכול לקחת ולשים
על הנו"ט

כשנסעתי לשחוט בבית המטבכיים של שחיטת ... זה היה בערך 5 שנים מאז שהבעל הבית של אותה שחיטה ידועה עזב את המקום, מצאתי שם חבילה כשבתוכה 50.000 תויות (בלומבעס) של השחיטה הקודמת, יכולתי לקנות את התויות ואפילו לקחת אותם חנם זה פשוט עמד לי בדרך, הם יכלו לשים את התויות אפילו על נכילות, כי התויות היו הפקר, וכל גוי יכל לקחת כמה שרק רצה.

* * *

— לה —

רב ידוע אינו רוצה לקנות בשר לאטליו
 שלו משחיטה ששחטו שוחטים ללא זקנים
 — קלים וריקים גידלו זקנים בכדי שיוכלו
 לשחוט עבור אותו רב

נסעתי פעם לשחוט אצל השחיטה של ... (השחיטה עבור קהילה מודרנית), אני הגעתי למקום כי פשוט היה חסר להם שוחט, ואז הגיע למקום רב מדטרויט, והוא שאל אותי מה דעתי על השחיטה האם היא טובה, השבתי לו שהשחיטה מאוד רחוקה מלהיות טובה בגלל השוחטים הקלים שבה וכו'. להם היתה בעיה, מאחר ובית המסחר לעופות שבדטרויט קונה כאן את העופות שלו עם ההכשר שלו, ולכן הוא גועץ בי איזה נימוק יתן על שאינו רוצה לקחת את אותן העופות, אמרתי לו שיאמר להם שמאחר ולשוחטים אין זקנים לכן אתה לא מוכן לקנות יותר עופות משחיטה זו. הוא פנה לבעל הבית וטען בפניו שלשוחטים אין זקנים והדבר מפריע לו, השיב לו הבעל הבית אם זו הבעיה שלך, אני אדאג שיהיה להם זקנים. בקיצור, הוא שלח לקרוא לשוחטים והודיע להם שהם חייבים להתחיל לגדל זקנים. השוחטים התחילו לצעוק מה פתאום עליהם לגדל זקנים, הם בשום אופן לא מסכימים, אחד השוחטים אמר שהוא מבוגר מאשתו ב-10 שנים, ואשתו לא תסכים לגדל איתי אם יהיה לו זקן וכו' אחר טען שאשתו תעזוב אותו אם יגדל זקן, הבעל הבית השיב להם, יש לי כאן ביוזם של שחיטה, הרכנים והסוחרים תובעים ממני שוחטים עם זקנים, אז אין לי ברירה ואני חייב לספק להם זאת, ולכן אם אתם מחליטים לגדל זקנים, אתם יכולים ביום ראשון לשוב למקום ולהמשיך לשחוט, ומי שאינו מסכים שישאר בביתו, ואני אביא לכאן היפיס עם זקנים ואלמד אותם שחיטה. השוחטים ראו שהבעל הבית מתכוון ברצינות, והבינו שלא תהיה להם כל ברירה והחלו לגדל זקנים, הם בעצמם היו

קוראים לזקנים מטאטא, הם היו אומרים עכשיו אנחנו שוחטים כשרים, יש לנו מטאטא ארוך, אבל מה לא עושים בשביל פרנסה?

* * *

— לו —

השוחטים קורעים את הסירכות

הייתי נוסע לבית המטבחים ... לשחיטת בהמות של עגלים, וכן של כבשים, ביחד עם הקרוב שלי השו"ב ר' ... שם שייך שוחטים בצורה איטית הדבר איפשר לי ללמוד קליפת הסירכות, בעבר הוא היה ראש השוחטים. בקיצור, הוא היה מקלף את הסירכות בצורה יפה מאוד, אך השו"ב האחר ר' ... היה ממש פחד להסתכל איך שהוא סוחב את הסירכה מהבשר ובכך היה מסתפק. שאלתי את הקרוב שלי ... האם הוא מסתכל פעם איך שאותו שוחט עושה את עבודתו, ואז הוא השיב לי הרי הם כלל לא יודעים איך להוריד סירכות, הם רק קורעים אותם. ראיתי שם גם את השו"ב ר' ... איך שהוא מקלף סירכה בצורה נאותה. שם היו עוד שני שוחטים מאוד דתיים ויראים שהיו להם חלפים יפים מאוד, אנחנו התביישנו מולם. בדרכנו בחזרה הביתה היינו 4-5 שוחטים, המכונית שלקחה אותנו הגיעה משחיטה אחרת שם אספו שוחטים נוספים, בדרך הקרוב שלי היה גאה בי והציג אותי בפני השוחטים כשטען שהוא הצליח להעמיד תלמיד טוב שהוא בכחינת מחכים את רבו, אני יודע להכין חלפים הרבה יותר טוב מהשוחטים הטובים, וכן אני מומחה לבדיקות, וכי אני עושה את המלאכה כזקן ורגיל, ואז קרא השוחט ... ואמר, מה? אל תגיד לי שהוא תלמיד שלך, הוא הרי תלמיד שלי, הוא למד אצלי, ואילו האחר שטען שאני תלמיד שלו כי למדתי אצלו. בקיצור, עשיתי שם פשרה ואמרתי "מכל מלמדי השכלתי" וכו'. ועשו שלום זו היתה אחת הפטנטים שלי לתפוס אותם בעוולתם, לכל אחד מהם אמרתי שאני כלל לא יודע וכי אני בא ללמוד, אפילו שלמעשה כבר ידעתי טוב

את מלאכת השחיטה, רק כך הצלחתי להוציא מהם את כל הסודות
ולדעת את הנעשה באמת שם.

* * *

— לז —

שוחטים בחורף בקור החזק ביותר (בלי
חימום) — שוחטים רבים נאלצים לשחות
במשך שנים רבות ללא הרגשה — קצב
מכריח את השוחטים לשחות עם חום ודלקת
ריאות בקור חזק.

הייתי שוחט בשחיטת העופות של ר' ... יום אחד בשבוע, גם
היה שוחט שם השוחט ר' ... יום אחד בשבוע, גם השוחט ר' ...
היה שוחט שם יום אחד בשבוע, ואילו השו"ב הזקן ר' ... היה
שוחט שם 3 ימים בשבוע. אני גם הייתי שוחט שם במקומו של
השוחט ר' ... כשהוא לא יכל ללכת לשחיטה, שם המקום היה
פתוח כשהיו שוחטים בחורף היה שם קור עז עמד שם גם המשאית
ליד הדלת והיו מכניסים את העופות דרך הדלת, כך שהיה חודר
למקום קור עז.

ויהי היום, הייתי באמצע השחיטה, היו מתחילים את השחיטה
בשעה 7:30-8 בבוקר, ובשעה 9.15 היו עושים הפסקה ל-25 דקות,
בערך בשעה 11 הייתי קורא לקצב ר' ... ואני מראה לו שהרגלים
שלי ממש קפואות וכי אני מאבד את ההרגשה, הרגלים דקרו לי
מרוב קור. הקצב ר' ... התרגז עלי וצעק שיש לו כבר 10 שנים
שוחטים ובפעם הראשונה הוא שומע ששוחט מאבד את ההרגשה,
השבתי לו מה אעשה אבל אני מאבד את ההרגשה, ובמקרה כזה
אסור לי לשחות. בקיצור, אני נכנסתי לחדר לנוח. אחרי הצהריים
חזרתי שוב לשחיטה אני שחטתי עד לשעה 2:30 ושוב אבדתי את

ההרגשה, במקום קמה מהומה גדולה בקרב השוחטים מהנוסח החדש של איבוד ההרגשה, הקצב במקום החליט להטיל את חיתתו על יתר השוחטים בכדי שלא יעשו כמוני, ואז הוא הזהיר שאף אחד לא יחקה את השוחט העצל המחפש תירוצים שלא לשחוט בטענה שהוא מאבד את ההרגשה.

אבל השו"ב ר' ... אמר לי שאני לא אעבוד אלא אך ורק עד לשעה 2-30 בצהריים בגלל שהקצב ר' ... אוהב לנצל ככל האפשר והוא מסוגל לתבוע שיעבדו 12 שעות ביום, אצלו אין גבולות, ואם פעם אחת ניתן לו הוא ינצל אותנו תמיד ויקפוץ לנו על הראש, בדיוק כמו שהוא עושה לשוחטים האחרים הנאלצים לסבול ולשתוק ועושים הכל כמו ילדים טובים כפי שהוא תובע מהם.

בשבוע שלאחר מכן מזמין אותי הקצב ר' ... שאני אבא לשחוט, בדרך כלל שילמו שם 50-60 \$ ליום, ואז אמרתי לו שאינני רוצה ללכת, העבודה שם בשבילי קשה מדי, אני לא זקוק לזה ועדיף שיחפש מישהו אחר, ואם אתה לא מוצא מישהו אחר אני רוצה לא פחות מאשר 90 \$ ליום, ואשחט פחות שעות, והודעתי לו, שכמה פעמים שאחוש שאני זקוק למנוחה, אלך ואנוח. הבעל הבית ההוא היה אדם שבקושי רצה לשלם 60 \$ ליום, ואמרתי לו שאני תובע ממנו 90 \$ בכדי שהוא יקח מישהו אחר. בקיצור, הוא הבטיח לי 90 \$ ואני נסעתי לשחוט. כשהגעתי לשם מצאתי את השו"ב הזקן הנ"ל ר' ... השוחט החולה רח"ל כשיש לו דלקת ריאות קשה ועם חום גבוה, והוא אומר לי שהקצב הרשע ר' ... חייב אותו לשחוט גם כשהוא כ"כ חולה 10 שעות ביום, אמרתי לו אסור לך לנסוע הביתה, אתה חייב לנסוע ישר לבית החולים, וכי סכנה לחכות. בקיצור, הוא שמע בקולי ונכנס לבית החולים שכב שם יותר משבועיים, ולאחר מכן נאלץ לשכב יותר משבועיים בביתו. הקצב כך היה נוהג להכריח את השוחטים לבוא ולעבוד ולא התחשב במצבם הפיזי, עד שממש נפלו למשכב ונאלצו לפנות לבית החולים.

— לח —

ב... שוחטים השוחטים ללא מקוה במשך
תקופה ארוכה — היה שם מקוה אך היו
עצלים ללכת עד שם

ביקשתי מאותו קצב ר' ... שאני רוצה ללכת למקוה לפני
השחיטה אז הוא שאל אותי איזו מקוה זקוק שוחט, השוחטים שלו
אינם הולכים אף פעם למקוה, אז הראיתי לו בספר שמלה חדשה
שחייבים ללכת למקוה לפני השחיטה, אז הוא עונה לי שהשוחט ר'
... (הזקן החולה הנ"ל) שוחט כבר 12 שנה ללא מקוה, אף אחד לא
ביקש עד כה ללכת למקוה, והוא מתחיל לעשות עימי ליצנות, אולי
גם למקוה יש איזה קשר עם ההרגשה, אולי בשל ההליכה למקוה
אתה מאבד את ההרגשה. מאוחר יותר נודע לי שיש שם כן מקוה
רק הוא היה עצל לנסוע ביחד עם השוחטים לשם, ואילו השוחטים
האלו לאחר מכן הפסיקו גם הם ללכת ולא ביקשו כלל ללכת
למקוה.

* * *

— לט —

בשחיטה ידועה שני שוחטים ידועים שוחטים
3000 לשעה רח"ל (גו"ט)

בשביל הקצב הידוע ... היו שוחטים עופות והשו"ב ... עם
השוחט ר' ... ר' ... היו שוחטים על גלגל נע 3000 לשעה, 1500 כל
שוחט רח"ל.

* * *

— מ —

שוחט ששחט כל הלילה במשך עשר שעות,
נסע מיד לאחר מכן למשחטה אחרת לשחוט
שם — שוחט גנוב

אני הייתי הולך לשימוש בסויט 4 שבלוויליאמסבורג, מוצש"ק
היו שוחטים השוחט הידוע במקום ר' ... משעה 9 בלילה עד לשעה
6-7 בבוקר, אני הייתי שם בערך עד לשעה 2 בלילה, אז שאלתי
אותו איך יש לך כח לעבוד כל הלילה בלי הפסק, אז הוא ענה לי
"ממונו של אדם מעמידו על רגליו", כשמרויחים כסף מקבלים
כח ולא מרגישים חולשה, אני הייתי עומד אתו ביחד כדי להעמיד
באמצע השבוע משעה 2 לפנות בוקר עד לשעה 6 בבוקר, משם
הוא היה נוסע לקאנארסי עם 2 אוטובוסים הנסיעה לקחה לו בערך
שעה או יותר, ושם כשהוא היה הרוג הוא היה ממשיך לשחוט
טוירקיס עם עופות בערך 200 לשעה, מכל מקום הוא היה נוהג
בשתיקה לגנוב סחורה טוירקיס וכו', שאלתי אותו תגיד לי הבעל
הבית מרשה לך לקחת, אז הוא אמר לי שהוא אמר לבעל הבית
שטוירקיס ניתן לשחוט ישר או עקום, אם שוחטים עקום יש נוצות,
ואז יהיו לו הרבה טריפות, ואם אשחוט אחרת לא יהיו לו הרבה
טריפות, הבעל הבית הבין מיד את הרמז שלו (שהשוחט מתכוון
שהוא צריך עופות) והכל על מקומו יבא בשלום, והוא היה גנוב
כמה שהוא היה רוצה, הוא היה סוחר ככל שיכל מבלי שהבעל
הבית היה יודע על כך.

* * *

— מא —

שוחטים ללא הפסק בכמה בתי מטבחיים
 כשעייפים מאוד — שוחט שמעביר את
 זמנו בפוליטיקה ודברים בטלים

היינו נוסעים לשחוט ב... ביום רביעי לפנות בוקר בשעה 3:30
 היינו מתאספים ליד המקוה של סאטמאר, אני הייתי מגיע הראשון
 לפני כל השוחטים. כולם היו נכנסים למקוה ומסיימים מיד, ואילו
 השוחט ר' ... היה תמיד נכנס למקוה ועומד מתחת למים במשך 15
 דקות לפחות, כשהוא היה מסתבך ורוחץ את עצמו שוב ושוב, אני
 אף פעם לא הבנתי מדוע הוא נזקק לכ"כ הרבה זמן בכדי לעמוד
 מתחת לטוש, עד שהתברר לי שהוא עובד במשך כל הלילה, והוא
 אינו רוצה להיראות עיף, אז הוא רוחץ את עצמו שוב ושוב. מתוך
 בירור יתר נודע כי הוא עובד כל לילה בסויט 4 שבוילימסבורג עד
 לשעה 3 לפנות בוקר, משם הוא היה הולך למקוה, ומשם יוצאים
 לדרך ארוכה בת שעתיים וחצי נסיעה בכדי להגיע למשחטה ב...
 ושם לשחוט שחיטה גדולה של למעלה מ-1000 עופות לשעה
 ואולי עוד יותר. בכל הדרך היו מדברים פוליטיקה, הוא ידע ישר
 והפוך ממש בעל פה את ה"פארווערטס" והוא היה מוכיח לכולם
 שהוא מבין ויודע בפוליטיקה. בכל נושא ענין הוא היה מביע את
 דעתו בצורה הפוכה. בקיצור, כך הוא היה מצליח להחזיק את
 השוחטים בדרך שלא ירדמו ושלא ימאס לנו לשבת כל כך הרבה
 זמן בדרך. כשהיינו מגיעים הוא היה עובד כאלו שעכשיו קם
 משנתו. חזרנו באותו יום מהארטפורד בסביבות השעה 6-7 בערב,
 ואותו שוחט פנה מיד לבית המסחר לעופות אונגאר להכשיר
 עופות, כך היו פני הדברים הוא נהג בצורה שלא כדרך הטבע,
 ממש כמו מלאך...

* * *

— מב —

הקצב מבית המטבחים מוכר טריפות כאילו
מדובר בכשר — מערבב טריפות בתוך
הכשר — זרקו שוחט מן המקום כי הפריע
לקצב להאכיל טריפות

החסיד המפורסם השו"ב ר' ... הי"ו סיפר לי שלפני 20 שנה
הוא היה משגיח בסויט 4 בווייליאמסבורג, הוא היה שם תריות
(בלומבעס) על השקים עם העופות, ולפני שהיה שם את התריות
הוא היה בודק קודם מה יש בפנים, כי הוא היה חושד בבעל הבית
בדברים הגרועים ביותר. פעם אחת שאל אותו הבעל הבית מפני מה
אתה מפחד? מדוע אתה מסתכל קודם בפנים, והוא השיב לו, כי
אני חושש שתכניס בפנים חתולה מתה. אותו בעל הבית היה חשוד
שהוא יקח תרנגולות טריפות ויכניס אותן בתוך שקי הכשרה. פעם
אחת כשהשוחט ר' ... שחט והיו לו שם טריפות, אותן התרנגולות
פתאום נעלמו, הוא היה נוהג לעשות סימן, הוא היה חותך אצבע
מרגל התרנגולת. בקיצור, העופות הללו נעלמו, השוחט הבין
שהבעל הבית לקח את הטריפות הללו בטענה שהוא צריך אותן
בשביל גוי, קרה הרבה פעמים שהיה עובר במקום מכונית והיו
זורקים פנימה עופות שכלל לא היה עליהם תריות של הכשר.
השוחטים היו שולחים את אותן העופות, והמשגיח ר' ... לא היה
מתיר לשים עליהם תריות כשר מאחר ומדובר בכשר שנתעלם מן
העין. בקיצור, הבעל הבית לא שבע נחת מאותו משגיח, וממילא
היו שם חיכוכים, ואז החליט המשגיח שהוא רוצה להיות שוחט
ביוניאן, אבל היוניאן רצה שישלמו להם \$5000 בכדי להיות שוחט
ביוניאן. כעת כשהבעל הבית ראה לאן מתגלגלים פני הדברים, הוא
שאל אותו אם הוא רוצה להיות שוחט, השיב לו המשגיח מדוע
לא?, הבעל הבית התקשר ליוניאן וביקש שישלחו לו עוד משגיח
מאחר והוא זקוק לו מיד, ואז השיב לו הרב מעלצער שאין לו

תמיד מגיע בריצה לחדר השוחטים וצועק איך זה יתכן שיש פה עופות שכלל לא נשחטו בצוואר, הוא היה מגיע ומראה לשוחטים שהוא מצא עופות שכלל לא נשחטו, ואז העמידו משגיח שבדק אם העופות נשחטו בראשם, ובכל זאת המשגיח לא הצליח להתגבר על המכשלה הזו, ואותם הגויים הצליחו להחדיר עופות חיים. השו"ב שם אמר שהרה"ח ר' ... יכול לשבת בשולחנו ביחד עם 20 אורחים ו-50 נכדים כשרגליו פרושות ולשיר כל מקדש על חתיכת נבילה רח"ל.

— מד —

עדותו של מרן זי"ע על קבלה לשוחט

הרבי זי"ע להבל"ח הורה לי ללמוד שחיטה. תוך מספר חדשים היה לי קבלה על שחיטה מ-10 שוחטים. ואז פניתי לרוב משאר אמאשער לבקש גם ממנו קבלה, והוא אמר לי שבעבור באירופה הוא היה נותן 60 קבלות, אך כאן הוא מפחד לתת לי קבלה, כי ללמוד הוא רואה שאני יודע, אך אם יש לי גם יר"שו איננו יודע, אז אמרתי לו שהרבי ציוה עלי ללמוד שחיטה והוא יכול לשאול את הרבי, אז הוא פנה ושאל את הרבי, ולאחר שאושרו הדבר הוא ציוה לתת לי קבלה.

* * *

— מה —

משחטה שאין מולחים ורק טובלים את העופות בתוך מי מלח ולזה הם קורים כשר ר"ל

השו"ב ר' ... נ"י סיפר לי שכנינו גרסי בכלל לא היו מולחים, רק היה להם סיר גדול שהיה בו הרבה מלח והיו טובלים את הסיר

בתוך מי מלח, ולזה קרו כשר, ומי שביקש שיהיה יותר מלוח, היו משאירים את העוף יותר זמן בסיר, ויאכלו עגורים וישבעו.

* * *

— מו —

שוחט ידוע ששוחט כל השנים רק עם פגימות רח"ל — שוחט במפרקת — שוחט בעת שהוא מכשיר עם סכין מלוח — רבנים אינם רוצים לקחת עופות מאותו שוחט כי הסכין שלו אינו טוב

הייתי הולך הרבה פעמים לשחוט ברחוב ... שמעבר לגשר, שם היו שוחטים שני השוחטים המוכרים ר' ... ור' ... אצל השוחט ר' ... לא ראיתי אף פעם סכין טוב, היו לו תמיד סכינים עם פגימות, כי הוא היה שוחט בתוך המפרקת, הוא היה נוהג גם למלוח בעת השחיטה כשהיו הרבה עופות להכשיר היו נופלים על הסכין שלו חתיכות מלח קשות שיכלו גם הם לפגום את סכינו אינו שוחט אף פעם לא היה לו ישוב הדעת לבדוק את הסכין.

אצל השוחט השני ר' ... ראיתי תמיד סכין טוב, הוא אף פעם לא רצה לעבוד קשה ובמיוחד להכשיר עופות בשביל ביזנעס. ידוע ששנים מהרבנים המוכרים הרב ... עם הרב ... היו שוחטים אצל השוחט הראשון ר' ... אם לא היו לו חלפים טובים אז הריב הראשון לקח 6 עופות ונתן אותם לגוי במתנה, וכשהסכין היה טוב הוא היה נוהג לקנות 60-70 עופות אבל הרב השני כשהסכין לא היה טוב לא היה לוקח עופות בכלל, ובכל זאת על אף שראו איך שהסכינים שלו לא טובים בכל זאת היו ממשיכים ללכת אליו לשחוט, כי היה לו שם של יהודי חשוב, אבל בעצמם נזהרו לקחת

עופות שנשחטו מסכין טוב, ויהודים רבים אחרים סמכו על אוונו שוחט בשל אותם הרבנים, ואכלו משחיטתם גם כשהסכינים היו פגומים.

* * *

— מז —

שוחטים עם דרסה — יהודי חשוב מעיר
לשוחט, אך הלה ממשיך בשלו

ידוע שהשוחט ר' ... שוחט רק עם הובאה ומוריד כמעט את כל הראש, השוחט האחר ר' ... שוחט עם דרסה, ראיתי מכתב אצל הרב בעל המכשיר ר' ... ששם הוא כותב לו בצורה חריפה ע"כ. הוא גם כתב לו על ענין הנוצות שאינו מורט בכלל, הוא השיב לו מכתב תשובה ארוך שהיה מלא בשטויות, והוא המשיך לעשוהו אותו דבר.

* * *

— מח —

שוחט ידוע אומר שהוא אינו מראה אף פעם את הסכין ניבול
פה על חשבון רבנים

השו"ב ר' ... אמר שהוא אינו מראה אף פעם את הסכין שהוא שוחט בו לרב, הוא נוהג להראות לו סכין אחר עם מה שהוא אינו נוהג לשחוט, בטענה שהרבנים חוששים לראות סכין שהוא כ"כ חד, הוא היה נוהג לדבר ניבול פה כשהיה מתלוצץ שלרבנים צריכים להראות סכין חלק כמו...

— מט —

השחיטה במונטריאל — עדותו של שוחט ששוחט ותיק שוחט שם 100 בהמות בשעה (שפירושו של דבר נבילות) — הוא שוחט עם ידים רועדות — עוד שוחט מודה ששוחטים 100 בהמות לשעה רח"ל

קרוב שלי מ... ביקש ממני בטלפון שאדבר עם הצדיק הריב"מ... שליט"א ואבקש ממנו שלא ישחמש משחיטת ... מאחר והשחיטה נערכה בסכינים מלאי פגימות, וכן שחטו כמות של 100 לשעה והוא ראה איך שהידיים רעדו כששחט, הוא המשיך ואמר מילא אני שוחט 100 לשעה אני עדיין צעיר, אבל הוא כבר בן 72 והדבר הוא בלתי אפשרי. כך נודע לי שבשחיטת גלאט ב... שחטו 100 לשעה.

* * *

— נ —

שוחטים עם סכין-משורר שהיה מלא פגימות 1200 לשעה — אינו יודע להכין סכין — שוחט שהוא גנב רוקד עם נכריות ר"ל — 2 משגיחים והדבר לא עוזר — בעל הבית כועס על המשגיח

שחטתי עבור קהילה ידועה במשך יומיים בשבוע בס"ה שחטתי 2000 עופות בערך.

שם היו 2 שוחטים מהיוניאן, אחד מהם שחט על הגלגל הנע 1200 לשעה. הוא היה נוהג לשפשף את סכיניו באבן קאבאקאנדיונו

והיו לסכין פגימות גדולות, אני הראיתי לו איך להכין סכין לשחיטה אבל זה לא עזר דבר, אותו שוחט היה אוהב לרקוד עם הנכריות, ולגנוב טוירקים וכו' ר"ל.

הרב ... מהאו יו ביקש ממני שאשמור על התויות שלו (בלומבעס) ושאתן תויות בהתאם לצורך, כי הוא לא סמך על השוחט, קיבלתי על עצמי לתת תויות בהתאם לצורך וקיבלתי על כך שכר של כמה דולר, אני השתדלתי לתת תויות בהתאם לרישום מדויק שקיבלתי.

כשראיתי שהשוחט אינו נזהר ושוחט עם פגימות, קיימחי ישיבה עם אותו רב, שהיה ממונה מטעם האו יו, הוא היה רב הונגרי, ת"ח, אני סיפרתי לו את הכל, ואמרתי לו שאם הוא חושב שאני דתי מדי ומגזים, הרי שאני מבקש ממנו שיפנה לאחוז השוחטים שלו ששוחט מטעם האו יו והוא יספר לו את האמת, כי להמשיך כך ולא לעשות דבר אי אפשר, אסור לאפשר להמשיך ולהאכיל טריפות, וע"כ הוא השיב לי שאין לו פשוט שוחט, ואז הודעתי לו שאני מוכן מיד לסדר לו שוחט אחר, ופניתי מיד לשו"ב החשוב ר' ... עה"ש (שלצערי נהרג באותה תאונה מחרידה שנהרגו בה חמישה שוחטים). הוא הגיע למקום לשחוט במשך 5-6 שבועות. הוא ניסה ללמד את המקצוע לשוחט שהיה במקום אבל לא עזר דבר. אני ביקשתי ממנו שהוא יטלפן לאו יו ויעמיד אותם על העובדה שאותו שוחט אינו יודע לשחוט, אך הוא ריחם על השוחט. אמרתי לו שכל האחריות נופלת עליו ולא על האו יו, כי אותו שלחו בכדי לשמור שלא יאכלו חלילה נבילות וטריפות. בקיצור, הוא ראה שאכן הוא חייב לעשות משהו, והוא דיבר, ואכן האו יו סגר את המקום לאחר חמשה שבועות כי המקום לא היה ערוך לשחוט עם שוחטים טובים. הבעל הבית רצה להרוג אותי, הוא קילל אותי בקללות נמרצות בגלל שאני גרמתי שיסגרו לו את המקום

— נא —

בבית מטבחים אחר כמעט כל שוחט שוחט בין 1200 עד 1800 לשעה רח"ל — הבעל הבית שומר על קצב עבודת השוחטים מתוך טלויזיה פנימית המורכבת שם (בעל השור על שורו) — השוחט שם מאפשר שיוון נבילות

במשחטה גדולה של עופות שחטו מספר שוחטים, ר' ... שחט 1200 לשעה, ור' ... 850 לשעה, ר' ... 1200, ור' ... בערך 600 לשעה. פעם אחת היה חסר שוחט, והשוחט ר' ... נאלץ למלא את מקומו, הוא לא בדק את הסכין ושחט 1800 לשעה במכה אחת. ר' ... היו לו פחות טריפה כי הוא שחט 1200. השוחט השני ר' ... היו לו הרבה טריפה, הוא היה תמיד ברוגז על ר' ... למה אין לו טריפה, והבעל הבית מסתכל עליו ואינו מבין מדוע הוא פוסל כל כך הרבה. פעם אחת השוחט ר' ... צעק שר' ... שחט פגר, וביקש ממנו שירוך במהירות להוריד את הפגר מהגלגל הנע, השוחט ההוא לא היה איכפת לו והיה מעביר זאת. הוא בכלל לא היה שם לב.

הבעל הבית המקומי מאוד רצה שאשחוט במקום, אפילו שהוא ראה שאני שוחט בצורה איטית בערך 500 לשעה, ובאמצע שחיטה של שעה אחת פניתי לשטוף את משקפיי מהאבק שהצטבר עליה, וכולם השתוממו מדוע אינני מרחם על הזמן כשהגלגל מסתובב ריק ללא עופות. אך בעל הבית היה מבין גדול יותר מהשוחטים עצמם, כי היתה לו שם טלויזיה פנימית שממנה ראה את הכל, כל מה שכל אחד עושה, באיזו מהירות עובדים. היתה לי אצלו פרוטקציה (כי הוא היה צריך שוחט), והצלחתי לשכנע אותו שיאפשר לי להשתמש בטלפון שיחה ישירה. פעם אחת ראה אותי הבעל הבית ליד הטלפון, ואומר לי תראה על הטלויזיה, וראיתי אין

השוחטים שוחטים, אז ראיתי איך ששוחט ידוע חסיד שוחט 200 עופות ואינו בודק כלל את הסכין, והבעל הבית שהיה פושע ישראל אומר לי אתה רואה הוא לא עושה טוב, הוא אינו בודק כלל את הסכין, כי אם יבא לכאן רב מניו יורק הוא עלול לפסול לי את כל המשחטה, הדברים הללו היו סתם דברי חנופה כדי ללכוד אותי ברשתו, בכדי שאבין כאילו שהוא רוצה שהכל יהיה כשר. באוחה הזדמנות ראיתי באוחה טלויזיה מה שהוא לא ראה, שהשוחט כלל אינו בודק אפי' סימן אחד, וממילא הכל נבילה רח"ל, נראה שאוחה טלויזיה לא נאסרה ע"י הרבנים כי הם אף פעם לא ראו זאת, כי הם באים פעמים נדירות למקום לבדוק את השחיטה ששם הם נותנים עליו את ההכשר, והם כודאי אינם מכירים את הפטנט שהוא איסור של בעל השור על שורו (ע"י בספרי שו"ת זכחי זכחי צדק).

* * *

— נב —

נסיונות בעת השחיטה — גויים עומדים על הראש ומוכרחים לשחוט אפי' כשהסכין אינו מוכן — שוחט עם מעט סכינים

נסעתי לאוהיא לשחוט עופות ביחד עם השו"ב הרה"ח ר' ... הוא היה ידוע כבעל תפילה טוב, הוא היה שוחט בקהילת ... הגענו למלון בערך בשעה 12 בלילה, ובשעה 6 בבוקר כבר היינו צריכים לקום ולהתפלל לפני שנוסעים לשחיטה. הדבר הראשון שעושה שוחט מיד כשהוא מגיע הוא לבדוק את הסכינים (חלפים), אולי חלילה הם התקלקלו בדרך בעת שנסעו. כ"ה 4 מתוך 6 סכינים שלי היו טובים, ואילו השנים הנותרים התקלקלו. אצל השוחט האחר הסכינים לא היו טובים. הוא החל לתקן את הסכינים שלו אך זה לא הלך, הוא ניסה שוב אולי הוא לא רואה טוב כי להכנת סכין

אסור להיות עצבני, וחייבים להיות רגועים, ואז הוא היה עצבני ולא היה רגוע. אמרתי לו שאני אתן לו את הסכינים שלי לשחוט, הוא לא היה מוכן לשמוע על כך, כי באמצע השחיטה כל אחד מנסה לסדר את הסכינים שלו, ואם את שלו הוא אינו יכול להכין כראוי הוא בודאי לא יוכל להכין את הסכין שלי שהוא לא רגיל להם. השעה כבר היתה 12:45 והוא אינו יכול להכין את הסכינים, ביקשתי ממנו שיתן לי את הסכינים ואני אכין לו אותם. תחילה הוא לא הסכים. אך כשלחצתי אותו יותר והסברתי לו שאני מקוה שאני אצליח להכין לו את הסכינים, הוא התרצה והסכים, ועד לטעה 1:30 בלילה הייתי מוכן עם הסכינים, הוא שמח שמחה גדולה שאין לשערה, כי כשמגיעים בבוקר למקום השחיטה כשמאות פועלים גוים ממתינים ולוחצים להתחיל בעבודה הנסיון הוא רב מאוד, ושוחטים עם מה שיש ביד מבלי להתחשב במצב הסכין. בגלל הסיבה הזו לקחתי עימי תמיד 6 סכינים, כולם היו עושים צחוק ממני על שאני לוקח עימי כמות כזו של סכינים, אך המציאות היא, שלא פעם אחת קורה שמגיעים לשחיטה ורואים שהסכינים אינם טובים וחייבים להכין שם שוב את הסכינים, ולמי יש עצבים לעשות זאת כשכל רגע יקר, ולא תמיד מצליחים לעשות זאת.

ע"כ העצה היחידה היתה להביא עימי הרבה סכינים, ואפילו כשמתקלקלים הסכינים נשארים סכינים טובים ואפשר להתחיל בשחיטה. לדאבוני, כל אותם השוחטים שלא הביאו מספיק סכינים נאלצו לעמוד בנסיונות קשים ושחטו לעיתים קרובות בסכינים פגומים. לא היה בכלל חשש שמישהו אחר יראה באיזה סכין אותה שוחט, כי אף אחד לא היה בודק את סכיניו של השני, וכשמשהו ביקש לבדוק היה זה בבחינת שמור לי ואשמור לך ר"ל, והרב או המשגיח וכו' כמעט אף פעם לא הגיעו למקום לבדוק את השחיטה.

— נ ג —

השחיטה לאחר יום הכיפורים — המנהל
מכריח גם שוחטים ותיקים לשחוט כמויות
גדולות כשהם עייפים — הרב המכשיר אינו
יודע כלל מהנעשה במקום

כפי שידוע במשחטות הגדולות כל יום של שחיטה ממלא
תפקיד חשוב בכמויות שהם מסוגלים לספק. בעלי המקום מרגישים
בצורה משמעותית כשמספיקים 30.000 ליום או רק 10.000 עופות
ליום, במיוחד בימים הנוראים הבשר הוא הביזנס הטוב ביותר,
מרויחים מחיר כפול מכל השנה, לכן נאלצים לנצל את מוצאי
יוה"כ ונוסעים מיד לאחר צאת החג למקום, בכדי להיות שם לפנות
בוקר ולהספיק לשחוט לפני חג הסוכות. אותו דבר גם במוצאי ר"ה
נוסעים מיד עם צאת החג, עוד לפני ר"ה פותחים בהכנות
ובתכנונים לעבודה מיד לאחר החג מתי יסעו ומתי יתחילו בעבודה.

השו"כ המנהל הציע לנו את תכניתו שניסע במוצאי יום כיפור
ונגיע בשעה 6 בבוקר, ובשעה 7 בבוקר נתחיל בעבודה, אז הודעתי
לו מיד כי איני מוכן לכך בשום אופן, כי לאחר נסיעה של כל
הלילה חייבים לנוח, כי אם אהיה עייף אני בוודאי לא אשחוט.

נתתי לו עצה בדיוק כמו שהרופא יכול להפסיק את המשחטה
לכמה שעות אפילו כשהבעל בית משלם לשוחטים עבור שעות
העבודה שלהם, אותו דבר גם אנחנו יכולים, להתחיל בעבודה
בשעה 12 בצהריים לאחר שכולנו נווח קודם מהדרך. אז הוא צחק
ממני, ואמר שזה לא יכול להיות ואסור חלילה שזה יקרה כי אז
המשחטה תפשוט רגל, הסחורה חייבת להגיע לאיטליזים! ובמיוחד
בערב החג, אמרתי לו שאתה לא צריך לדאוג למשחטה, אנחנו
חייבים להיות במנוחה לאחר צום יוה"כ לנסוע כל הלילה ולהתעייף
מהנסיעה ומיד ללכת לשחיטה זה דבר בלתי אפשרי, אז הוא השיב

לי שבעמפייר גם כן היה כך, אז עניתי לו בטון גבוה יותר שבאימפייר שחטו טריפות, ואז הוא החל להצדיק את השחיטה של אימפייר, אז עניתי לו בפרצוף ששוחטים שם 1200 לשעה ואיתה שחיטה היא של נבילות וטריפות. הוא נהיה לבן כמו סיד, הוא גאלץ לשכב על המיטה כי הדברים שלו היו לו מעין סטירה בפרצוף. השוחט הזה שאחו מעצמו כפריץ ורב עשיתי ממנו צחוק לעיניהם של כל השוחטים וקבעתי שהוא מאכיל טריפות.

הויכוח נמשך עד שהדברים העלו אותו לטון גבוה והוא אמר שהוא יראה לי שיוכלו לשחוט 1200 לשעה, עניתי לו שזה לא יקרה אף פעם, אני אזרוק אותו מכאן, אני הצלחתי במאמצים רבים להנהיג כאן שחיטה כשרה ואני לא אתן שישברו אותה ויאכילו נבילות וטריפות. אני צעקתי לו בחזרה שאתה כאן לא בעמפייר, אם אתה רוצה לשחוט טריפות אז אימפייר פתוח בפניך ויקבלו אותך שם בכבוד, יש לך שם קרדיט טוב. השוחטים שמחו עד אין לשער שאני משפיל את אותו בעל גאווה, אך הם ידעו שזה לא יעבור כל כך בשקט, כי הוא ידוע כנוקם ונוטר. ואז אני המשכתי לצעוק עליו, אני אומר לך בפרצוף לעיניהם של כל השוחטים, שאם לא ישחטו למחרת יום הכיפורים קצת יותר מאוחר תשחוט אתה בעצמך, אני לא אשחט, תישא אתה באחריות לאותה שחיטה. בקיצור, הגענו למחרת יוה"כ בשעה 5:30 ועמדנו להתפלל, אך אני הודעתי שאני הולך לישון, המנהל טען שאני ארד בשעה 7:00 לשחיטה. הודעתי לו שהוא עושה חשבון ללא הבעל הבית, אני הולך כעת לישון. ואז הוא שאל אותי עד מתי? השבתי עד שאני ארגיש שנחתי מספיק שאוכל לעבוד. להתפלל יש לי זמן בעת שאקום. מיד הלכתי לישון. בשעה 8 הגיעה בריצה לחדרי גוי שאחו עופות בידו והוא צועק ראביי ומעיר אותי, הסתובבתי לצידי והמשכתי לישון, לבסוף בשעה 9 התעוררתי. כינתיים השוחטים הותיקים שחטו, המנהל ראה שהוא נפל בפת. השוחט הותיק ר' ... עמד מסכן על רגליו כשהוא עיף מאוד ושוחט, כשירדתי אמרתי

להם, הייתם חייבים כולכם למחות כמו שאני עשיתי, לא היה קורה דבר. מדוע כשמגיע לנושא של יהדות כולכם חוששים מבעל הבית של המשחטה, ואינכם חוששים מהבעל הבית האמיתי? אני אולי נהגתי בבטלנות, אני הייתי צריך לספר זאת לרב בעל המכשיר, אני דן את עצמי לכף זכות שגם בלי זה בלבדתי לו הרבה את המרוח ולא רציתי למשוך את החבל יותר מדי. למעשה שחטו שם ללא הרגשה כשעייפים מאוד יום אחד לאחר סליחה וכפרה, פרצוף כזה יש לשוחטים הטובים, הפחד שלהם מבשר ודם חזק יותר מפחז מפני בורא עולם אפילו כשמדובר באכילת נבילות וטריופות רח"ל.

* * *
— נד —

שוחטים בכל תקופת החורף בקור החזק ביותר — קלות של שוחטים — מתקמצים לקנות תנור חימום — המנהל מכריח לשחוט ללא הרגשה גם את השוחטים הזקנים — הרב בעל המכשיר הינו ירא וחרד אך אינו יודע מה נעשה באמת המקום

ידוע שבמשחטות בחודשי החורף קר מאוד, ביקשתי מהשוחטים שנבקש ביחד מהבעל הבית שיקנה תנור חימום אלקטרוני, אז השוחטים ענו לי שהביזנס כאן אינו ככי טוב ולכן קשה לבקש זאת ממנו. טענתי בפני השוחטים שאנחנו מרויחים \$350 כל שבוע אז אנחנו יכולים לקנות את התנורים על חשבוננו, כל שוחט יתן חלק, כמובן שלא היה עם מי לדבר, כשמדובר היה בכסף כבר שכחו מהקור, אז אמרתי להם, שאם יהיה לי קר ואני מרגיש שאני מאבד את ההרגשה אז אני מפסיק לשחוט. אז השוחט הממונה ... אמר לי שאסור לי לעזוב את השחיטה, ואם אעזוב לא

אקבל את המשכורת של אותו יום, שפירושו היה שאקבל באותו שבוע פחות ב-\$75. השבתי לו שמוכן שאם הוא יאלץ לעבוד במקומי, הוא יקבל את הכסף במקומי, אני אינני זקוק לכסף שאינו כשר, ואז הוא אמר לי שיש לו עלי רחמנות, היות שאני צריך לפרנס 7 ילדים, לכן אסור לי לקחת הביתה המחאה קטנה. אז השבתי לו שלא המשחטה נותנת לי את הפרנסה רק הקב"ה, ואסור לי לשחוט בקור כשאין הרגשה, כי זה נגד רצונו של הקב"ה, אך כשאני כן אעשה את רצונו אפילו אם אני לא אעבוד כאן הקב"ה ישלח לי את פרנסתי. אז הוא השיב לי שזה קל מאוד לדבר, אך הפרנסה קשה מאוד. אמרתי לו שאני מאמין באמונה שלימה שהשי"ת נותן (בארה"ב לברד) ל-200 מליון גוים לאכול אז הוא — להבדיל — יתן גם לי פרנסה, במיוחד במקום שאני מתכוון ברצינות למלא את רצון התורה.

ויהי היום, וקור עז שרר במקום, השלג היה בגובה של 20 אינצ'ים והיה לי קר מאוד, ואז הודעתי לשוחטים שאינני שוחט יותר, לא מעניין אותי דבר, אסור לעבוד בקור שכזה ואינני מוכן לחזור לשם. לשוחטים היה קר מאוד, אך בשל החשש שיאכדו את כספם המשיכו לשחוט, הם לא האמינו שאני אעשה כפי שאמרתי שאפסיק את השחיטה, מה הפירוש שאני לא אחזור, דבר כזה עוד לא קרה בהיסטוריה של השחיטה שם לעשות נגד רצונו של הקצב בעל הבית. במקום מהומה גדולה. השוחט ר' ... עומד כבר בקור 1.5 שעות הוא מחכה שאבוא להחליף אותו ואני לא בא. גם ר' ... עמד שעה ארוכה וחיכה שהשוחט השני יבוא להחליף אותו אך גם הוא הגיע להחלטה שהוא אינו משוגע והוא הולך ואינו מוכן להמשיך ולשחוט במצב כזה. הגויים פתחו בצעקות, גם הם רצו לגמור את העבודה, גם להם קר. רצו מהר לקרוא לי ואני לא הסכמתי לחזור לעבודה. מנהל העבודה ר' ... רצה לנקום בי והוא לא הלך לשחוט במקומי, הבעל הבית צלצל מנני יורק וביקש לדעות מה קורה שם, ומננהל העבודה שפך עלי את טענותיו. הבעל הבית קורה לי לטלפון, אבל אני עומד בשלי. הוא רואה שאני עקשן, אז

הוא צלצל לרב המכשיר, והרב מצלצל אלי ושואל אותי מה קורה שם. סיפרתי לרב את כל אשר קרה שם, שביקשתי שיעמידו במקום תנור חימום, אין לי הרגשה ואסור לי לשחוט כך, אם הרב רואה שאני אשחוט אפילו כשאין לי הרגשה אז זה משהו אחר.

הרב חשב לרגע ואמר שח"ו אם אני חש שאין לי הרגשה אסור לי להמשיך לשחוט, ולא הסכמתי לחזור ולשחוט שם. בעל הבית הפסיד באותו יום סכומי עתק, מרוב קור מתו אלפי עופות (גם הם ככל הנראה איבדו את הרגשתם, אך נראה שהשוחטים הזקנים יש להם הרגשה גם בקור העז ביותר, ה' ירחם). הוא לא יכל לשלוח את המשאית שלו והיו לו שם צרות גדולות. השוחטים שם רעדו שהמשחטה תסגר והם ישארו ללא פרנסה, הבעל הבית טלפן ואמר שיאספו את החפצים כי הוא מבטל שם את השחיטה, הוא לא שוחט יותר, הוא יעבוד כעת בשביל האו"י, שם לא יהיו לו צרות. השוחטים היו אבלים וחפויי ראש על הצרות שאני גרמתי להם, ואז אמרתי להם, אמרתי לכם הכל מראש, ובשביל כמה דולר יכולנו לקבל הכל, אנחנו גרמנו לעצמנו את הצרה הזאת. בקיצור, כל השוחטים ארזו את החפצים שלהם, החפצים היו כבר עמוסים במכונות ערוכים ומוכנים לנסוע. זה נראה היה בדיוק כפי שעוברים מדירה לדירה. פתאום מגיע טלפון מהבעל הבית שלא יסעו ושישארו שם. כולם מורידים בחזרה את החפצים. לאחר 15 דקות צלצל הרב המכשיר ושאל האם נסעו כבר, ואז אמרו לו שהבעל הבית ציוה להישאר במקום והורידו בחזרה את החפצים, ואז הרב התרגז ואמר מי הוא כאן הבעל הבית, הרב או הגוי, מדוע שמעתם בקולו אני הרי אמרתי לכם לנסוע הביתה והייתם צריכים לנסוע, אבל מאחר שכבר הורדתם את החפצים חזרה אז תשארו שמה.

למחרת כבר היה במקום הסקה והיה ממש תענוג לעבוד שם אך ההסקה הזו עלתה \$350 וההפסד מאתמול היה למעלה מ-\$10,000 כי הסוחרים לא קיבלו את הסחורה, ובעל הבית אף פעם לא שכח לי את מה שגרמתי לו. אמרתי לבעל הבית שיידע,

שאת כל הבעיות שנגרמו לו אשם בכל רק מנהל העבודה שלו כי הוא הלך והלשין עלי לבעל הבית ואמר שהוא יעזוב אם אני ימשיך לשחוט שם, אבל הרב אמר לו שהוא אינו מעכב את מי שרוצה לעזוב, אבל הוא לא שולח אף שוחט משם, חוץ שאם יתפסו שוחט שהוא אינו ירא וחרד ומאכיל ח"ו גו"ט. לולא כל המהומה הזו, עד היום היו ממשיכים לשחוט שם ללא הרגשה בחודשי החורף.

* * *

— נה —

שוחטים חרדים ללא מקוה במשך תקופה ארוכה — שוחט ידוע כלל אינו מעוניין במקוה

בשחיטה חרדית ידועה כשהתחלנו לשחוט שם, לא היה לנו שם מקוה, בדלית ברירה הייתי הולך לטכול בנהר, אבל זה היה ממש פיקוח גפש. היה זה בחורף, כשהקור עז, ונאלצתי לספר זאת לשני שוחטים ר' ... ור' ... בכדי שיידעו שאם חלילה אינני חוזר תוך 3/4 שעה שיבואו לחפש אותי שם, אני כיוונתי אז שזה יהיה פדיון מהיסורים של הה"צ ר' יחזקאל מערץ ז"ע, שהיה אז מסוכן, אך לצערי זה לא עזר. בקיצור, לאחר שכבר עבדנו שם במשך 4 חדשים אמרתי לשוחטים שב"ה אנחנו מרוויחים \$300 עד \$350 לשבוע שכל אחד יתן סך של \$50 ואני אבנה מקוה כשרה. השוחטים ענו לי שחבל להכניס בזה כסף, כי בכל יום המקום עלול להיסגר, ואז אמרתי להם שאם המקום יסגר אני אשלם לכל אחד מהם את כספו. כן הצעתי להם שאני אבנה מקוה מכספי, וכל אחד ישלם לי תשלום כשיבא למקוה, כי בדיוק כמו שבניו יורק כשהולכים למקוה משלמים, ודוקא כאן כששוחטים שלא תשלמו עבור המקוה? וע"ז ענו לי, שאם המקוה באמת יהיה חם וטוב בדיוק כמו בעיר הם ישלמו, כי הם סבורים שלדעתם הם אינם

עה

חייבים לסבול מהקור, זה לא ב"כ חשוב ללכת למקוה (רח"ל). אני בין כה וכה תכננתי לבנות מקוה, ורציתי שלאחר מכן לא יהיה להם מקוה בחנם רק שישלמו עבורו (בכדי שחלילה לא יהיה קטרוג שהשוחטים אינם הולכים למקוה, רק אם המקוה חם).

בקיצור, תוך שבועיים בניתי מקוה יפה עם בור של מי גשמיים וכו'. הרב ... שהיה במקום ראה את המקוה וקבע שהמקוה כשרה במאת האחוזים אפילו בשביל נשים, המקוה היתה חמה בכל יום, והשחיטה היתה אחרת אז, אך כשהשוחטים היו צריכים לשלם כולם שילמו פרט לשוחט ר' ... הוא לא רצה לשלם, הוא טען 2 טענות, 1. שיש ספק ספיקא שבקרוב הוא עוזב את המקום, 2. יתכן ויסגרו את המקום ויאלצו לעבור למקום אחר. המקוה עלתה בערך \$350, במקום שחטו כבר במשך 15 שנה, ומדוע דוקא שישגר עכשיו, וחוז' מזה עד שישגרו או יעזבו את המקום צריך לשלם עבור המקוה בדיוק כמו בכל מקוה אחר. בקיצור, כל השוחטים רבו עם אותו שוחט ותבעו ממנו שישלם את חלקו במקוה, אך כולם בסופו של דבר ויתרו לו על הכסף, העיקר שיילך כל יום לטבול לפני שהוא שוחט, (פרט לשוחט אחד שלא היה מוכן לוותר לו על חלקו בשותפות). לא בחנם אמר הבעל שם טוב הק' "הזעם תצעד ארץ", זביחה עירובין מקוואות על כך מתלבש הבעל דבר.

— נו —

שוחט חרדי רשע אינו מאפשר את תיקונום
של קלקולים גדולים — שוחטים ומולחים
במכונות — שוחט סוחר פיו של המשגיח
שלא לגלות סודות

כשברחוב היחה מהומה גדולה כשנודע ששוחטים ומולחים
במכונות, אז המשחטות שהיו שוחטים שם בשביל הצבור החרדי
היו חייבים להוכיח שעשו משהו בכדי להרגיע את הצבור, אז שלחו
משגיח יודע ומכובד שהיה אז שמש אצל הרב ... בביהמ"ד שלו,
הוא היה גם משגיח באיטליז ב... אוונוי בפינת רחוב ...

יהי היום והמשגיח הגיע כבוקר ביחד עם השוחטים, והשו"ב
הזקן מספר לו סיפור שפעם הגיע מתפלל חדש לבית הכנסת והחל
להתערב בנעשה בהנהלת בית הכנסת, הוא התערב בחלוקת העליות
וכו', אז הראש הקהל קם ואמר (בניגון מיוחד) "האחד בא לגור
וישפוט שפוט" (השוחט שהיה בעל מנגן מפורסם) הוא גם ניגן
את אותו ניגון במשך שעה ארוכה, והוא ביקש מכולם שישירו עמו
יחד ואני בתוכם, אני הייתי חייב להוכיח לו שאני יודע לשיר את
השיר. בתחילה לא הבנתי מה הולך כאן, הוא הרי סיפר סיפור, עד
שראיתי שהשיר לוקח יותר מדי זמן ואז הבנתי שכורתו היחה
למשגיח שנסע עמנו, שישמור על פיו ולא יתערב כמה שלא צריך,
ואכן זה עזר, לא שמענו מאותו משגיח אפי' מילה מיותרת אחת.
אותו משגיח בין כה וכה לא האריך שם ימים, כי החזן השוחט
הזקן הנ"ל ר' ... טען בפני הרב (שנותן את ההשגחה) שהוא לא
עושה שום דבר וחבל על הכסף שמשלמים לו, והרב שמע לו, ויצא
העגל הזה, וכך בלי משגיח יצאו מכשולות רבים ע"י השוחט (חזן)
שהיה נחשב לאדם מכובד מאוד עם השפעה על הרבנים מכשירים,
הוא עמד בראש מאכילי הטריפות, כשהגהיג את כל המכשולות
ורדף את השוחטים והמשגיחים היראים וד"ל.

— נז —

שוחט מאכיל טריפות — שחיטה פרטית
מבולבלת — הנהיג שחיטה פרטית לציבור
החרדי לפני 30-35 שנה — הוא גרם גם
לחורבנות גדולים

השוחט הזקן (החזן הנ"ל) היה שוחט יומיים בשבוע, ביחד הימים הוא היה עוסק בליטוש של זהב, הוא היה יושב בכרים היכן שחבריו היו יושבים, הוא היה מתחפש שלא יכירו אותו, יהודים דתיים לא אכלו מהשחיטה שלו עוד בעבר באירופה, הוא היה בן בית אצל הרבי מ... זי"ע וכך הוא נמנה על חשוכי הקהל כשלמעשה הוא היה אדם ירוד ושפל, אך כאן בארה"ב הוא הפך לקצב, בשנים הראשונות היתה לו משחטת עופות, וככל שעוד היתה לו המשחטה בברוקלין אנשיו יכלו לראות מקרוב ולהבחין בנעשה שם (שמעתי מאנשים אחראים שסיפרו שהיו שם בעיות גדולות, השוחטים נאלצו לשחוט כמויות גדולות, וגם השוחט הזה היה שוחט אצלו, אך ר' ... ראה שהוא זקוק להרבה שוחטים, הוא החליט לצאת מוויליאמסבורג והוא העביר את המשחטה ל... ושחט שם על גלגל נע, שפירושו של דבר שעופות נסעו על הגלגל, בסביבות 3000 לשעה כששני שוחטים צריכים להספיק זאת, 1500 לשעה לכל שוחט, את הכנפים של העופות אף אחד לא תפס. העופות זרקו את עצמם באמצע השחיטה והסכין (החלף) נדפק הרבה פעמים, אך אף פעם לא קרה שבסכינים ימצאו פגימה (פירושו של דבר שאף פעם לא הטרפו מטעם של פגימת הסכין, לכולם הם שיקרו ואמרו שהיה להם סייעתא דשמיא גדולה בגלל ברכתו של הרבי זי"ע) שם שחטו אותם השוחטים ... לאף אחד לא היה את הזכ"י להיות שם, רק לשלשת השוחטים הללו הוא איפשר כי הם הלכו עמו בתלם והסכימו לכל ההפקרות השוררת שם ולא סיפרו דבר, עד שכל השלשה התקלקלו אצלו וירדו פלאים רח"ל.

בגלל זה לא יודעים עוד על הנעשה שם רק זאת ששמעתי משוניים
מתוכם שהיו נותנים לי שיעורים איך אפשר וצריכים לשחוט (את
זאת שמעתי מהם כשנסעתי לשחוט ב... ליד ...) אנחנו שחטנו אז
במשחטה כשרה תחת השגחתו של הרב ... והרב ... אבל עם כל
זאת, הצליח אותו אדם להאכיל את הציבור בנבילות וטריפות
ולהשאר עד היום כיהודי חרדי, ה' ישמרנו.

קול השחיטה

עט

— נח —

עכשיו באנו לסדר מה בין בשר בהמה לבשר עוף וממנו יראו כי הנמנע מבשר בהמה שומר מצרות נפשו ונפש ביתו וניצול מעשירות חששות רציניות.

בשר עוף	בשר בהמה
סכינה קטן וקל בניקל להעמידה חד וחלק כדבעי.	(א) יש לה חליף גדול מאוד שקשה להעמידה חד וחלק, כשנפגם, ונסיון גדול לטרוח להחליקה ביש לה פגם קטן.
בדיקתה קל מאוד בלי קישויים וכל נער יבדקם. ואין לה אורך רק קצת.	(ב) בדיקתה כהוגן קשה-לרוב חריפתה וגם צריכים לבדוק אורך גדול, והרבנים מפקחים מתייראין לדחוק הציפורן היטב על הסכין מחמת חריפתה.
אין בודקין אחר כל עוף-הסכין קצר-הבדיקה ניקל-ואינו מזיק הצפורן.	(ג) שוחטים העוסקים בשחיטה בהמה צפורנם מתקלקל בזמן קצר כיון שבודקין אחר כל בהמה ממש, סכין חד ואורך ושוחטים בהמות למאות בכל יום.
העוף צוארה נקי ואין שום קלקול.	(ד) צוארי הבהמות מלוכלכים - בפרט בימות החורף - בחול ועפר (ונשאר לכלוכית גם אחר הדחת הצואר במים) ופוגם הסכין מיד והשוחט צריך לנצל זמן שניתן לו לנוח בין שחיטה לשחיטה (שלא

בשר עוף	בשר בהמה
	<p>יהי עיף) להעמיד סכינים, ולפ"ז עובדים כמ"פ ח' וט' שעות רצופים-חלק בהשחיטה-וחלק בהעמדת סכינין.</p>
<p>לא שייך אצל העוף כלל.</p>	<p>ה) בשחיטת בהמה מדקדקין לשחוט לצד מעלה כל מה שיכול שלא יפול הרבה בשר לחלק הראש, וגורמת הגרמות כידוע.</p>
<p>אצל העוף חופס הראש בידו ומרגיש אם נדה העוף ויש לחוש לשהייה או דרסה.</p>	<p>ו) בשחיטת הבהמה אין השוחט חופס בידו רק הסכין לא הבהמה וקשה להרגיש לפעמים שהייה ודרסה, (ועי' שמ"ח ואחרונים).</p>
<p>אצל העוף זורקין העוף הקטן לקופסא המיוחדת לטריפות ונפרד כולו משאר העופות.</p>	<p>ז) אצל הבהמה כאשר נתנבל אצל השחיטה, או מצאו טריפה לאחר השחיטה נצרך זהירות יתירה שלא יתערבו החלקים הראש בין הראשים הכשרים, גוף הבהמה עם השאר ועוד, כי כל חלק ניתנת למקום אחר.</p>
<p>לא שייך אצל עוף.</p>	<p>ח) אין סכינים נפרדים-לחתיכת חלקים שמחובר שם חלב ולשאר צורכי חתך (ובחולין-הטבח צריך ג' סכינין).</p>

קול השחיטה

פא

בשר עוף	בשר בהמה
<p>י"א שאין שחיטתה מה"ת ר"ק מדרבנן (עי' כנה"ג סי' כ"ט וב"ח ופמ"ג ר"י ה' שחיטה).</p>	<p>ט) שחיטת בהמה מה"ת לכו"ע.</p>
<p>בעוף השוחט תוקף אגודל ורואה היטב היטב שחיטת ב' הסימנים עד שא"א לפקפק עוד.</p>	<p>י) בדיקת הסימנים לאחר שחיטה אם נשחטו רובן וצריכין להרגיש ביד וגם לראות בעינים אם נשחטו עכ"פ רוב ב' הסימנים ובבהמה מיד אחר השחיטה שוטף דם ממקום השחיטה כשטיפה מרובה עד שא"א לראות בעינים (ועכ"פ קשה מאוד) וגם הרגשה שביד נעשה בזמן ששטף גדול של דם שוטף על ידו והשוחט ממהר מאוד מטעם זה בבדיקה, (עי' שמ"ח סי' כ"ה, ועי' ט"ז שהביא בשם המהרי"ל, ועי' בתורת זבח, ובזבח שמואל, ועי' שו"ת כ"ס סי' י"ד עיי"ש.</p>
<p>כמובן שלא שייך אצל עוף.</p>	<p>יא) גוף הבהמה — הוא דבר הגדול וכבד מאד (לערך ח' מאות פונט-עד אלף, ויותר) ואצל הרבה מקומות (לפי מעטאד"ע של השחיטה) יכול הבהמה להכביד באמצע השחיטה חלק שלמעלה מן הסכין על הסכין וגורמת</p>

קול השחיטה

פב

בשר עוף	בשר בהמה
	<p>שהייה ודרסה, (עי' שמ"ח סי' ו'), זבחי רצון, שו"ת הרד"ם חיו"ד סי' ב', דרכ"ת סי' כ"ד, המנחת הזבח סיים ועלול עי"ז לבוא לידי כמה חששות עי"ש.</p>
<p>לא שייך בעוף.</p>	<p>(יב) בכמה מקומות הבהמות נשחטין תלויין ברגלים למעלה והראש למטה וגוי אחוז בראש בעת השחיטה, ונקרא "שחיטה תלוי" ויש הרבה פוסקין האוסרין זה (עי' פקודת אלעזר וש"א ושו"ת אגרות משה).</p>
<p>לא שייך בעוף.</p>	<p>(יג) לאחר השחיטה עד שמגיע הבהמה למקום בדיקת הריאה נזרק ממקום למקום ע"י הגוים והרבה פוסקים חוששין לניתוק סירכות, (עי' שו"ת מהרש"ם, שבט הלוי, וש"א).</p>
<p>לא שייך בעוף.</p>	<p>(יד) גוף הבהמה נחלק ונחתך לחתיכות הרבה ואם אצל בדיקת הריאה רואין שבהמה זו טריפה מצוי שבחיפוש אחר חלקי בהמה זו הנטרף טועין ולוקחין אחרת</p>

קול השחיטה

פג

בשר עוף	בשר בהמה
	והנטרף נשאר במקומו בחזקת כשר.
<p>אין מחויבין לבדוק ריאה של עוף, וגם אם בודקין ברגע אחד יבחינ הכל.</p>	<p>טו) פראבלעמען מרובין עם בדיקת הריאה, בדיקת פנים, ובדיקת חוץ-כמו החיפזון והבהלה-ידיעת המלאכה על בורי' - טירדת הגוים הצועקים נא! נא! מהר! מהר! שנתעכבים במלאכתן. ע"י הבדיקה-זכרון הסירכות בעל פה, ועוד.</p>
<p>לא שייך אצל עוף שכל עוף חי מחירו 25 סענט ועוד פחות מזה.</p>	<p>טז) אצל הבהמות נסיון גדול להטריף הרבה (במקום צורך) כיון שא"א לשחוט במציאות כמות גדולה בשעה אחד (פי' ב' מאות בשעה וכ"ש יותר) וגם הריעותות מצוי בהו כמו סירכות בריאה, שחיטה שאינה מהוגנת (מחמת לכלוך הצואר-וגם קושי השחיטה הגורמת לכך) יתדות בבית הכסות, ובעה"ב צועק מרה כאשר מטריפין הרבה.</p>
	<p>יז) לדעת הדע"ת בשם כת"י הב"י בשם ב' מאות גדולים שבשחיטת כל בהמה יהיו עומדים ב' שוחטים</p>

בשר עוף	בשר בהמה
בעוף הוא רק הידור לכתחילה ולא לעיכובא	ושניהם בודקין הסכין- ושנים בודקין הריאה ואינו עפ"י רוב (ודבר זה גם להחת"ס, מהר"ם שי"ק, ד"ח, הפלאה, ועוד).
ולא בעוף	יח) לדעת הגרש"ק (בתקנותיו) אסור לבעל השור להמצא בבתי מטבחים ששוחטין ובודקין שם.
לא כן בעוף.	יט) ההשגחה אינה מעולה כ"כ כי כמעט כל הרבנים אין להם הבנה במה שרואין, ולהיות משגיח טוב צריך ללמוד בפועל מלאכת הבדיקה כמי שרוצה להיות בודק (שוחט ובודק זקן שעוסק במלאכה זו כשלושים שנה).
לא שייך כמוכח	כ) השגחת הרב אצל שחיטה כאילו אינו דגם בזה א"א לו להיות מבין גמור רק בלומד ה' שחיטה ועסק בה בפועל ידיו ממש ובאותו הסיסטע"ם שעוסקים היום (גם זה מפי הג"ל) (ועיין לקי בקר) שמירה טובה באריכות בזה ותבין).

קול השחיטה

פה

בשר עוף	בשר בהמה
לא כן בעופות	<p>(א) ההמסס ובית הכוסות צריכין בדיקה דמועט המצוי למצוא יחידות תקועות בהן.</p>
לא שייך בעופות	<p>(כ) ניקור החלב הנזנח ונפרץ מאד בעווה"ר בפרט בארה"ב, (והוא כרת דאורייתא).</p>
<p>לא שייך בעופות</p> <p>בעופות שמצוי גם בית השחיטה סמוך ונראה למושב בני ישראל מצוי יותר מבקרים והולכים, מאותן הנותנין השגחה על חנות.</p>	<p>(ג) אצל שחיטת הבהמות יש איזה רבנים מיוחדים ההולכין מזמן לזמן לראות (לפי הבנתם) אבל החנות (בוטשע"ר) שיש עליה השגחה מרב פלוני אין הכוונה שראה רב פלוני השחיטה ובדיקה דרוב מהם לא דרכו על מפתן בית המטבחים, ואפילו דרכו הי' רק חד פעם -דיש טלטול הדרך גדול שהמקום רחוק, וגם אין מבינים הרבה, והסומכין עליהם כמפקחים על השחיטה טועה מאד שהשגחתם רק על מליחה והדחה הנעשה בחנות.</p>

בשר עוף	בשר בהמה
לא כן בעופות	<p>(כד) בזמן הזה אין רוב בהמות כשרות ובטל חזקת ימי קדם שרוב בהמות כשרות (בנ"י חודש אדר דף צ"ט ע"ב, שו"ת התעוררות תשובה ח"א סי' ק"ז).</p>
<p>בעופות יכול לקנות עוף שלם שעליה חותם הנחתך לאחר השחיטה.</p>	<p>(כה) ענין חותם על הבהמה אינם באופן נעלה כי בבית המטבחים נחתם על חתיכה גדולה (של כמו 200 פונ"ט) חותם שהוא כשר, וכאשר בא לחנות נחתך לחתיכות קטנות למכירה וליכא חתימה עליהן וכאשר נכנסין לחנות ליקח בשר צריכין להאמין לבעל החנות (הנוגע במסחר).</p>
בעופות אפשר למצוא.	<p>(כו) קשה מאוד למצוא כשר לכו"ע (פלא יועץ אות טרף).</p>
<p>רוחות קדושות נושבות בעוף (בעל הקנה בטעמי המצות מועתק בקסת סופר סי' ב' סק"ד).</p>	<p>(כז) נקרא בשר תאווה ומגשם אוכליה בימות החול (כחבי האריז"ל).</p>

כח) האוכל בשר בהמה, אוכל גם דברים הנעשה ממנה כמו וואַרשט״ן, סאַלאַמי -פּאַסטראַמי, וידוע לכל מי שדרך קצת על שדי הכשרות כי כל דבר המעורב ואין רואים תערובתה בעין חמור יותר כי אפשר לערב שם דברים המותרים רק מטעם שעת הדחק, ואילו הי' יודע הי' מתנזר ממנו, ולפעמים גם מתמאס.

ודברים הנ"ל נעשין (כפי שהעידו העוסקים וכן מרגישין בטעמו) משומן הבהמה ושם חשש החלב גרע הרבה יותר כיון שנעלם מן העין (כמובן) ונותנין בו כל מיני פסולת של בשר ושומן וגם דברים חריפים לצבוע אדום שיהי' נראה כרטוב (פרי"ש של בע"ז) ועי' בשו"ת מנחת יצחק תשובה לענין ווארשטע"ן שמאדימין אותו בזכוכיג קטנים שחורים הגדלים באפריקא שמייבשין אותן וכותשין אותן והפודע"ר נותנין לתוך הקדירה בעת הבישול, והרופאים הנאמנין צועקין שמזיק מאוד לאיצטומכא וכרס, ועוד .

— כט —

לחתימת הענין

ניצול מעבירה בשוגג

מי שלא יאכל בשר בהמה כל ימות השבוע ינצל מעבירה אפילו בשוגג (ש"ע האריז"ל).

— ל —

לצאת לכל הדיעות-וכן מנהג אנשי מעשה

קשה מאוד למצוא בשר בהמה הכשרה לכו"ע, וע"כ יש לי הנאה גדולה מחסידים ואנשי מעשה שמדקדקין שלא לאכול בשר בהמה (פלא יועץ או' טרף).

הרוצה לצאת מכל החששות ידקדק שלא לאכול רק בשר עוף ולא בהמה, כי המכשולות מצוי בהן מאד (שלחן הטהור להגה"ק מהר"א ראטה זצ"ל בעמ"ח שומר אמונים, טהרת הקודש, ועוד).

— לא —

במאכלים יחמירו כדעת פוסק אחד

במאכלים ידקדקו להחמיר כפוסק אחד אפילו כל שאר הפוסקים סוברין להקל (סי' האריז"ל לר' שבתי מובא בישועות חכמה עמ' ס"ד וכע"ז בצוואת השל"ה לבניו)

— לב —

הרופאים מזהירין ממנו

הרופאין מעדיין כי בשר בהמה שבזה"ז שאינו טבעי (כי נזרקין בזריקות שונות לנפוח הבהמה בזמן קצר אחר שנולד שיהי' גדול פי כמה ממנו) עלולה להביא חולאים ופגעים רעים על האדם, ובחוכם חולי הידוע רח"ל, וד' ישמור עמו מכל רע.

— לג —

פרישות ממנו סימן אבילות על חורבן הבית

בזה"ז שמוחינו ולבנו אטומים מלהרגיש בצער גלות השכינה ולהצטער בעומק לב על חורבן הקודש והמקדש, מה נעשה למאחז"ל כל שאינו מתאבל על חורבנה אינו זוכה לראות בבנינה ואף שמתענין בתעניות שתקנו חז"ל זהו ג"כ נעשית כמצות אנשים מלומדה, ולהתענות כל השנה תש כותנו, ומדחז"ל "כל מי שלא נבנה ביהמ"ק בימיו כאילו נחרב בימיו נ' ג"כ שחוב עצום מגולי להסיח דעת מגלות השכינה וצורה על בנים שגלוי מעל שלחן אביהם, וכ"נ מדברי חז"ל ברכות ר"י פ"א שהשכינה מיללת ע"ז ג"פ בכל יום, וכן מזה"ק וכתבי הארז"ל שאריכו מאד בה... לכל בר ישראל לקום בחצות הלילה ולהשתחף בצער גלות השכינה ואיפסק בשו"ע סי' א', ועי' גם בס"י תק"ס הרבה דברים לעשות שלא להסיח מצער חורבן הבית. ומצאתי תקנה מעט, ומרובה הוא לפי ערך הדור (כמבואר בשער הקדושה לרח"ו דהכל נחשב לפי הדור) להתנזר עכ"פ מבשר בהמה שמראה לצער (וכמו דקיי"ל בענין בין המצרים) וגם מיין כל ימות השבוע ויכוון להדיא לכוונה זו ויעלה לריח ניהוח לפני ד' (סודי הדברים פ' תרומה עה"כ ועשו לי מקדש ד"ה ולגודל).

★ ★ ★

בראשית חכמה שער הקדושה (פרק ט"ו) כתב וז"ל: כי המאכלים הטמאים שהוחרה לנו התורה מהם, שורה עליהם רוח חיצוני וטמא, ולכן האוכל אותם מטמא נפשו, ומראה על עצמו שאין לו חלק בקדושה ולא באלקי ישראל, כי הדבר הטמא נעשה חלק בעצם האדם, והנפש מתלבשת שם, נמצא שהוא מטמא גופו, ומטמא נפש המתלבשת בו, וזה שכתב בזה"ק גפשי' וגרמיו, ולכן ראוי להחמיר האדם על עצמו במאכלו, שלא יתי' בו צד איסור כלל עכת"ד ז"ל.

זה השער לד' צדיקים יבוא בו

ספר שמירה טובה

מתאר בפרוטרוט רוע מצב השחיטה בניו-
יארק ובארצות הברית בכלל, עפ"י מה
שראו עיני המחבר בעצמו במשך ח"י
שנה היותו שו"ב במדינה זו.

מאת

חיים מאיר בן מרדכי ז"ל
באלל, שו"ב

510 סוטטער עוועניו, ברוקלין

ניו יארק, התרפ"ה

הוצאה תשיעית

ברוקלין יצ"ו שנת תשמ"א

יצא לאור ע"י חברה מזכי הרבים

כה דברי רבנו יונה (שערי תשובה ג') על הפסוק "לא תוכל להתעלם" (דברים כב, ג): "הוזהרנו בזה שלא להתרשל בהצלת ממון חברנו וכו', אף כי הוזהרנו להשתדל בהצלת חברנו ולשית עצות לעזרתם בעת צרתם, ואמר שלמה "התרפית ביום צרה — צר כחכה" (משלי כ"ד) פי': אם יש לך כח להציל בעצה או בהשתדלות ואתה מראה את נפשך שאין בכך יכולת — יוקצר כחך. מדה כנגד מדה. ונאמר אחריו: כי תאמר הן לא ידענו זה, הלא תוכן לבות הוא יבין ונוצר נמשך הוא יודע והשיב לאדם כפעלו; הנה המניעה מן ההצלה ושית עצות על העזר, הקב"ה יחשוב לו לעון כאילו עשה לרעהו רעה בפועל וכו', וזהו השיב לאדם כפעלו" עכ"ל.

מזה אנו למדים כי אם האדם יכול לעזור לחברו בענייני נצחיות, כגון להדריכו בדרך הישרה, דרך התורה, על ידי תוכחה, ולא עשה זאת נחשב לו כאילו עשה לרעהו רעה בפועל ממש כנ"ל, וזה מפני חומר העון של מניעת התוכחה, שעליו אמרו חז"ל "לא חרבה ירושלים אלא על שלא הוכיחו זה את זה (שבת קי"ט). הרי שחז"ל עברו בשתיקה על עוונות חמורים של הדור ההוא והזכירו רק את הדבר הזה של אי קיום מצות עשה של "הוכח תוכיח את עמיתך" (ויקרא יט, יז), וכל כך למה? מפני שהם מצאו כי זהו המפתח לכל העוונות כפי שאמרנו.

בספר שמרו משפט מהרחנח"צ ר' עקיבא וקפ"ל בעהמ"ח לכ העברי כותב וז"ל: הנחצה"ק ר' נתן אדלער זל"ה רצה לספול השו"ב דפפ"ה, ולהכניע תחומם של הפס"א חשודה על השוכים הפסילים במוד על הרבך תחיל וכו', ואלמלא השיג כל רצונו הי' בא משיח צדיקנו, אך הפס"ם העמיד עליו רודפים קצבים, וחצריך לברוח מפפ"ד, ותלמידו הח"ס רץ אחריו כמה פרסאות וכו' עכ"ל (הובא בספר משכיל אל דל עיי"ש באריכות).

מעשה נורא שאירע בפלאוואקיי מקצב שהי' מאכיל מריפות ח"ו

ידוע המעשה הנורא שאירע בתקופתנו לפני כארבעים שנה במלא-וואקיי ביישוב סמוך לווישניץ, שהקצב דשם הי' מוכר לאחד מחשובי בעלי הבתים ולבסוף נחלה במחלה מסוכנת ואז קרא לפני נסיפתו את הדיין של הקהלה והודה לפניו שהרבה שנים מבר בשך מריפה לישראל ואמר שזח בשך כשר, ואח"כ מת, וכשהחברה קדישא התחילו לחפור הקבר נתמלא הקבר עכברים, ורצו להבריח את העכברים ולא יכלו בשום אופן, וחפרו קבר אחר וגם זה נתמלא עכברים, וזרקו לתוך הקבר קש ועצים ועשו מריפה גדולה ושמעו קולות בכי' ומרוב פחד ברחו משם החבריה קדישא ואח"כ שוב נתמלא הקבר עכברים ובאו לפני הרב ושאלו אותו מה לעשות והשיב שישכיבו את המת כך בקבר ושמו את המת בתוך הקבר מתוך בכיות על התרפה של המת ותקף שהשיכבו אותו בתוך הקבר התנפלו עליו העכברים ואכלוהו כולו רח"ל. המעשה הזאת נתפרסמה בכל המדינה ורבים עשו תשובה.

ספר

שמירה טובה

כ"ו

כל לשון שמירה הנזכר בתורה למקומותיהם
 ותעודותיהם, ומבאר איסור גלוח הזקן בכל
מיני גלוח ואפילו בסם, ומתאר בפרוטרוט
רוע מצב השחיטה בניו-יורק ובארצות
הברית בכלל, עפ"י מה שראו עיני
המחבר בעצמו במשך ח"י שנה
היותו שו"ב במדינה זו.

ונוספו בו מראה-מקומות מכל הש"ס להלכה למשה מסיני,
 הן שנזכרו בסוגיות הגמרא והן ברש"י או

כתוספות, אחד מהם לא נעדר.
 כל אלה חוברו לה יחדיו עפ"י הלכה, דרוש
 ומוסר ועפ"י הזוהר הקדוש

סאתי

חיים מאיר בן מרדכי ז"ל בא"ל, שו"ב

510 סוטטער עוועניו, ברוקלין.

ניו-יורק, התרפ"ה.

מפתח פרטי החיבור.

מעלת הבעלי מלאכות, שהמלאכה מכבדת בעליה.
 לשמור מן מלאכה באיסור, מחילול שבת הלילה.
 לשמור ללמוד חומש עם פירש"י, והלכות מנהגי ישראל,
 פירוש אדם לעמל יולד.
 לשמור בלימוד התורה שיהיה לשמה.
 לשמור שלא להקל בשום דבר מדברי סופרים.
 לשמור כל השמירות האמורות בתורה.
 לשמור הנהגת קרושה בבית הכנסת.
 לשמור הלימוד וההנהגה של חינוך הילדים.
 לשמור לא לברך ברכת המפטיר בשלא לצורך.
 לשמור לקיים הסכמת פוסקים אחרונים באיסור גלות.
 לשמור שהעוסקים במלאכת הקודש לא יהיו מגולחים.
 לשמור ולתקן הנהגת השחיטה בבית המטבחים.
 פירוש להראיה שהביא הרב בית הלל לאסור העברת השער
 ע"י סם, מנמרא נזיר דף מ'.

ידיעת הרופאים בהעברת שער על-ידו סם.
 שאלה לרבים מענין גילות ע"י סם.
 הלכות שנאמרו למשה מסיני הנמצאים בש"ס בבלי, גם
 הנאמרים מפני הזקנים והנביאים.
 דרוש על ענין גמילות חסדים.

הקדמה

הננו מציגים לפניכם העתקה מספר שמירה טובה שחיברו שוחט ירא וחרד שעסק במלאכת השחיטה ארבעים שנה ועשרים האחרונים היתה בעיר ניו יארק ולבו ראה הרבה מכשולות בבית המטבחים הן מצד המתעסקים, והן מצד המכשירים, והן מצד רבנים המסייעים בעקיפין, ובהיות שהמכשולות שמונה והולך שייכים גם בזמן הזה אשר תהליך השחיטה היתה אז בערך כמות שהוא עתה, וגם שיחת האנשים שעליהם שעליהם רבצה האחריות השתמשו באמתלאות שונות ובאותן הלשונוות משתמשין כאז כן עתה, כאשר יראה כל המעיין בפנים. וע"כ לדעתי זכות הרבים לפרסם זאת הקונטרס והערתי עליה איזה הערות נחוצות כפי הענין ובקוצר.

גם לתועלת הרבים חלקנו דבריו לקטעים עם כותרת בראש כל ענין חדש, ליתן סקירה כללי להנמצא תחתיו. ואקוה שיתעוררו הרבים ויפקחו עיני עורים המגששים באפילת חשכת הגלות המחשיך עיניהם ולכם של ישראל מרוב צרות והשעבוד ותתרכה הדעת.

וד' ממרום יערה עלינו רוח טהרה לעבדו כולנו שכם אחד מתוך נקיון והודככות נרו"נ מעתה ועד עולם אנס"ו.

נ. ב.

לא הוספנו בפנים דברי הספר "שמירה טובה" אפילו אות אחת רק הכותרת (קעפליך) והוספנו הערות מלמטה והרוצה לראות דברי הספר כמו שנדפס בימים ההם כצורתה ימחול לעיין בסוף הספר.

מובא בספר צפנת פענח מכה"ק בעל התולדות פ' יתרו (ד"ה ונראה דשמעתי ממורי), ומובא גם בספר דגל מחנה אפרים פ' עקב, וזה לשונו: שמעתי ממורי דוש בכתבי שאלות ותשובות של הרמב"ם ששלחו מדינה אחת להרמב"ם והתמו על שאלה זו במספר שבקיים אלף, ילמדנו רבינו, מאחר שאין תחיית המתים מפורש בתורה, רק בש"ס רמזו ודרשו מהובחות שלהם, אם כן גם לנו יש להוכיח ולדרוש איפכא וכו'.

והרמב"ם לא רצה בעצמו להשיב וצוה לתלמידו ר' שמואל אבן תנון לכתוב תשובתם, ותוכן ענין תשובתם הוא זה. אבאר לכם מאחר שנמשך לכם ספק זה, אם כן אין נשמתכם נמשך מכני אברהם יצחק ויעקב רק מאנשי סדום ועמורה וכו'.

והנהגה נפש האדם הוא דם הנעשה מברירות המאכלים, ויש כמה מיני בירור, בתחלה על ידי שזורקת המרה טפה במאכל שכתוך מעי, נברר הגם ועב ונעשה צואה ויוצאה לחוץ, בירור ב' יוצא למי רגלים, בירור ג' נעשה זיעה, בירור ד' נעשה שערות וצפרנים, בירור ה' הדם נבלע בכבד וטחול וכו', ומבחר הדם נכנס בלב ואחר כך כמות, ומה נעשה השכל והדעת, ומדבריהם נראה שאתם כופרים בדברי חז"ל, אם כן לא נזהרתם מאכילת איסור ודברים טמאים, והשכל והדעת שלכם נעשים מהדמים של טריפות ואיסורים, והשכל והדעת שלכם נמשך להכריע אל הזומאה כי ממנו נעשה, ואם כן איך תוכלו להכריע בשכל שלכם נגד רבותינו חכמי התלמוד, אשר רוחב לבם הי' רחבה מני ים וכו', ותדעו נאמנה מאחר שירדתם לספק זו וכפירה זו שהפורעניות קרובה לכם, וכך עלתה להם שכא עליהם מלך אחוז והרגם והשמידם, ורצו להמיר דתם ולא קבלו אותם מאחר שכפרו בתחיית המתים, והאומות מאמינים גם כן בסוד הגלגול ותחייה, וכמ"ש הפילוסוף וכו', ומעט מזער נמלטו להרמב"ם וחזרו בתשובה, עכ"ל.

כתב האוהה"ק פ' שמיני עה"פ ולא תטמאו בהם וגו', אולי שיכוין לומר לכל יכניסו בפיהם אפי' בהיסח הדעת, אלא שישתנה הפנים דבמודיע תעשה נפשו שקץ, ובשוגג תטמטם נפשו ונטמאת, והוא אומר ולא תטמאו במ עכ"ל. עוד להלן עה"פ והתקדשתם והיותם קדושים וגו', פי' שאם מתקדשים למטה לכל יכנס בגופם שום דבר טמא, גם ד' ישמרכם בזה עכלה"ק.

ספר
שמירה טובה

א

**מנהג בכל תפוצות ישראל שהעיר מחזיק-הרב,
והרב השוחטים ובניו-יורק הכל מהופך**

(כדף כ' וז"ל)

זאת ועוד אחרת: שמהראיה שאביא לכם על אכילת ספיקי טריפות חראו ותכינו בעצמכם שהאשמה היא על ראש עמנו בני ישראל, שאינם עושים כתקנת העיר כנהוג מעולם בכל תפוצות ישראל, שהעיר תחזיק את הרב והרב מחזיק את השוחטים. ¹ וכארצנו אף שניו יארק היא עיר ואם בישראל, היא ההיפוך מן הקצה אל הקצה, אין העיר יודעת מהחזקת הרב ולא רב יודע מן השוחטים, וכמו הפקר היא לכל בין לרבנים ובין שוחטים, ומי שיש בידו לקחת באיזו תחבולות נשאר ידו על העליונה.

ב

**בניו יארק כל הרוצה נעשה רב, וכל הרוצה
נעשה שוחט**

התנא אמר לנו עשה לך רב וקנה לך חבר, והיינו, שראשי העיר יבחרו רב הגון וישר, כמ"ש צדק צדק תרדוף, והרב ישגיח על

1. המחבר בוכה תמרורים על שינוי העצום שבין עיר ניו יארק לבין מנהג תפוצות ישראל שמעולם, בימי קדם בכל הארצות היו הקהל מחזיקים בהרב, והרב מחזיק השוחטים ובאופן זה הי' אימת הרב על השוחט ואימת הקב"ה על הרב. בעיר ניו יארק נתהפך הגלגל בעלי המטבחיים מחזיקין בהרב (בעירוף שארי בתי חרושת המייצרים מיני מזון ושתי' וגם בהשוחט ואימת בעלי בתים מוטלים על שני אלו הרב והשוחט וזה לבד די והותר לקלקל כל הכשרו של הרב, והגם שהמחבר מצייר ענין הרב והשוחט בע"א קצת, מ"מ בימינו כן הוא).

השוחטים שיהיו תמיד תחת ידו בהשגחה יתירה.² ובפרט כעיר גדולה זו שבארצנו, ואם ימעט כרב א' יעשו ב' או ג' באופן שהם יהיו נחשבים לרב הכללי, שבלעדם לא יהיו שום רב להרים ידו ליתן הכשרים על שום דבר, רק שיהיו עוד הרבה³ רבנים מסתעפים להם ומסייעים להם, על ידי רשותם. אבל אצלנו כל הבא לעיר ממציא לו איזה חברה ע"י⁴ איזו תחבולות ונעשה רב וכן השוחט ממציא לו איזה האלטיילער ומשולם להשוחטים כפי שיחפשו ונעשה שוחט ולהרב אין שום⁵ דעה נזהה,

2. כוונת המחבר דבעיר גדולה הוי"ף יותר נקל ושכיח וצריכה זהירות יתירה, ועוד כוונתו דבעיר ניו יארק יותר באפשר להקל להחזיק ברב שהרב ישגיח על השוחטים ק"ו מימים הראשונים שגדל הלחץ זו דוחק הפרנסות ואעפ"כ הרזיקו ברב, כ"ש בעיר גדולה כניו יארק שהרחבות מצוי' ודאי צריכה להיות כן, ולא שיהיו עיני הרב לבעל החרושת ומצפה לטשעק שלו, דבכה"ג פשיטא שעל כל פשעיו תכסה אהבת בצע ממון שלו.

3. נקודה מפליאה העיר המחבר לא כמו שנוהגין שרב אחד ממונה על הרבה חלקי כשרות, וגם דין תורות ועוד, דא"א שתהי' מלאכתו באמונה עי"ז, וגם לא יעמיד תחתיו סתם משגיחין כפי הנהוג אלא יהיו הרבה רבנים כ"א ממונה על חלק שבידו לפקח, ועליהם רב הכולל.

4. כוונתו למנהג ארצה"ב דכל הרוצה להתנהג ברבנות ממציא לו חגרה פותח ביהמ"ד ומדביק טבלא מבחוץ כאן קנה מקומה בהימ"ד פלוני, ומתאונן המחבר שהוא חורבן עצום, כי עי"ז ביד כל ריק ופוחז ליקח מטה הרבנות בידו, דבימי קדם היו הקהל מקבלין הרב, ולא חסרו מבקרי ומחפשי מומין שהיו חוקרין ובודקין בשבע חקירות ועוד שבע, ובעבור כל פגם כל דהו ביראת קל שמצאו בו מענו מלקחתו עד שהי' קשה התקבלות רב כקריאת ים סוף, אבל בזה"ז פותח ביהמ"ד כפותח חנות, ומי שאינו מרוצה עם הרב ילך לביהמ"ד אחר והרב מצידו אומר לנפשו שפטור מלהטיף מוסר כיון שהם לא קיבלוהו עליהם למורה ומדריך רק הוא בעצמו קיבל נפשו לרב לקיים החז"ל "לעולם ילמד אומנות נקי' וקלה", ובין דא לדא, הדורות מתדלדלים בעוה"ר.

ועי"ז נחסר פרנסת הרב כי לא קיבלוהו בני אדם ע"מ לפרנסו, וכבר א"א לו לילך לבתי העבודה ולעסוק בסתם מלאכה כתפירת בגדים, או להסתחר בפונדקי שהי' כ"ז פגם לתואר "רב" שלו וכתוצאה מזה נעשה משררות שלו עבדות ונעשה עבד לבתי מייצרי מזון, ובעלי המטבחיים, להכשיר פרי עמלן, בתחלופת משכורת הגונה, שמעה עמי בינה זאת.

5. פירוש לא מיבעי' שאין שואלין ממנו אם השוחט הגון בעיניו, אלא גם ברואה כי השוחט קל ומכשול הרבים אין בידו לעשות כלום, כי השוחט והקצב קמים עליו כחגיתות של ברזל ומשתיקין אותו בנוזפה.

ט

אם הפארמאן מהשוחטים אומר עליו טוב הוא למלאכה, אז נשאר שו"ב לעיר, וכן הוא שוחט את העיר וד"ל.

ג

הרבנים מתיפים שהעם יהנו מהם

וממילא רבנים ושוחטים כאלה כמה יתכבדו לפני העם אם לא בראשי האנשים האלה וגו'. והיינו שעושים את ראשם שוים ליתר העם בהקפת הראש ומפאת הזקן, אז העם נהנה מהם, בראותו שהם שוים עמהם ומן הסתם היתר גמור הוא. והגם שבזמן הזה ישנם אצלנו רבנים מפורסמים ג"כ, שבאו מיוראפ, שעליהם אפשר לסמוך כבכל ערי ישראל, אבל אין בידם שום כח וחוזק לעשות דבר מה, כי הרבנים הראשונים מחזיקים ⁶ בחזקה את העיר, ולא העיר מחזיקה אותם, שנוכל לאמר עליהם שום דעה. וזוהי כוונת התנא עשה לך רב, היינו שהרב יהיה נשמע לך להיראים והשלמים מהעיר ולא שהרב יהיה עליך כמו שירצה. אשרי הדור שהגדולים נשמעים לקטנים, ואז גם הקטנינו נשמעים לגדולים. וזהו שמסיים התנא וקנה לך חבר, היינו, איך יהיה כזאת הוא רק על ידי קנין, כי ידוע שהקנין אי אפשר להיות על יד אחד אחד רק מידו של זה ליד חברו, כן הוא בקנין חבר, שכל עם בני ישראל יתאספו בחברותא ויתנו כפיהם בקנין זה עם זה להסכמה אחת על החברו אז יהיה הכל טוב וישר.

ד

יסוד מכשיר הגון חקירה על שורש כל דבר

הן ידוע לכל המאמר שיש בדברי חז"ל, זרוק חוטר אאורא אעיקרא קאי. והגם שהוא כמו משל של הדיוט אעפ"כ שיחת חולין של ת"ח צריכים לימוד, ויש ללמוד מזה כשאדם בא לעיין איזה דבר יראה בהשורש של אימיתות הדבר, זוהי הכוונה אעיקרא קאי, גם כי שלמה המלך ע"ה אמר החכם עיניו בראשו, היינו שהחכם יתן עיניו לעיין בראשיתו של דבר, אם יתוקן הדבר מראשיתו יהיה טוב גם בסופו, וכן מפורש גם בתוה"ק (דברים כ"ט) פן יש בכם שרש פרה ראש ולענה וגו' הרי שהתורה מזהירה לנו שיהיה השרש שלנו טוב, ואם יהיה לא מהטוב ⁷ נעקור השורש, כי כן הוא האמת, מה יועילו אם יקצצו הענפים

6. עיי' לעיל מספר 4 ותבין דבריו שבכאן דכוון למ"ש שם.

7. כוונתו באם אחד בא לעשות תיקונים בבית המטבחים בדברים הנראין שלא כהוגן בעיניו, לפתי יחשב, ודומה לקוצץ ענפים מאילן המושחת בשורשו

יא

שנעשה בבית המטבחים, עד שיעמוד שם במלאכה עצמה עם כל הפועלים דשם עם הנכרים ועם היהודים לא פחות מזמן שלשה חדשים רצופים ובתמידות מראשית מלאכת היום עד סוף מלאכת היום, אז תהיה לו ידיעה להבין מה שאפשר להיות טוב או לא טוב. כי אין אדם אחד יכול לראות למרחק מה שהשני עושה שם ומה שרואה בעצמו ואינו עושה במעשה ידיו, וגם אם ראה במקום אחד לא יכל לראות מה שבאותו רגע נעשה בחדר השני והשלישי והרביעי וגו', כי השורר השחוט יתחלק אחר שחיטתו לשבעה חלקים למקומות ולחדרים שונים, ששם נגמרת המלאכה של כל אחד ואחד, על כן ראייה כזו אינה שוה ¹⁰ כלום, כי אין לשום אדם שבע עינים שיכול לראות בפעם אחת בשבעה מקומות, לא ראייה ולא ידיעה!

ז

שוחט שעסק בבית המטבחים בעצמו ואינו רוצה לטעום טעם בשר

ידוע לכל מאמרו של רבא, שכל איש במקום שאין מכירין אותו שרי לאודועי נפשיה, לכן אודיע אני היום ברוך השם כבן שבעים ושתים שנה ועד שנת הששים לערך עסקתי במלאכת שחיטה ובדיקה מבן עשרים שנה לערך עסקתי בשו"ב בעיר נעוועל עם שוחטים מפורסמים בתורה ויראה. ה"ה ר' משה ליב ז"ל בנו של הרב המפורסם ר' פרץ שהיה רב במחננו נעוועל ולסוף ימיו בעיר טשערנינאו ושם מנוחתו כבוד, ואחריו לא קם כמוהו זי"ע, וכערך עשרים שנה עסקתי בשחיטה ובדיקה פה ניו יארק, וזה יותר מעשר שנים שחדלתי מלעסוק בשו"ב, ובה"ש שהזמין לי פרנסתי שלא אצטרך למלאכה לעת זקנותי וכה יתן לי הנותן מטובו לכל להחייני ולהחזיקני כל ימי חלדי האחרונים וטעם של בשר בהמה דקה או גסה לא טעמתי זה כארבע עשרה שנה, כי גם בשלש שנים האחרונות שעמדתי עדיין במצב עסק

10. ענין הבלבול והסיבוך בבית השחיטה ע"י ניתוח הבהמה להרבה חלקים והתחלקותה למקומות וחדרים שונים ישנם גם היום, ובקצת ענינים עוד נסתבך יותר ויותר מימי קדם.

השו"כ בבית המטבחים לא אכלתי גם מהבשר ההוא, ¹⁰* יען כי יחר השוחטים לא עשו כראוי ולא יכולתי לעמוד נגדם עד כי משונז זה עזבתי מצבי שם.

ח

כאשר מתאוננים אודות מכשולות לנכבזי, העיר צועקין לך אל הרב

והודעתי מזה לכמה בע"ב מהגבירים והנכבדים שבעיר ונתנו לי תשובתם: אין אנו משגיחים אחר זה ויש לנו שם רבנים האומרים כי הכל טוב ומוכרחים אנו לסמוך ¹¹ עליהם.

ט

רבנים חותמים חותם כשר על ספק נבילה וטרופה בתירוץ דאל"כ ימכרו נבילה ממש

וכאשר דברתי עם רב אחד ידוע שמהראוי גם לו לעזוב את השגחתו על בית המטבח, למען ידעו רבים שאין להם שום השגחה, ולא יהיה הקולר חלוי על צוארו מלהכשיל הרבים, אמר לי בזה הלשון: מה יהיה התועלת מזה שאלך לי, הלא השוחטים יקחו להם רב אחר שיוזיה עוד גרוע ממני! כי השוחטים הם הבע"ב על זה איזה שיבחרו ויציגו

10. למדני מכאן כמה דברים חרא כי מעלת השוחט אינו מעיד על הבשר הנמכר בשוק כי טוב הוא בטענה דאלמלי הי' איזה פקפוק ודאי לא הי' שוחט פלוני עובר שם, וזה איפוך ממה שאנו רואין שוחט שעסק בשחיטה ולא רצה לאכול מבשר שבבית המטבחים, מטעם שוחטים האחרים.

ועוד אני מעיד כי שמעתי משוחט מומחה מאד שהעיד על עצמו כי בהיות שהמכשולות עצומים מאד גרר בערו שלא לאכול בשר רק ממה ששחט הוא ולקח משם לביתו, לא זולת.

11. אין כל חדש תחת השמש וכחיום הוזה תמצא תירוץ זו בפי כל הבריות מגדל ועד קטן, וממש יצאתי מהתפעלות כאשר אמר לי אחד בזה הלשון, "כאטש איך ווייס אז די פללייש פראדוקציע האט מערערע כשרות פרבלעמן ווייל איך האב דארט געארבעט פונדעסטוועגן עס איך ווייטער דאס פלייש אויפן רביס חשובן וואס געט השגחה" הישמע כזאת והיתקבל תירוץ פטופטי כזה על דעת בר שכל? ק"ו בן ק"ו בבי"ד שלמעלה

אותו לפני ההאליילערס והם פוסקים לו שכירתו לשלם, ובזה הוא נעשה רב ומוחזק על כל העיר ואגפיה, כי שמו עם החותם שלו נחלה על כל הצאקס בשר הנמכר בעיר ובקאנטרי ונודע לכל שהוא הגדול ועליון על כל הרבנים שבעיר. ¹² ובאים אצלו לקחת הכשרים על נל הפראדוקטען הנמכרים בהכשר ומשלמים בעד ההכשר שניתן להם ככי טוב ביד פשוטה, יען כי ההכשר שלוקחים מהרב המה משאירים אותו לירושה ¹³ גם לבני בניהם עד סוף כל הדורות, שהדבר ההוא נעשה בהכשר הרב ויאכלו המהדרין מן המהדרין. וראיתי הכשרים כאלו במקומות שהרב לא היה שם מעולם, לא הוא ולא משגחו, וגם כי באיזה פעקטארי שיש איזה משגיח, גם שם מסתפקים במשגיח אחד במקום שנצטרך חמשה משגיחים!

הילוך השחיטה פה ניו יארק

ואספר לפניכם מתהלוכת השחיטה דפה ניו יארק:
לערך שלושים שנה למפרע הסכימו כל אחינו בני ישראל דניו יארק לשלוח לעיר ווילנא ברוסיא להביא את הרב המפורסם ו'

12. הערה נפלאה העיר לן המחבר כי רבנים הקלים מרויחים בנתינת חותם הכשר שלהם בכפליים, חדא הון תועפות ממון ההכשר, וגם כבוד שע"ז מתפרסמין בכל קצוי ארץ לרב מפורסם, אשר בלתי זה לא הי' יודעין ממנו כלל וכלל וכמובן דכל כי האי גוונא הנסיון כפול והמכשלה עצומה-וכ"ז ללמד על הכלל כולו דכ"מ שיש לחוש שלהוט הרב אחר כבוד המדומה יותר מעותדין להנזק מהשגחה של-ויבפרט זה ירדנו ג"כ פלאים מימי קדם שכל רב בעירו לא הי' נצרך לפרסום כי הי' מפורסם בעירו (לבר מה שהיו עסוקין במלאכת הקודש ומובדלין מכבוד המדומה) וגם לא היו מקבלין ממון יתירא מקופת הקהל בעבור כל השגחה. ובניקל הי' להם לעמוד בנסיון שלא לחתום שמם על מאכל מפוקפק לא כן בימינו שמקבל שכר מיוחד על כל מאכל ומשקה בפני עצמו, וגם נתפרסם שמו בכל קצוי ארץ ונתרומם הוודו ותפארתו, מי פתי יותר ע"ז כל שיש אמתלא כל דהו להכשיר.

13. הכוונה למנהג הרבה בעלי חרושת שחותמים על חבילי וקופסי מזון שם רב המכשיר שכבר שבק חיים לכל חי עשרים ושלושים שנה ונראה כמצבה לנשמת פלוני הרב ומאנין בזה דעת הקהל. וכ"ז לבד מהכשירים הניתנין על מיני מזון אשר לא שזפתם עין הרב מעולם, ולא ראה רק מטבע הכסף הנשלח לו תמורת חותמת הכשרות.

יעקב יוסף ז"ל, ונתקבל להיות רב הכולל דפה, ובאמת שהוא גדר הויבה פריצות והתקין תקנות טובות בעד עמנו בני ישראל דניו יארק. אך יען שהיה ההכרח לדבר עם סוחרי העיר ובפרט עם ההאליילער של בית המטבחים של גסות ודקות, שכולם מאנשי שפת אשכנזית ואנגלית, וזה לא היה ביכלתו של הרב לדבר אתם, היה מההכרח לתת לו איזה רב לסניף ולסרסר, שביכלתו לדבר בלשונם. ובאותו הזמן היתה החברה של אנשי אונגארן ידם תקיפה פה ניו יארק בעשירות, ואחרי הרבה סכסוכים בתוך בני עמנו בני" את מי יבחרו לסניף להרב, גברה ידם של אנשי אונגארן שיקחו את הרב שלהם, ד"ר ידוע בכאן, כי הוא מלומד ביותר בלשון אשכנז, כי שם נתגדל ושפתו נאה עם כל ההאליילער, ובמה שנוגע להוראת דבר תורה לא היה שייך, כי לא נצרכו לו, כי זויה הרב הכולל, שבלעדו לא היה נעשה שום ד"ת.

הרב הכולל קבץ ואסף את כל השוחטים מן העיר שיעמדו לפניו בנסיון, והשו"ב שלא הוכשר בעיניו העבירו הכל כדת, גם חיקן שיהיו פלאמבעס נתלים על הבשר כשר, גם על העופות שנשחטו בהכשר ובחותם הרב והכל היה על צד היותר טוב הן בכשרות והן בהנהגת היהדות בבתי כנסיות, והיה כן עד העת שחלה ונפל למשכב ולערך חמש שנים לא יצא מפתח ביתו עד זמן מנוחתו כבוד זי"ע, ובמשך החמש השנים האלה היתה אשתו של הרב המושלת בביתה ונשתנה הרבה שנים בביחור, כי הוא לא ידע מזה, ובתוך השנים האלה נתחזק הרב הנ"ל העוזר, שהיה עושה הכל בפקודת הרב הכולל, ועבור הרב להחזיק מחיתו.

ואחרי מותו של הרב הכולל לקח עוזרו את הרבנות ביד חזקה, כי הוא הנכבד אצל ההאליילער ולא רצו לקבל שום רב אחר, כי הוא המדבר טוב בשפתם וגם מבני עירם, וממילא נשאר גם לרב על העיר ליתן שאר ההכשרים, כי זה כלל גדול פה ניו יארק, את מי שהאליילער מחזיקים לרב זהו רב העיר, כי הם משלמים את השכירות מדי שבוע בשבוע די ספוקם, גם השוחטים כולם סרו למשמעתו, כי עשה להם הנחות רבות, גם הם התחילו לספר פאת זקום כמו שהוא עשה, רק שהם היו מיפים כוחם לספר ביותר, כי הם יודעים את הנאמר בהגדה כל המרבה לספר הרי זה משובח, וחולי זה נשאר גם עד היום הזה.

והשוחטים נתעלו במעלה העליונה אצל ההאליילערס עד שנעשה ידם תקיפה ועליונה גם על הרבנים והרבנים מוכרחים להיות

נשמעים להשוחטים בכל תהלוכות עיני השחיטה, גם השוחטים נתקשרו כולם בשם יוניאן, כמו החייטים, ושום שוחט לא יקובל להיות שוחט עד שישלם כפי משכורתם שנתפשרו ואז הוא נכנס להיוניאן להיות שוחט, ואין להרב לומר שום דעה בזה, וחזיון השוחטים אצל ההאלסיילערס נתהווה רק על ידי דבר אחד, שאחר מיתת הרב הכולל עשו השוחטים הנחה גדולה לבעלי הבתים שלהם וגם לעצמם, והיינו, כי מתחילה היו משלמים להשוחטים מדי שבוע בשבוע, כמו כל שכירי הפועלים כך וכך לשבוע, וממילא מובן שלא היו נוגעים בדבר כמה יהיה מהם טריפות, אבל אחרי מותו שינו את ההסדר, שהשוחטים יקבלו את שכירתם רק מהכשרות ולא מהטריפות, ובכמה נתרבה מספר הכשרות אצלם מבראשונה, זה לא אוכל לומר על ברור, יען שאני לא שמשתי בכית המטבחים ששם היה הד"ר הנ"ל, רב, כי אני הייתי בכית המטבחים שהיתה תחת השגחת הרב ממאסקווי ר' יעקב ווידרעוויץ ז"ל, ועמדתי שם במלאכת השו"ב ח"י שנים עם ה' חדשים, וכל שנותיו של הרב ממאסקווע הנ"ל הפצירו בו הבעלי בתים, היינו ההאלסיילערס שיעשו גם הם לשלם להשוחטים מהכשרות, ולא הניח כזאת לעשות. רק שיקבלו את שכירתם כשכירי יום מדי שבוע בשבוע, וזכות זאת יעמוד לו, שדבר גדול עשה.

וממילא כל הפועלים הישראלים, המבדילים הכשרות מן הטרפות, כמו בלאמביכער מהבשר ומן (הסמאל סטאף) היינו הקרבים והראשונים והרגלים, ג"כ קבלו את שכירתם מדי שבוע בשבוע מן הבתים ולא היו שייכים להשוחטים, ולכן היתה היכולת לפועלי מלאכה זו לעשות הכל כד"ת.

יא

סדר השחיטה ובדיקה וניתוח

באותו הזמן היה סכום השחיטה לערך 3000 לשבוע, ובשעה אחת היה הכל נשחט ונגמרה כל המלאכה שלהם, ערך ששים שורים גדולים, ולפי החשבון יעלה רגע אחד לשור להגמר כל מלאכתו. ההפשט והניתוח והנקיון מהקרבים ולכל אחד יוכל על מקומו הראוי לו להיות, ומי שלא ראה את כל זאת יתמה: היכול להיות שברגע אחד יוגמר כל המלאכה משור גדול! אבל כן הוא הדבר, כי ¹⁴ תיכף שנשחט

14. וסיטעם הלזה נוהג גם בזה"ז בינו והתובננו היטב בדבריו כי ממנו תבין סדר השחיטה והבדיקה לבשר בהמה שאוכלין כהיום.

השור יבואו ששה פועלים בפעם אחת, ארבעה יפשיטו את הרגלים, אחד הראש ואחד מתחיל (רק התחלה הוא עושה) להפשיט מן הצואר לכרס ומניחה כך בלי הפשט, רק עשה מקום מהיכן שיבואו פועלים אחרים להפשיטו אחר שיתלו את השור על רגליו האחרונות, בעזרת מכונה נתלה במהירות, ואחרי כן יבואו פועלים אחרים לגמור את ההפשט ולחלק לחלקים, ועוד פועלים עומדים מוכנים עם עגלות קטנות ההולכות על שני אופנים, באחת מהן יקבלו הקרבים ובאחת הריאה והכבד, באחת מהן יקבלו את הכרס לבד, כי גדול הוא, ובעגלה אחת יתנו את הראשים. בעגלה אחת מקבצים את הרגלים, וכל אחת מהן תובל למקומה ולחדר מיוחד ששם מנקים את הקרבים מהפרש ומן החלבים, והבני מעיים גפרדים לג' חלקים, הדקין לבד והרחבים לבד והקיבה לבד והכרס לבד, כי כל דבר ודבר נמכר לחוד, וכן הראשים לבד והלשונות לבד, והכל מנוקה בשטף מים רבים לכל אחד, כי עכו"ם מקפדים אנקיותא יותר מישראל, כידוע.

ורק בשורה הראשונה הנשחטת בתחילת היום שנים עשר זה אחר זה בפעם אחת ישחאה זמן ערך חצי שעה, יען שהפועלים מוכרחים לעמוד זה אחר זה ולהמתין עד שהאחד גומר את מלאכתו ואז מתחיל השני את מלאכתו, אבל בשורה השניה הנשחטת אינם ממתינים כלל, כי בעוד שהשורה הראשונה לא גמרה עדיין את המלאכה בשלמות, השורה השניה, שנים עשר שורים, נשחטים ומונחים על הארץ והפועלים מפשיטים את הראש והרגלים ועושים את מלאכתם על הארץ ומכירים הכל שיהיה מוכן ומזומן לתלותם בעזרת המוכנה על מקום הראשונים, ופועלים שם לרוב עד אין מספר, ומה שהאחד עושה לא יעשה השני, רק שמתחילים ומזמינים אחד לשני מה לעשות ומה לגמור, והראש (פארמאן) עומד על גביהם שלא להניחם לרגוע אף רגע אחד, ולפעמים היו זמנים כאלה שנצטרכו בעלי הבתים לשחוט יותר, אז היה נגמר 80 שורים בשעה אחת, כי פועלי עכו"ם הם לרוב וביום שצריך יותר הוא מרבה בפועלים יותר.

ובתוך הזמן שהשור השחוט מונח עדיין על הארץ¹⁵ מוכרח השו"כ לבדוק הריאה בבדיקת פנים, ואם ישהה רגע אחד יותר בבדיקתו בשור האחד הוא מפסיד את בדיקת השור השני¹⁶ המונח אז על הארץ.

15. היינו הזמן הקצר מתחילת ההפשט עד שנתלה ברגליה.

16. ובשו"ת לבושי"מ מחמיר בריאה הנזרקה ממקום למקום.

כי יש עכ"ם אחד שכל מלאכתו היא ללכת משור לשור המונחים על הארץ ולחתוך במגירה את החזה מהשור מתחילתה ועד סופה, כשיתלו את השור יהיה מקום קל להשליך משם את הריאה עם הכבד, והעכ"ם הוא עושה מלאכתו במהירות יתרה על ידי הפארמאן שעל גביו ולא ישגיח בזה אם השור"ב בדק כבר את הריאה אם לא, ואם הבודק פנים לא יזמין ולא יתקן בפנים כל הסרכות שיש בהן להניחן בשלימותן על מקומן בכדי שלא יתפרקו מעצמן, אז כמעט כולם נאבדות על ידי הפועלים המשליכים את הריאה בחזקת ידם מהשור על הארץ ומן הארץ לתוך עגלה על ידי עכ"ם שני, ופעמים רבות הן מעבירים את העגלה שלהם עם אופני הברזל שלה על הריאה בעודה מונחת על הארץ והסרכות כלא היו, עד שבאים ליד הבודק-חוץ על השלחן, אם לא שהבודק חוץ יתעכב על ריאה אחת לבודקה ערך רבע שעה לא פחות, אז ימצא היכן היא מנותחת, אבל זה אי אפשר לו לעשות, כי תיכף יתמלא השלחן עם ריאות, מן השורה השניה ואיננו יכול דעת איזו ריאה היא ומאיזה שורה, ואם יהיה הכל נעשה כד"ת.

אתם, רבותי, שימו נא את לבכם להבין כמה היה מן ההכרח להיות לזה שוחטי השור ובודקי פנים ובודקי חוץ לפני המהירות של פועלי העכ"ם, כאשר מלאכתם היא ממש כאש להבה בידם מחמת הרגילותן במהירות, ואינם צריכים להשגיח על כשרות, וכן כמה נצטרך לזה אנשים מישראל, לברר הכשרות מן הטריפות להניח עליהן החותמת "כשר", כי כל מין אחד מונח בחדר בפני עצמו ששם נגמרת המלאכה, ושם הם נבללים יחד, הכשרות עם הטריפות ומוכרח שם להיות איש יחידי מאחב"י לברור זה מזה ובעוד שהוא במקום אחד לא יכול לראות מה שנעשה בחדר השני, ומה שעושים רושם לכתוב בעפרון (בעל"ז Crayon) על הדקין או על הקיבה או על הכרס או על שאר חלקי השור, קשה מאוד לסמוך על זה, יען כי רכוי המים השוטפים עליהם בחזקה, פעם בחמין ופעם בצוננים, כפי צורך הפועלים, ידיחו וישטפו לפעמים את הכל ואפשר להכיר בדוחק ולפעמים אפילו בדוחק אי אפשר להכיר, ועל כל פנים, הישראלי הוא מוכרח להיות בר-סמכא, כי בידו היא להאכילנו טרפות כמו כשרות, וממנו יבקשו בעלי-הבתים באזהרות יתירה וכן השוחטים יזהירוהו שלא יאבד אפילו ¹⁷ אחת מן

17. וכמוכן שחש ביותר לאימת בעל הבית נותן לחמו ומימו וכיון שכן אם נאבד לו החשבון מן הכשרות והטריפות ממלא החסרון מן הבא בידו ובלבד שלא יחסר המזג דאו יתקצף עליו בעה"ב, ויוכל לפטרו ממשמרתו.

הכשרות. והביטו וראו מי הם הנאמנים האלה: לא בעלי תורה ויראה, וגם לא בעלי שכל ישר, את מי שיכולים השוחטים להשיג שיקח משכורתו בזול — אותו יקחו.

את אחד מהם אזכור שהיה מחלל שבת בפרהסיא ושמו היה אייזיק, והוא היה הפלאמבערער מן 17* הסמאל סטאף, עד שבקושי הדחתיו ממשמרתו, על ידי טרחה גדולה והשתדלות רבה, ועל כל פנים, בעת שהיה אצלנו הרב ממאסקווע ז"ל בבית המטבחים שלנו היו אז אחד עשרה שוחטים ובודקים, בלאמבירערס היו חמשה ומשגיח אחד, הרי ששה עשר בכל, והבעלי בתים שלמו לכל אחד את משכורתו תמיד מדי שבוע בשבוע כשכירי יום, אבל תיכף אחרי מיתתו של הרב לקחו השוחטים את הרב הנ"ל שהכל תהיה תחת השגחתו, ובכדי שלא ירעשו העם, למה יהיה כזאת שעליו לבדו יסמכו כל השלאכט הייזער דהעיר, היינו סווארצעלדס, יונייטעד, ניו יארק, אלה השלשה הם העיקר של כל העיר ואגפיה, לכן התחברו לו עוד רב אחד רק למען שמו. 17** * ורק

17. פי' החלקים הקטנים מבהמה כמו ראש כבד לשון, רואה, בני מעיים, ועוד.

17** מבאן אפשר לשפוט עד היכן ירדנו עשר מעלות אחורנית כי בימים ההם באמעריקא בעת ששימש המחבר והיו מצב השחיטה ובדיקה וכשרות בכללו מאד ירוד כמו שיראה כל רואה בשורות הספר מ"מ הבינו אף הקלים כי א"א שרב אחד יקח אחריות פקוח על ג' בתי מטבחים (כפי הנראה לא היו לו שם פיקוח על מצרכים (פראדוקטען) אחרים) וירגנו החרדים והמדקדקים כאשר יראו חותם רב אחד על כל הני בתי מטבח, ובתור כסות עינים לסמות עיני היראים ראו הכרח להוסיף עוד רב אחד לפנים כמבואר כאן בפנים).

בדורינו אנו נשפלנו כ"כ במדת יר"ש עד שאין בעלי המטבחים ובעלי בתי חרושת רואין שום חשש כשולן מטחרי (ביזנעט) אם יקחו לרב המכשיר אותו הרב שישנם כבר תחת פקוחו כמה בתי מטבחים ועוד כמה מאות מצרכי מזון מינים ממינים שונים המפורים בעירות שונות.

הדברים מבחילין הרעיון עד למדי כי דבר זה מוכיח הוכחה ברורה כי היראים ישיגים שינה עמוקה בתרדימה גדולה בשדי הכשרות ואין פוצה פה ומצפץ כי אילו היו היראים מוחין נגד פירצה הנוראה הלזו היו הבעלי בתים מוכרחים נגד רצונם להשתמש בהרבה רבנים שלא להפסיד מסחרם (זכור ואל תשכח כי גם שם היו משגיחים לרוב כמבואר בפנים).

בשלאכט-הויז הנקרא יונייטעד, ובפירוש התנו עמו שידע שהשוחטים הם בעלי בתים שלו והם לקחוהו להיות רב אצלם ולקחוהו בתנאי כפול כמו התנאי של בני גד וראובן.

ואז הסכימו תיכף הראשים מהשוחטים עם ההאלסיילערס להחליף את משכורתם, לקחת מהכשרות כבקשתם מאז, כי בכל שלאכט-הויז יש להשוחטים ב' מהם, אחד מהם נקרא בשם פארמאן והשני כמו מזכיר (סעקרעטער), שהם המדברים עם הבע"ב ועל פיהם יגמר כל הדבר, ואז מספר הטריפות שהיה מתחילה ערך ארבעים ממאה ולא פחות משלשים וחמשה ממאה, כן היה כל הזמן שעמדתי עמהם ג' שנים אחרי מות הרב ממאסקווע.

ומה שמתחילה היה בא אצלי איזה שוחט לומר בשתיקה שעל שור זה לכו נוקפו משום שהיה אי דרסה כי מחמת המהירות מהפועלים אי אפשר להזהר מזה שלא ישהה או שאר איזה פסול שחיטה והייתי מטריפו, כי אני הייתי מן הבודקי חוץ שהם הגומרים לומר כשר או טריפה, ומזמן ההוא שהתחילו לשלם ממספר הכשרות פסק זה, וגם כי הרבה פעמים באתי אל הרב הנ"ל וסדרתי לפניו מה שאני מטריף והם מכשירים ובא הרב והתחיל לדבר למה תהיה אצליכם כזאת? נתנו לו תשובה מפורשת: אנו יודעים יותר מכם בשחיטה, ומי הביאכם הלום לרב, הלא אנו! אם אינכם רוצים תוכלו ללכת לשלום, ומחר יהיה אצלנו רב אחר על מקומכם. ואז נעשה פניו לבן כמו חלב והלך בפחי נפש. ¹⁸ ומאז נתהפך הרב לאיש אחר, שאם לפעמים נתערכה כשר כשר עם טריפה על ידי טעות מהפלאמבירער, ואז הולך הפארמאן מהשוחטים לבית הגור מקור שכולם נתלים, ובורר שם איזה שרוצה ועושהו טרפה והשאר כשרים, וכשספרתי מזה להרב, היתכן? והיתה

הי' בבית מטבחיים אחד 11 שוחטים ושהה משגיחים (לעומת זה כהיום בבתי המטבחיים שלנו הנקראים "גלאט כשר" ושוחטים אותו המספר בהמות לשעה ששחטו אז והרבה פעמים עוד יותר ויש רק ג' שוחטים וב' משגיחים בערך) ואעפ"כ הי' הבעלי בתים מתיראים שלא ינחו דעת הקהל עם ג' בתי מטבחיים שיהי' תחת דגל רב אחד).

18. מכאן רואין שרב יר"ש שהי' מיצר על המכשולות הנעשין בבית המטבחיים מיד כאשר שמע קולו הרם של בעה"ב כי יפטרנו ויקח רב אחר נתהפך לאיש אחר וכ"ז שייך גם בימינו שלקחת רב המכשיר ודחייתו תלויים ביד בעה"ב כחומר ביד היוצר ברצותו מקרב וברצותו מרחיק.

תשובתו לי: הלא בשבוע נשחטים ערך 3000 ואם יתערב א' או ב' טריפות, הלא מדינא בטלים ברוב. כאשר שמעתי את זאת מפיו ממש נפחדתי ולא יכולתי לדבר אתו, כי מה יועילו דברי אם גם הוא מסכים להם, הלא כל דבר שהוא קבוע הוא כמתצה על מחצה ואין רוב, וגמרתו בלבי לעזוב את המצב.

א

שתערובות אברים כשרים בטריפה שכיח מאוד

ותערובות כאלה מן הסמאל סטאף המה מרובים מאוד ¹⁹ והכל נתכשר על ידי הפארמאן מהשוחטים, הוא העד, הוא הדיין, ושום שאלות לא יובאו להרב ¹⁹ על הכל השוחטים בעצמם דייני הצדק, אבל זה אמת, שמשכורת השוחטים נתרבה כפלים ממה שהיה בראשונה, כי בעלי הבתים עושים חשבון אחד מכמה שנמצאו כשרים, ועולה החשבון סך הכל למשל ערך 800 דאלאר, ומזה יחלקו ליתן טשעק לכל אחד כפי החלוקה מהפארמאן של השוחטים, לזה חמשים ולזה ארבעים ולהפועלים כפי מה שהשוחטים משלמים להם, ואם יעלה הסכום הכולל רק 750 אז יתמעט מהטשעק של כל אחד לפי חשבון זה.

הטשעק של השכירות לא ישוה שבוע בשבוע, כמו שהיה בשנים הראשונות, וממילא מובן מזה כיון שהכל שייך לשלם מדמי השוחטים, כל מה שיכולים למעט באנשים, הן בשוחטים והן בפועלים ימעטו וישאר להם ²⁰ רווח יוחר, ממנהג זה נחעלו ההאליסילער למיליאנער

19. הכוונה דהרבה אברים נפרדים מהבהמה לשון — כבר — בני מעיים — ריאה, שני צדדי גוף הבהמה ועוד והתערובות בהן מאד מרובים.
19** גם בזה"ו כפי השמיעה אין שאלה באה מבית המטבחים כלל לבית הרב.

20. המחבר כאן מבאר כי כאשר מחלקין הממון לפי חשבון הכשרות בין השוחטים יותר יהגו כאשר יהיו שוחטים מועטים שעי"ז נופל חלק גדול יותר לכל אחד, ודבר זה שייך גם בזה"ו כיון שבעלי המסחר הם המשלמין לשוחטים ועשירין מקמצים עיניהם רע להרבות בשוחטים ובודקים ומשגיחים, וכל שלפי המלאכה סגי בצמצום יתספקו בזה, ומשערין דבר זה כמו שאר המלאכות של הפועלים דכל שנעשית המלאכה א"צ לפועלים יתירים ה"ה בזה כיון שנעשה כל מלאכה לפי ראות העין דהיינו השוחט שוחט, הבודק מכניס יד לפנים. יש בודק חוץ, יש

כא

והשוחטים לאלפים, אבל והוא רחום יכפר לעשירות כזאת, כי דמים בדמים נגעו, ומקור דין זה הוא בגמרא (בכורות כ"ח: וכו"ט). הנוטל שכר לראות הבכורות אין שוחטים על פיו ואפילו כמו אילא ביבנה שהוא חסיד באמת ולא יטה אעפ"כ לא התירו לו חכמים, כי אם דוקא שוה בשוה. והרמב"ם ז"ל פסק כן גם לשוחטים שלא יטלו שכר מכשרות יותר מטריפות, וכן הסכימו כל האחרונים ואפילו אם תמצא דעה אחת להכשיר בדבר מועט, אין זה שייך לארצנו אמריקה, כי הדין של דבר מועט הוא רק כשוחטים א' או ב' אבל אצלנו מריבוי השחיטות אפילו פרוטה אחת נחשבת למרובה שעולה בשבוע לסכום רב, ולשוחטים כאלה אסור מדינא לפסוק שום פסק להכשיר.

יש להבין שמרוב שחיטות ²¹ כאלה יש הרכה שאלות יום יום ובפרט שאלות מן בית הכוסות שנקבה ע"י מסמרים גדולים שנמצא בהם, ממש אין לך יום שלא יהיו כמה וכמה ביום והכל נגמר ע"י האנשים הפועלים, לפעמים בא ליד השוחט לראות והכל נעשה כשר על ידם, ומה שיש משגיח ²² אחד בשלאכט-הויז, הלא הוא עומד בחדר מיוחד ששם השוחטים משחזים החלפים ולא יצא מפתח חדרו ואינו רואה לא השחיטה ולא הבדיקה ולא שום שאלה יבוא לידו, כי אין לו

בלאמבירער הנקרא (ליופי המליצה משגיח. הכל שמחים הרבנים והבעלי בתים כיון שבי"ה הכל טוב אין נוחרין ח"ו, ואין מכשירין הבהמה בלי בדיקה או בלי משגיח ח"ו, לא ולא, חותמים בחותם של דם ישראל "משגיח" ויאכלו עגונים וישבעו.

לא חכמו יתבוננו בהמצב הנורא שהשוחט נבהל לשחוט ולברוק סכין וסימני בהמה ולרחוץ ידו ולהכין עצמו לשחיטה החדשה הכל במינוט אחד וכן אצל הבודקים אז יבינו כי אין מלאכת השוחט כמלאכת הפשטת עור הבהמה דשם כל שרואין שנעשה המלאכה טוב, אבל כאן לאו בראות העין אלא באבנתא דליבא כי נגזל הרחבת הדעת ומנוחת הנפש המאד מוכרח להשוחט.

נהי עובדא כאשר פתחו השוחטים פיהם לבקש הוספת שוחטים כי כבדה עליהן רגל המלאכה ונדרחה טענתם ונשארו מבלי מענה, והכל באופן ראשון. ²¹ פי' שחיטה שדרכה במהירות ומרוצה מוליד הרבה שאלות יום ויום ואין דורש ומבקש.

²² משגיח אחד לא די וכ"ש בדליכא משגיח כלל מחמת קמצנות בעה"ב

כבוזה"ו.

פנאי, כי לכל אחד ואחד די לו לגמר מלאכתו על מה שהוא עומד והלואי שתהיה יציאתו כביאתו.

גם נתקנו בבית המטבח הרבה חביות פתוחות שנוטלו מהן שוליהן דלמעלה, ממולאים עם מים על ידי קראן שנגדיהן, מהן יש שהן ממולאות מים רותחים ויש עם מים קרים, הכל לפי צורך הפועלים, וכימי החורף כולן כמעט מים חמים כמובן, ולהפועלים המפשיטים יותנו לכל אחד ואחד סמרטוטים גדולים חדשים וכל אחד מהם יטביל את הסמרטוט שלו בהחבית ומרחץ ומשפשף היטב את הבשר והחלבים של הכליות לנקותם מכל לכלוך ודם, גם הסכינים שמפשיטים יטבילו תמיד בהחבית, כמובן שהמים החמים יעבירו שמנונית הן לב ובזמן שמרחצים הבשר עם המים אז נראה להדיא שצף שמנונית לב על המים בהחבית ואז עדיין הבשר חם וגם המים חמים ונבלעים המים החמים בהבשר החם, וזה נעשה ממש יום יום, אי אפשר להם בעניין אחר להמתין עד שיתקררו, כי מפני רבוי השחיטות הכל הולך בזריזות.

יש עוד זמן אחד בימי החורף לפני ימי אידיהם, אז מביאים הסוחרים את סחורותיהם לשוקים הגדולים להראות לעין כל את ההידור והיופי של סחורותיהם, וכן גם סוחרי הבשר כמשך איזה שבועות קודם הזמן הוא מתחילים לעשות על הבשר איזה ציורים שונים להדרו וליפותו, והציור הוא באופן זה:

תיכף אחרי ההפשטה, בעוד הבשר חם, לוקחים מהחלב המוכרח ג"כ חם ומטיחים כל הבשר ותיכף בחמימותם חותכים ומעבירין עם הסכין על הבשר איזה ציורים, כמו אילן וענפיו, והטבע של בשר חם, כשמחתיך אותו מעט בנחת תיכף יתפרד הבשר במקום הניתוח ונעשה הציור עליו יפה ולבן מהחלב שעל הבשר, וכן עושים יום יום קודם חגם, ואפשר שהקצבים הנאמנים יסירו החלב בעין מה שימצאו על הבשר הבא להם בחנותם, אבל את החלב הבלוע בבשר שהטריחו עליו בהיות שניהם חם, זה אי אפשר לו לנקר, וגם לא כל הקצבים שוים, יש מדקדקים בזה ויש שאינם משגיחים לטרוח בזה, כי הם מסתפקין בזה שנתלה על הבשר פתקאות בחתימת הרב שהבשר כשר למהדרין מן המהדרין, ומה צריך יותר מזה! 22.

22. מכאן נ' דבשר שמחתימין עוד בבית המטבחים בחותמת כשר (וכן נוהגין גם היום בכל מקום) גורמת מכשול גדול ופתח פתוח להקצב בחנות שלא

ולדעתי ספק גדול הוא אם כשר הוא למהדרין, הלא המהדר בדבר רוצה שלא יהיה שום ספיקה בהכשר ולא יקמץ בממונו לשלם פרוטה יתירה, רק שלא יהיה לו שום ספק באכילתו בכשרות. על כן אחינו בני ישראל, נתתי לכם הסדר בקצרה מתהלוכת השחיטה בארצנו, כי על ²³ הכתב אי אפשר לי לפרש הכל, כי זקן אני ונלאו ידי מלכתוב, אך זאת תדעו שלא לחנם אמרתי שאוכלים ספקי טרפות בארצנו, אפשר שלא רק ספיקות רק ודאיות, רק שאין אני רוצה להוציא מפי לומר ודאי על שום טריפות בעולם, כי לכל יש הרבה חילוקי דעות, אבל למעשה כשבאו לידי הטרפתים, ולכן אף כי לביעור חמץ נתנו לנו חז"ל זמן אור לארבעה עשר, ודוקא לאור הנר ולא באבוקה, בכדי שיהיו יכולים להכניסו לחורין ולסדקין ולבדוק, אבל ביעור החמץ הזה חוב גמור הוא עליכם יום ממש ובכל יום אתם עוברים בכל יראה ובכל ימצא וגם לאור הנר אינכם צריכים, כי לא

לנקר הבשר, דכל שהקונה רואה חותמת כשר די לו, ואינו מבין כי אינו מעיד על הניקור.

23 הכותב מעיד כי הרבה יותר ממה שכתוב כאן הוא באמת. מוסר גדול יש ללמוד מכאן כי העונש שנקבו חז"ל על כל מי שיבדו למחות אין גם אחד אפילו הדיוט ואיש פשוט שינקה מזה הבה ונתבוננה קצת, ידוע עוד מימי הקדמונים כי הקצבים היו היותר אלמים. ותקיפים, עזי פנים, כעסנים, אשר לא ישא פנים לזקן אפילו כגובה ארזים גבהו וגדול מרבן שמו בנוסף לזה שררה הפקירות גדולה באמעריקא בשדי הכשרות בימים ההם.

ידוע עוד כי בעבור בצע כסף עלולה בן אדם לעשות דברים היותר גרועים. ובאותן הימים יהודי שיצא מאירופא לארה"ב אמעריקא נחשב לקל ופורק עול (ואצל הרבה משפחות ישבו שבעה עליו) ובהפקירא נחא לי.

ובל אחד ממדות הללו הי' די לבעלי בתים לפרוץ בשדי הכשרות והשגחה ככל העולה על לבם וכ"ש בצירוף כולם יחד, ועם כ"ז הי' לחץ היראים על בעלי הבתים במקצת עכ"פ להגביל אפקרותא דלהון שיצטרכו (עכ"פ לפנים) להרבות רבנים מפקחים וגם משיחיים כפי הצורך, הרי שבעלי הבתים תלויים בדעת הקהל במובן דבאין לקיחה אין מכירה (ווען עס איז נישט דא קיין קאסטעמערס איז נישט דא קיין ביזנעס).

וגם בימינו אלה אם היו היראים והמדקדקין מרימין קול יחד בזעקה גדולה על פני חוצות כי אין אנו רוצים בשר ושאר פראדוקטען רק מה שהם באמת למהדרין כי אז היו הבעלי בתים מוכרחים לציית לקול זעקתם.

במחבוא ובטמון הוא, אך בפרסום גדול לעין כל ואין כאן שום ספיקות, כמאמר לשון חז"ל, הרי השור שחוט לפניך ²³* ואין לזה תועלת רק כשיהיה הכל ביד העיר, להרבנים ישולם מהעיר די סיפוקם בריוח וכל ההכנסות שיש להם יהיה שייך להעיר וכן יהיה ג"כ עם השוחטים, אז בטח שיהיה הכל כשר וישר, אבל כאשר הוא כעת, שכל אחד מוכרח לעשות מעצמו, כל אחד מהם מקלו יגיד לו, כל המקל לו וכו' ובכל דבר דרבנן מקילים, באמרם ספיקא דרבנן לקולא, וכן בכל דבר שצריך שיעור מקילים שלא ישגיחו על זה שכל שיעורים שנתנו חז"ל הלכה למשה מסיני הם, כידוע שיעורין, חציצין ומחיצין הלכה למשה מסיני, ומזה יצאו כל הקלות שנעשו בעיר, וכאשר הלכו על דרך האמת והשלום אז ודאי חצליחו והבורא יתברך ישלים כל צרכיכם לטוב, כי הבא לטהר מסייעין אותו ושלום יהיה לנו ולכל ישראל אמן.

הזכרתי לפניכם סדר השחיטות והתשלומים כשהיה מאז, ועליכם חוב ²⁴ גמור לראות איך הוא מעמדם כהיום הזה, כי מערך עשר שנים שאינני בא בחוכם ואפשר שנשתנה בשום מה, רק זה ידוע לי, שגם אז כשאמרתי להרבנים למה יהיה כן בהתשלומים מהכשרות כחדו לי הדבר ואמרו שרק דבר מועט, 2 סענטים, משלמים יותר מהכשרות, אבל לא כן הוא כדבריהם, וגם כי בארצנו מרבוי השחיטות לא שייך דבר מועט, כי אף פרוטה אחת תעלה למרובה במשך השבוע שמשלמים השכירות. גם רבים אומרים שבארצנו ²⁵ הכל כשרים בכשרות, כי כשנמצא סרכה בריאה מטריפין אותה מיד, אבל זה שקר גמור ²⁴, ואדרכה מקילים ומקילים יותר מדאי.

²³ הרי שלא מצא המחבר שום תרופה בעולם רק כשיהיה הכל ביד העיר.

²⁴ דבר זה נחוץ מאד בזה"ז.

²⁵ בעוה"ר גם בזה"ז זועקין כן.